

Universitetsloven – sammen med andre aktuelle lovinitiativer særligt på akkrediteringsområdet – indebærer en stadig øget decentral institutionskompetence til at udvikle og udbyde uddannelser.

Det kan der under en række forudsætninger være fordele ved, men det rejser også behovet for en koordinering af udviklingsaktiviteter og udbud mellem uddannelsesinstitutionerne på det videregående uddannelsesområde. Risikoen er et ressourcespild, hvis mange institutioner udvikler identiske uddannelser. Risikoen er også at udbuddet får en for lille søgning og for små uddannelsesmiljøer. FTF vil opfordre til, at konsekvenserne af den øgede decentralisering følges nøje.

Med den nye universitetsstruktur, der indebærer omfattende fusionsprocesser, er det nødvendigt i de kommende år at sikre en målrettet og reel kvalitetssikringsproces, herunder at der afsættes tilstrækkelige og særlige midler til omkostningerne ved fusionerne.

Med venlig hilsen

Bente Sorgenfrey
Formand.

**Copenhagen
Business School**
HANDELSHØJSKOLEN

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K.

The President
Rektor

Solbjerg Plads 3
DK-2000 Frederiksberg

Dir. tel: +45 · 3815 2014
Tel: +45 · 3815 3815
Fax: +45 · 3815 2015
E-mail: fj@cbs.dk
www.cbs.dk

9. januar 2007

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Universitets- og Bygningsstyrelsen har ved brev af 14. december 2006 fremsendt udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven, idet man anmoder om universitetets eventuelle bemærkninger hertil.

CBS har følgende bemærkninger (henvisningerne gælder paragrafferne i universitetsloven):

J.nr.
TWH

Thomas Wemer Hansen
Chefkonsulent
Tlf: 38 15 28 77
Email: twh.oefak@cbs.dk

Ad. § 8, stk. 2, og § 16 b (ph.d.-uddannelsen, ph.d.-skoler m.v.)

Generelt støtter CBS, at der sikres en formel organisatorisk ramme om ph.d.-uddannelsen i Danmark, herunder sikres en entydig terminologi og klarhed omkring begreber og organisering samt en klar opgave- og ansvarsfordeling i forhold til forskeruddannelsen. De foreslåede begreber *ph.d.-skole* og *ph.d.-skoleleder* synes dog mindre hensigtsmæssige, idet det påkalder sig en elev eller studenter rolle. Anvendes derimod begreber som *ph.d.-center* og *ph.d.-forsker* vil det forskningsmæssige indhold i forløb og ansættelse blive fremhævet.

CBS finder det positivt, at universitetet kan oprette det nødvendige antal ph.d.-skoler. Det fremgår, at en ph.d.-skole kan oprettes for et eller flere hovedområder på et eller flere universiteter. Det fremgår ligeledes, at en ph.d.-skoleleder har det overordnede ansvar for uddannelsen af ph.d.-studerende inden for et fagligt afgrænset og sammenhængende område. Spørgsmålet er om hovedområdet er tilstrækkeligt klart og entydigt. Sidestilles hovedområdet med fakultet vil der for eksempelvis CBS ikke være tale om et fagligt afgrænset og sammenhængende område. CBS foreslår den præcisering, at universitetet kan oprette ph.d.-skoler i forhold til et afgrænset og sammenhængende område – evt. i et samarbejde med andre danske og/eller udenlandske universiteter.

Af lovforslaget fremgår det, at ph.d.-skolelederen har det overordnede ansvar for uddannelsen af ph.d.-studerende inden for et afgrænset og sammenhængende område, og at det er ph.d.-skolelederens ansvar at sikre et tilfredsstillende kvalitetsniveau i ph.d.-afhandlingerne. Efter CBS opfattelse bør det naturligt følge, at det er ph.d.-skolelederen, der indstiller til dekanen om nedsættelse af et kvalificeret bedømmelsesudvalg.

CBS finder det desuden positivt, at forskeruddannelsen med ph.d.-udvalg ikke længere er omfattet af de gældende regler om studienævn.

Ad. § 8 b (samtaler med potentielle ansøgere til bacheloruddannelser)

CBS kan fuldt ud tilslutte sig målet med forslaget: at de studerende sikres det bedst mulige grundlag for at foretage deres studievalg, således at risikoen for frafald mindskes. De gældende principper for tildeling af ressourcer til uddannelserne (taxametersystemet incl. færdiggørelsesbonus) sikrer allerede, at institutionerne har en stærk egeninteresse i at fremme dette mål. CBS udfolder derfor allerede i dag store anstrengelser - og anvender betragtelige ressourcer - på at sikre de potentielle studerende et kvalificeret grundlag for deres studievalg, bl.a. i form af 'åbent hus'-arrangementer, hvor studievejledere og uddannelsens lærere rådgiver interesserede studerende.

Vi finder os imidlertid ikke overbevist om, at forslaget om at give alle potentielle studerende et retskrav på en individuel vejledningssamtale er den optimale måde at anvende de ganske store ressourcer, der uvægerligt vil blive tale om, på. Da det samtidig fremgår, at der ikke medfølger ekstra ressourcer til universiteternes varetagelse af opgaven, idet forslaget ikke forventes at have økonomiske konsekvenser for staten, betyder det reelt, at universiteterne skal finde ressourcerne til vejledningssamtalerne ved omprioritering indenfor de givne bevillinger (dvs. at de typisk vil fragå direkte undervisningsrelaterede formål).

Vi anbefaler derfor at bestemmelsen i stedet udformes, så det alene pålægges universiteterne at fremme det anførte *mål*, mens det overlades til de enkelte institutioner at vurdere med hvilke *midler*, målet bedst fremmes indenfor de ressourcer, der afsættes hertil.

Ad. § 18 a (ankenævn vedr. meritafgørelser)

Forslaget om at indføre et ankenævn for universiteternes afgørelser i merit-sager synes baseret på en antagelse om, at disse afgørelser i dag ikke er velbegrundede med i stedet unødigt restriktive, jf. at formålet er "at nedbringe unødvendige forlængelser af studietiden".

CBS finder ikke at denne opfattelse er begrundet endsige dokumenteret, og vi finder derfor heller ikke, at der er behov for at indføre ankenævn for merit.

Ud over at forslaget grundlæggende strider mod universitetslovens intentioner om at give institutionerne større selvstændighed, er det vores opfattelse, at studienævnet er et velegnet forum til at træffe den slags afgørelser, der i øvrigt typisk vil være baseret på en indstilling fra en fagkyndig lærer. For så vidt angår inddragelsen af en repræsentant for det videnskabelige personale fra et andet universitet angiveligt med det formål at sikre en ensartet praksis i institutionernes meritafgørelser (jf. de generelle bemærkninger til lovforslaget) bemærkes, at dette allerede i udstrakt grad finder sted i dag gennem de fællesudvalg, der er etableret mellem universiteterne i tilknytning til de enkelte uddannelser, og hvori der deltager repræsentanter for *samtlig*e udbydende institutioner.

Da det desuden vil være omkostningsfrit for de studerende at anke afgørelserne, kan man forudse, at langt hovedparten af afslag meritansøgninger vil blive indbragt for ankenævnet, og at forslaget således vil medføre et ikke ubetydeligt administrativt merarbejde, som universiteterne selv skal afsætte ressourcer til, jf. det ovenfor anførte om at lovforslaget forventes at være omkostningsneutralt for staten.

Ad. § 18 b, stk. 3 (bortfald af ministerielt beskikkede censorer)

CBS er betænkelig ved forslaget om, at det fremover skal være universitetet, der beskikker også de eksterne censorer, og at institutionen 'ministerielt beskikkede censorer' dermed forsvinder. Uden at betvivle at de eksterne censorer også i fremtiden vil bestride hvervet med den forudsatte integritet, vil det uomtvisteligt svække de studerendes opfattelse af, at de eksterne censorer i deres funktion som garant for de studerendes retssikkerhed i eksamenssituationen er uafhængige af universitetet, når de er beskikket af dette. Desuden indgår de eksterne censorer som et væsentligt element i kvalitetssikringen af uddannelserne, og også i den forbindelse ligger der en væsentlig svækkelse af signalværdien overfor offentligheden i, at universitetet selv har udpeget sine 'kontrollanter', frem for at det er ministeriet, der har gjort det.

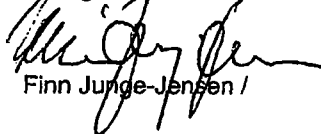
Ad. § 18 b, stk. 6 (aftagerpanelers regulering i vedtægten)

Det forekommer unødvendigt bureaukratisk 'tungt' og 'stift', at de nærmere bestemmelser om aftagerpanelers organisering og vedtagelse skal fremgå af vedtægten. Det foreslås derfor, at bestemmelsen i stedet formuleres således, at de nærmere regler om organisering og nedsættelse af aftagerpaneler fastsættes af bestyrelsen.

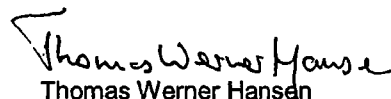
Ad. § 26, stk. 5 (mulighed for at opkræve gebyrer)

CBS hilser det velkomment, at der nu tilvejebringes hjemmel til at opkræve gebyrer for de i bestemmelsen nævnte administrative omkostninger, der er forbundet med optagelse af visse udenlandske studerende.

Venlig hilsen

Finn Junge-Jensen /

Thomas Werner Hansen
Thomas Werner Hansen

Høringsvar over udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter
(universitetsloven)

HTS har modtaget udkastet til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven) til høring.

Universitetsloven tænkes at få virkning fra d. 1. juli 2007. Forslaget er en del af en større reform af universitets- og forskningsstrukturen, hvor der sker en sammenlægning af universiteter og forskningsinstitutioner.

HTS ser med tilfredshed på den modernisering, der er i gang med reformeringen af hele universitets- og forskningsstrukturen. I høringsforslaget er der ligeledes gode forslag til nye tiltag. Det drejer sig bl.a. om indførelsen af en digitalisering af kommunikationen.

HTS noterer sig også forslaget om et ankenævn for afgørelser af merit som et vigtigt instrument parallelt med det forslag, der er udarbejdet under undervisningsministeriet. Der er her tale om et vigtigt skridt til at sikre de studerendes retssikkerhed og smidiggøre uddannelserne.

Der er endvidere forslaget om mere åbenhed i form af, at studerendes evalueringer foreslås offentliggjort på universitetets hjemmeside.

Men det er især forslagene om tre nyskabelser, som HTS gerne vil fremhæve:

- skabelsen af aftagerpaneler
- oprettelsen af ph.d.- skoler
- optagelsessamtaler.

Aftagerpaneler(§ 18)

HTS ser især frem til nyskabelsen af obligatoriske aftagerpaneler, der skal sammensættes af medlemmer udefra.

Det er meget vigtigt, at der også i Danmark etableres en tættere forbindelse mellem de videregående uddannelser " og de ansættelsesområder, som uddannelserne giver adgang til.", som der står i lovforslaget (§18b).

Endvidere nævnes, at universitetet sikrer en "dialog mellem aftagerpanel og universitetet om uddannelsernes kvalitet og relevans for samfundet og inddrager aftagerpanelet ved udvikling af nye og eksisterende uddannelser..."(stk2)

Herved overtager aftagerpanelerne en del af det kvalitetssikringsarbejde, som censorkorpset hidtil har varetaget. Der lægges derfor op til en ændring af censorinstitutionen. Der tænkes her på decentrale censorkorps, der indstilles af aftagerpanelet. Dette ser HTS velvilligt på.

Men HTS savner det nærmere indhold i stk. 6 om intentionerne: " De nærmere regler om organisering og nedsættelse af aftagerpaneler fastsættes i vedtægten."

For HTS er det helt essentielt for kvaliteten af dialogen mellem universitet og aftagerpanel, hvordan dette aftagerpanel bliver sammensat for at sikre den relevante indflydelse. HTS finder det nødvendigt, at både virksomheds- og organisationsaspektet repræsenteres, og erhvervslivet derved får mulighed for at få indflydelse på det fremtidige udbud af kvalifikationer. En dialog mellem erhvervsliv og universitet vil i højere grad være med til at sikre en bedre ressourceallokering.

Ph.d.-skoler

HTS hilser det velkomment, at forskningen foreslås at få faste rammer fremover i form af en egentlig ph.d.-skole under universitetet. Der er brug for en bestemt kvalitet, der som det foreslås kan gives i form af kurser og vejledning til de ph.d.- studerende, så der kan skabes et frugtbart, fagligt miljø, der kan muliggøre et samarbejde om konkrete projekter med erhvervslivet.

Optagelsessamtaler

Den tredje nyskabelse, som HTS værdsætter, er forslaget om, at ansøgerne får et tilbud om en samtale ved optagelsen. Det store frafald på de videregående uddannelser viser, at der er behov for en øget vejledning af de studerende. Samtidig har de forsøg, der har været med optagelsessamtaler, vist, at det bidrager til at mindske frafaldet og øge tilfredsheden blandt de studerende.

Med venlig hilsen

Anne Dahlberg

Konsulent
Cand.mag.

HTS Handel, Transport og Service

Sundkrogskaj 20
2100 København Ø
Postboks 2698

7733 4711

Direkte tlf.: 7733 48 47

Fax: 77 33 46 11

INGENIØRFORENINGEN I DANMARK

UBST

København, 4. januar 2007

Høringssvar fra Ingeniørforeningen i Danmark om ændring af universitetsloven

Ingeniørforeningen har følgende bemærkninger til lovforslaget:

S. 7 i lovforslaget om afgangerråd:

I Aarhus medfører indfusioneringen af Handelshøjskolen, at der etableres en *universitetsskole*. Denne universitetsskole skal i lighed med det øvrige universitet udvikles i takt med arbejdsmarkedets forventninger. Dette skal et *afgangerråd* bidrage til.

Det er en lille smule forvirrende, hvad sammenhængen mellem *afgangerrådene* og *afgangerpanelet* - som de øvrige dele af universiteterne underlægges - bliver. Det bør uddybes i de almindelige bemærkninger.

S. 8 i lovforslaget om ph.d-skoler:

Det fremgår ikke tydeligt, om de nye regler også gælder for erhvervs-ph.d'erne. Det bør fremgå tydeligere af bemærkningerne, hvordan erhvervs-ph.d.erne rent konkret indtænkes i ph.d.-skolerne set i lyset af, at disse lønnes halvtids af virksomheder og følgelig befinder sig en stor del af tiden på virksomheden frem for på universitetet.

S. 10 i lovforslaget punkt 2.2.2. om evaluering af undervisning:

Af § 2, stk. 2.2.2. fremgår det, "at med det formål at synliggøre og dokumentere god undervisning foreslås det, at de studerendes evalueringer af undervisningen skal offentliggøres på universiteternes hjemmeside".

Sådanne evalueringer sker i form af systematiske og sammenlignelige kursus- og undervisnings-evalueringer.

og

§ 8, stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at studerendes evalueringer af undervisningen skal offentliggøres på universitetets hjemmeside.

Det er et forslag, Ingeniørforeningen må tage skarpt afstand fra. Ingeniørforeningen kan ikke acceptere, at gabestokken genindføres. Al erfaring med lignende ("Rate your professor") har vist at sådanne ordninger ender i rod og kan bruges forkert. Det er endvidere på ingen måde acceptabelt, at loven fastsætter regler for udhængning af enkelte ansatte.

S. 10 i lovforslaget punkt 2.2.3. om ret til samtaler ved optag:

Det bør fremgå klart, at den afklarende samtale som den enkelte studerende har *ret* til, skal være et tillæg til den studievejledning, der går forud for den studerendes studievalg. Som det står nu, virker det som om, at det er første vejledning, den enkelte får, og det må det selvfølgelig under ingen omstændigheder være. Det vil være på sin plads at henvise til den lovgivning, der regulerer studie- og vejledningsindsatsen i ungdomsuddannelserne.

S. 10 i lovforslaget punkt 2.2.4. om kvoter for ikke-EØS studerende:

Første afsnit i punktet fastlægger, at der fastsættes en særlig kvote for de uddannelser, der udbydes på engelsk. Der bør være en klar beskrivelse af hvordan størrelsen af kvoterne fastsættes og hvilken sammenhæng kvoterne eventuel må have med stipendierne til studerende udenfor EU/EØS.

S. 11 i lovforslaget punkt 2.2.5. om godkendelsesordning for ikke-EØS-studerende:

Ingeniørforeningen vil benytte lejligheden til eksplicit at anerkende, at der etableres en godkendelsesordning, sådan at de ikke-EØS studerende, der kommer til landet rent faktisk er i stand til at følge undervisning på engelsk.

S. 13 i lovforslaget, nederste afsnit:

Det er meget uklart, hvordan forholdet mellem aftagerpanel, aftageråd og ph.d-udvalget bliver. Forholdet mellem de tre instanser bør beskrives i bemærkningerne; ikke kun i de almindelige bemærkninger men også i lovbemærkningerne til relevante §'er.

Venlig hilsen

Jakob Eldrup Lauesen
Uddannelses- og forskningspolitisk konsulent
Ingeniørforeningen i Danmark

l.nr. 09-ITUHøringssvar vedr.universitetsloven DOK87804.TXT
Fra: Mads Tofte [tofte@itu.dk]
Sendt: 8. januar 2007 10:09
Til: U-UBST - enhedspostkasse
Emne: universitetsloven

Til Universitets- og Bygningsstyrelsen

IT-Universitetet tilslutter sig forslaget til ændring af universitetsloven.

Venlig hilsen

Mads Tofte
Rektor

L.nr. 06-KISØHøringsvar om forslag til ny universitetslov DOK87772.TXT
Fra: Michael Schultz [msc@kisoe.eu]
Sendt: 5. januar 2007 12:54
Til: U-UBST - enhedspostkasse
Cc: Karen Brøndum-Nielsen; Inger Marie Bruun-Vierø; Ewa Maria Zaworska (E-mail); Rolf C.M. Olsen
Emne: Høring om forslag til ny universitetslov

Kennedy Instituttet - Statens Øjenklinik
Kennedy Institute - National Eye Clinic

Til Universitets- og Bygningsstyrelsen
Att.: Jakob Fuchs
Bredgade 2006
1260 København K

Bemærkninger til ny universitetslov

Universitets- og Bygningsstyrelsen har fremsendt forslag til ændring af universitetsloven i høring.

KISØ, Kennedy Instituttet-Statens Øjenklinik, har en bemærkning til det fremsendte lovudkastet til ændring af universitetsloven. Det vedrører deltagelse i forskeruddannelse for de institutioner, der fortsat er omfattet af sektorforskningsloven.

I Sektorforskningslovens § 8 er det bestemt, at sektorforskningsinstitutioner deltager i forskeruddannelsen inden for deres kerneområder.

I udkast til ændring af universitetsloven indgår en ny § 16b, hvor det bestemmes at ph.d.uddannelse fremover foregår ved ph.d.skoler. Det fremgår af stk. 9 at flere universiteter i samarbejde kan oprette en ph.d.-skole med forankring på ét universitet, men samarbejde med sektorforskningsinstitutioner nævnes ikke.

For at sikre overensstemmelse med sektorforskningslovens § 8, bør der i §16b indføjes, at universitetet også kan samarbejde med sektorforskningsinstitutioner om ph.d. skoler med forankring på universitetet ligesom sektorforskningsinstitutioner kan deltage i samarbejdet om ph.d.skoler, der omfatter flere universiteter.

Med venlig hilsen

Karen B Nielsen
Direktør

/ Michael Schultz
Administrationschef

Glostrup
Gl. landevej 7, Postbox 1480
DK-2600 Glostrup
Tlf. +45 43 26 01 00
23 31 71
Fax +45 43 43 11 30
5798000354852

Hellerup
Rymarksvej 1 kiso@kisoe.eu
DK-2900 Hellerup
Tlf. +45 39 45 24 00 CVR: 27
Fax +45 39 45 24 20 EAN:

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

ubst@ubst.dk

**Koordinationsudvalget
for forskning**

Høringssvar vedr. udkast til lov om ændring af lov om universiteter

Koordinationsudvalget for forskning (KUF) har modtaget udkast til lov om ændring af lov om universiteter i høring. Lovforslaget er både blevet behandlet i KUF's underudvalg: Forskeruddannelsesudvalget (FUU), der i separat skrivelse fremsender sit høringssvar, og i Koordinationsudvalget for forskning.

11. januar 2007

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**
Bredgade 40
1260 København K

KUF hilser oprettelsen af ph.d.-skoler som organisatorisk ramme for forskeruddannelsen velkommen og finder, at opgave- og ansvarsfordelingen ved institutionerne hermed tydeliggøres og derved bidrager til en kvalificering forskeruddannelsen.

Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fist@fist.dk
Netsted www.fist.dk
Cvr-nr. 1991 8440

KUF vurderer, at ph.d. skolerne vil kunne udgøre en udmærket overordnet ramme for fagligt fokuserede og ofte tværgående forskerskoler af den type, som udvalget har ydet støtte til etablering og udvikling af. Det er afgørende, at sådanne forskerskoler/forskeruddannelsesprogrammer også fremover vil kunne eksistere, etableres og fornyes. KUF tilslutter sig i øvrigt fuldt ud de synspunkter, som FUU fremsætter i sit høringssvar.

Sagsnr. 840-04-0001

KUF finder det positivt, at lovforslagets § 16, stk. 5 indeholder en bestemmelse om, at der skal igangsættes – og følges op på – internationale evalueringer af ph.d. skoler. Det er KUF's antagelse, at de underliggende forskerskoler derved også evalueres. KUF finder endvidere, at selve den konstruktion og ramme for forskeruddannelsen, som lovændringen medfører, bør evalueres efter ca. 5-7 år, når den har haft mulighed for at fungere så længe, at den har dannet ramme om en række gennemførte uddannelser.

Ref. Vibeke Schrøder
Telefon 3544 6365
Telefax 3544 6201
E-post vs@fist.dk

KUF stiller sig gerne til rådighed for eventuelle drøftelser om detaljer i udformningen af det nye regelsæt, herunder også om etableringen af det forbedrede og løbende datagrundlag vedr. forskeruddannelsen i Danmark.

Med venlig hilsen

Ralf Hemmingsen
Formand for Koordinationsudvalget for forskning

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Att. Kommitteret Jakob Fuchs
Bredgade 43
1260 København K

Københavns Universitets bemærkninger til forslag til ændring af lov om universiteter (universitetsloven)

10. JANUAR 2007

Københavns Universitets (KU) har fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling ved mail modtaget udkast af 14. december 2006 til forslag til ændring af lov om universiteter (universitetsloven). Ministeriet har angivet den 12. januar som frist for bemærkninger til udkastet.

REKTOR

NØRREGADE 10

POSTBOKS 2177

1017 KØBENHAVN K

Hermed følger KUs bemærkninger.

TLF 35 32 26 28

DIR 35 32 26 12

FAX 35 32 26 28

Først anføres principielle bemærkninger vedr. forskningsfriheden, ministerens bemyndigelser, vedtægtsfastsættelse af aftagerpanel m.v., høringsprocessen og økonomi, herunder lovforslagenes kadence, censorformandskaberne og høringsfristen. Derefter følger KUs specifikke bemærkninger til lovforslagets 9 temaer.

rektor@adm.ku.dk

www.ku.dk

www.ku.dk/ledelse/rektorat

Herudover vedlægges høringssvar fra censorformandskaberne.

Principielle bemærkninger

Indledningsvis skal KU oplyse, at vi med tilfredshed har noteret, at "Forskningsfriheden er uanfægtet af dette lovforslag", jf. de almindelige bemærkninger side 10.

På side 13 i de almindelige bemærkninger gentages bemærkningen til § 17, stk. 2 i L 125 af 15. januar 2003. forslag til lov om universiteter (universitetsloven): "Den enkelte forsker har således frihed til at vælge forskningsmetode, fremgangsmåde og emner inden for universitetets forskningsstrategiske rammer, som fastlagt i udviklingskontrakten".

På baggrund af erfaringerne med de seneste udviklingskontrakter, som alle er godkendt af videnskabsministeren, finder KU det sidste led "som fastlagt i udviklingskontrakten" uhensigtsmæssig og urealistisk. Udviklingskontrakten kan

og bør ikke indeholde hele universitetets forskningsstrategiske rammer. Derfor kunne det være ønskværdigt, at sætningens sidste led blev slettet.

For så vidt angår udviklingskontrakten har KU noteret, at udviklingskontrakten skal omhandle universitetets samlede virksomhed, herunder et afsnit om eventuelle § 2 a opgaver, jf. forslaget nr. 4. KU antager, at denne ændring ikke ændrer på det eksisterende koncept for udviklingskontrakter.

Herudover ser KU med bekymring på det voksende antal af bemyndigelser til videnskabsministeren om at regulere dette og hint på universitetet. Denne udvikling er næppe i tråd med universitetslovens grundlæggende intention om at overlade styringen til universiteterne selv og dermed give lovens selvejebegreb et reelt indhold.

I forlængelse heraf skal det bemærkes, at der af retten til selvbestemmelse følger et ansvar til at fastsætte regler for egen regulering. KU er af den opfattelse, at universiteterne i videst muligt omfang skal have udvidet sin mulighed for selvbestemmelse, og derfor også uden tøven bør påtage sig det heraf følgende ansvar for at fastsætte regler for egen virksomhed.

Det er fra Universitetets side uønsket og desuden i strid med lovens intention, at en omfattende del af lovforslagets bestemmelser skal fastsættes på detailniveau i vedtægten, her tænkes specifikt på reguleringen af ph.d.-skole og aftagerpaneler, jf. forslaget nr. 17 og nr. 25. Vedtægten bør kun indeholde en præcisering af de overordnede styrelsmæssige principper på universitetet. Så universitetet burde i denne sammenhæng kun bemyndiges til at fastsætte reglerne i vedtægten på et overordnet niveau, og så andetsteds end i selve vedtægten detailregulere nævnte organer.

Om selve høringsprocessen skal KU understrege det u hensigtsmæssige i, at der inden for ganske kort tid skal foretages tre større ændringer af en forholdsvis ny universitetslov. KUs umiddelbare vurdering er, at ingen af de foreliggende og annoncerede forslag er af en sådan karakter, der kan begrunde en opdeling i tre selvstændige ændringsforslag. Det vil have været mere hensigtsmæssigt at få et samlet ændringsforslag til høring, således at konsekvenserne af ændringerne kunne vurderes samlet.

Ministeriets fastsatte frist for afgivelse af bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag er -- indholdet af udkastet taget i betragtning og henset til at fristen er placeret hen over jul og nytår -- for kort.

Endvidere er universitetet ganske overraskende af ministeriet blevet bedt om at indhente høringssvar fra censorformandskaberne, selv om disse er uafhængige af universitetet og retteligt burde være hørt af ministeriet.

Det vurderes, at lovforslaget medfører adskillige administrative tiltag. Der synes ikke at være taget højde for finansiering heraf. KU forudsætter, at der foretages beregninger af de administrative og økonomiske konsekvenser af de administrative tiltag i loven inden lovforslaget vedtages, og at der i lovforslaget tages hensyn til finansieringen af tiltagene.

Sammenlagt giver de ovennævnte forhold en utilfredsstillende høringsproces, som burde være forudset og afhjulpet ved bedre planlægning af ministeriet.

Specifikke bemærkninger til lovforslagets 9 temaer

Efter KUs vurdering har lovforslaget følgende 9 temaer: 1) Opgaver der udføres for en minister herunder faglige enheder samt styrelsen af dem, 2) Ph.d.skoler, 3) Offentliggørelse af evaluering af undervisningen, 4) Tilbud til samtaler til personer, der ønsker at søge optagelse på universitetet, 5) Aftagerpaneler herunder, at universitetet beskikker censorer efter indstilling fra aftagerpanelet, 6) Ankenævn for merit, 7) Elektronisk kommunikation mellem studerende og universitet, 8) Gebyr, kvalifikationsprøver samt sprogprøver for udenlandske ansøgere og 9) Tilskud til universitetets udbud af godkendte uddannelser.

1) Opgaver der udføres for en minister herunder faglige enheder samt styrelsen af dem

KU noterer, at § 2a er lovfastsættelse af allerede gældende ret. Det er KUs opfattelse, at opgaverne bør fremhæves i selve bestemmelsen og ikke i bemærkningerne. Det bør præciseres, at der er tale om sektorforskningsopgaver.

Det er positivt, at fagministeren kan vælge at konkurrenceudsætte opgaverne jf. § 2a fra 2009. KU er dog forbeholden overfor, at konkurrenceudsættelsen allerede kan foregå to år efter lovens ikrafttræden ikke mindst i lyset af, at universiteterne overtager lokaler, løn, feriepengeforpligtigelser mv. i forbindelse med fusionerne. Universiteterne bør sikres en længere periode med finansiering af disse forpligtigelser end blot to år.

§ 33, stk. 2 er formodentlig en følge af, at sektorforskningen bliver indfuseret på universiteterne. KU finder det dog problematisk, at videnskabsministeren jf. § 33, stk. 2 har mulighed for at pålægge universiteterne at udføre opgaver efter § 2a. Dette sætter universiteterne i en dårlig forhandlingsposition samtidigt med, at det fratager universiteterne selvbestemmelsesret på forskningsområdet.

Af forslag til ny § 10 stk. 9 fremgår, at bestyrelsen indgår aftale om varetagelse af opgaver efter § 2 a og nye aftaler om opgavevaretagelse efter § 7 med vedkommende minister. Dvs. jf. § 7 nye aftaler om varetagelse af uddannelsesopgaver for en anden minister.

Det fremgår, at bestyrelsen kan delegerer kompetencen til at indgå aftalerne til rektor. Denne kompetence bør kunne videredelegeres fra rektor til dekanerne.

Faglige enheder

Af § 16a fremgår det, at universiteterne kan vælge at lade "faglige enheder" varetage opgaverne efter § 2a, og at de faglige enheder kan placeres på hovedområde- eller institutniveau. Placeres den faglige enhed på hovedområdeniveau, skal enheden ledes af en direktør, der ansættes af rektor. Placeres den faglige enhed på institutniveau, ledes enheden af en sektionsleder, der ansættes af dekanen.

Af lovforslaget fremgår, at direktøren eller sektorchefen "*så vidt muligt*" skal være anerkendt forsker, men kræver til gengæld, at vedkommende skal have ledelseserfaring og indsigt i ledelse og løsning af opgaver efter § 2a.

Det er problematisk, at det er vigtigere, at lederen af den faglige enhed har erfaring med sektoropgaver, end at vedkommende er anerkendt forsker. Når loven samtidigt lægger op til, at forskere herunder ph.d.-studerende ansat i den faglige enhed skal kunne forske frit ved siden af sektoropgaverne, og at den faglige enhed har et akademisk råd svarende til akademisk råd på fakulteterne med direktøren/sektionschefen som formand, må man kræve de samme kvalifikationer af lederne for de faglige enheder som af lederne på fakultet - og institutniveau.

Det fremgår af bemærkningerne til § 14 stk. 4, at det forventes, at universiteter, der i væsentlig omfang varetager opgaver efter § 2a, vil udvide den øvrige øverste ledelse, så et medlem af denne som sin hovedkompetence bliver ansvarlig for sektoropgaverne. Som det ser ud nu, vil KU ikke varetage opgaver i henhold til § 2a i væsentlig omfang og bemærkningen bliver derfor ikke i første omgang relevant for KU. Det bemærkes dog, at KU er enig i, at det bør sikres, at en person i den øverste ledelse har ansvaret for opgaver der varetages efter § 2a men ikke i, at den øverste ledelse af den grund nødvendigvis behøver at blive udvidet.

2) Ph.d. skoler

KU hilser initiativet med strukturerede ph.d. skoler med en præcis ansvarsplacering og forankring på fakulteterne velkommen. Der er i det hele tale om en markant forbedring.

Det er uklart, hvordan ph.d. skoler, der dækker ph.d. uddannelser på flere universiteter skal organiseres. Af bemærkningerne til § 16 b stk. 2 fremgår, at en ph.d. skole kan oprettes for et hovedområde på flere universiteter. Hvor i mod det af bemærkningerne til § 16 stk. 1 fremgår, at ansvaret for den enkelte ph.d. studerendes forløb altid ligger hos en ph.d.-skole på det universitet, hvor den ph.d. studerende er ansat.

Det er universitets vurdering, at et samarbejde mellem flere institutioner ikke bør afspejle sig i ph.d.-skolestrukturen, men bero på konkrete samarbejdsaftaler.

Det er problematisk, at de nærmere regler for rammerne for organisering og implementering af ph.d.-skolerne forudsættes fastlagt i universitetets vedtægter. Det bør udelukkende være de overordnede principper, der fastlægges i vedtægterne.

For så vidt angår internationale evalueringer forudsætter universitet, at der foretages en beregning af de administrative og økonomiske konsekvenser af ordningen inden lovforslaget vedtages, og at der i lovforslaget tages hensyn til finansieringen af ordningen.

3) Offentliggørelse af evaluering af undervisningen

KU anbefaler, at der ikke bliver tale om en obligatorisk ordning, men at universiteterne må offentliggøre evalueringer, sådan som de finder det mest hensigtsmæssigt. KUs store professionsuddannelser, lægevidenskab og jura er længst i arbejdet med at finde et passende niveau for redigering af de 'rå' evalueringsdata så de dels fremstår anvendelige og dels ikke kan bruges til at identificere enkelte undervisere eller studerende. Det følger af lov om åbenhed og gennemsigtighed, at universiteter har pligt til at offentliggøre evalueringer.

KU noterer sig, at der vil ske en anonymisering af undervisere inden offentliggørelsen, og at data skal være rimelig repræsentativt, dvs. at det skal være muligt at kumulere data over en periode og fra et antal studerende.

KU forudsætter, at ministeriet samtidigt fastsætter regler, der sikrer, at de studerende deltager i evalueringerne.

Universitetet forudsætter, at der foretages en beregning af de administrative og økonomiske konsekvenser af ordningen inden lovforslaget vedtages, og at der i lovforslaget tages hensyn til finansieringen af ordningen.

4) Tilbud om samtaler til personer, der ønsker at søge optagelse på universitetet

Det er et meget sympatisk forslag, men samtidigt så administrativt tungt og omkostningskrævende, at det bør dokumenteres, at en samtale inden studievalg formindsker frafaldet. Det forudsættes, at der foretages en beregning af de administrative og økonomiske konsekvenser af ordningen inden lovforslaget vedtages, og at der i lovforslaget tages hensyn til finansieringen af ordningen. Herudover bør de forvaltningsretlige og administrative konsekvenser fremgå direkte af lovforslaget.

Det bemærkes, at forslaget kun tager hånd om et enkelt segment af ungdomsårgangen, og atomiserer derved den studievejledning der finder sted på ungdomsuddannelserne.

KU foreslår, at information om uddannelsesmuligheder på universitetet gives ved kollektive arrangementer af samme type, som de der allerede i en årrække har været tilbudt ansøgere til lægevidenskab og psykologi på KU. Deltagere

til arrangementerne kan derefter følge op med spørgsmål på selve møderne og/eller efterfølgende henvendelse pr mail, telefon eller ved senere personligt fremmøde. Megen information gives bedst kollektivt.

5) Aftagerpaneler herunder, at universitetet beskikker censorer efter indstilling fra aftagerpanelet

KU hilser aftagerpanelerne velkommen, universitetet er allerede i gang med etablering af sådanne.

Aftagerpanelerne bør imidlertid kun have rådgivende funktion og ikke tillægges kompetence eller forvaltningsmæssige opgaver. I forhold til vedtægtsfastsættelse af panelerne henvises til de principielle bemærkninger.

I forhold til forslaget om ændring af censorordningen, herunder afskaffelse af censorformandskaberne m.v., finder KU ikke anledning til at ændre på den eksisterende ordning.

Ordningen er ikke fejlfri, men den sikrer umiddelbart landsdækkende censor-korps, ensartet bedømmelse og uafhængighed ved beskikkelse.

6) Ankenævn for merit

KU har ingen bemærkninger.

7) Elektronisk kommunikation mellem studerende og universitetet

KU hilser det velkommen, at universitetet får mulighed for at kræve fx elektronisk eksamenstilmelding og -framelding eller holdtilmelding og lignende. Det bør sikres, at der også kan afholdes elektronisk valg på universiteterne. Det påpeges, at der kan være vanskeligheder ved at stille obligatoriske krav til elektronisk aflevering af opgaver og afhandlinger.

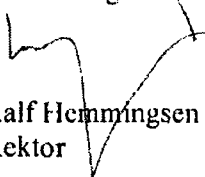
8) Gebyr, kvalifikationsprøver samt sprogprøver for udenlandske ansøgere

KU er positiv overfor muligheden for at kunne introducere ansøgningsgebyrer for ansøgere fra tredjelande. For en god ordens skyld bemærkes det, at universiteter, der måtte indføre gebyr for visse udenlandske ansøgere, fortsat vil kunne indgå samarbejdsaftaler med andre universiteter, hvor det af aftalen fremgår, at der ikke skal betales gebyr.

9) Tilskud til universitetets udbud af godkendte uddannelser

KU har ikke bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen

Ralf Hemmingsen
Rektor

Landsorganisationen i Danmark
Danish Confederation of Trade Unions

Islands Brygge 32D
Postboks 340
2300 København S

Telefon: 3524 6000
Fax: 3524 6300
E-mail: lo@io.dk

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K
E-mail: ubst@ubst.dk

Sagsnr. 06-3
Vores ref. MLK/mhm
Deres ref.

Den 11. januar 2007

Høring af lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven)

LO har fået forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven) i høring. Der foreslås ændringer i uddannelses- og styrelsesbestemmelserne, som LO har følgende bemærkninger til.

Fusioner

Ændringsforslagene bygger på et grundlæggende princip om, at fusioner skal sikre Danmark færre, men bedre og mere konkurrencedygtige universiteter.

LO vil dog gerne fremhæve, at fusioner i sig selv ikke bidrager til at fremtidssikre universiteterne. Der findes således ikke en entydig sammenhæng mellem størrelse og kvalitet. Hvorvidt fusioner udvikler sig succesfuldt afhænger bl.a. af, om de baseres på en dybdegående analyse af, hvad den fremtidige forskning i Danmark skal rettes ind på, og hvilke forskningsfelter der kan skabes bedre synergi og samarbejde mellem. Et sådan beslutningsgrundlag er desværre ikke blevet tilvejebragt i forbindelse med den danske universitetsreform. Derfor mener LO, at sammenlægningen af universiteter og integrationen af sektorforskningsinstitutionerne bør følges og evalueres nøje, så man sikrer, at der rent faktisk etableres en sammenhæng mellem størrelse og kvalitet.

Hertil kommer, at styrkelsen af universiteter på en række områder ikke nødvendigvis skal ske i form af fusioner, men også kan ske via intensiveret samarbejde mellem selvstændige forskningsmiljøer, hvilket bl.a. OECD også har peget på.

Evalueringer af undervisningen

Derudover støtter LO, at studerendes evalueringer af undervisningen skal offentliggøres. I dag bruges evalueringerne ikke aktivt og systematisk. Her vil offentliggørelse kunne skubbe på processen, så de dårlige evalueringer kommer frem i lyset. Sådanne tiltag kan bidrage til at reducere frafaldet på universiteterne.

Evalueringerne bør dog også tage højde for, hvorvidt den enkelte underviser har haft de nødvendige forudsætninger for at foretage en god undervisning, f.eks. forberedelsestid, antal undervisningstimer, fordeling mellem tid til forskning og uddannelse. Formålet bør være at udvikle et konstruktivt værktøj til udvikling af undervisningen

og påpege, hvor der måtte være behov for en indsats i form af f.eks. pædagogisk efteruddannelse eller bedre undervisningsfaciliteter.

Forskningsfrihed

Ændringerne i universitetsstrukturen indebærer, at ni sektorforskningsinstitutioner integreres i universiteterne. I den sammenhæng vil LO gerne fremhæve forskningsfriheden som helt centralt. LO ser det således som positivt, at loven værner om forskningsfrihed, som vil gælde universitetets samlede - nye - virksomhed.

LO vil dog gerne opfordre til, at evalueringen af universitetsloven og universitetsfusionerne i 2009 omfatter en konkret undersøgelse af, hvorvidt lovens intentioner om forsknings- og ytringsfrihed også efterlevs i praksis, herunder omfatter både de nuværende universitetsansatte og de ansatte, der kommer fra sektorforskningsinstitutionerne.

Evaluering af forskerskoler

Endelig mener LO, at etableringen af regler om forskerskoler er et skridt i den rigtige retning. Med udsigt til en væsentlig stigning i antallet af ph.d.'er er det særligt vigtigt at sikre kvaliteten i uddannelserne.

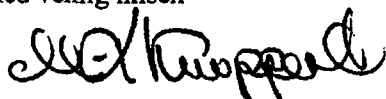
Aftagerråd

Ifølge lovteksten oprettes aftagerråd, som skal sikre, at universitetsskolens virksomhed inden for forskning, uddannelse og formidling rettes mod velafgrænsede aftagergrupper. LO finder det afgørende, at aftagerrådene ikke blot fokuserer på de områder, som har veldefinerede aftagere i form af f.eks. brancher eller erhverv. Rådene skal også give plads til forskningsområder af mere bred interesse, f.eks. inden for grundforskningen, der på sigt kan levere perspektiv viden, men som der måske i udgangspunktet ikke er specifik efterspørgsel efter. Aftagerrådene må ikke blive en "spænde-trøje" for universitetsforskningen, men skal berige den.

Aftagerpaneler

Det fremgår af ændringsforslaget, at universiteterne skal etablere aftagerpaneler, som skal rådgive universitetet ift. arbejdsmarkedets behov. LO efterspørger en præcisering af, hvordan aftagerpanelerne sammensættes, så det sikres, at de reelt afspejler de brede samfundsinteresser og viden om, hvilke behov arbejdsmarkedet har nu og i fremtiden.

Med venlig hilsen

Marie-Louise Knuppert

Censorformandskaberne
c/o Censorsekretariatet
Mogens Gruelund
Dalgas Have 15
2000 Frederiksberg
Tlf. 38153288. E-mail: mgr.ls@cbs.dk

12. januar 2007

Sendes pr. e-mail og pr. traditionel post

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K

De nedenfor anførte censorformandskaber har gennemgået de eksterne censorers beskikkelse, udpegning og funktion m.m. som beskrevet i udkastet af 14. december 2006 til lov om ændring af universitetsloven. Formandskaberne har i deres høringssvar valgt alene at forholde sig til de afsnit i lovforslagets § 18 b, stk. 2 og stk. 3 samt de tilhørende bemærkninger på siderne 14, 15 og 30, der vedrører dem.

Censorformandskaberne er tilfredse med, at lovforslaget lægger op til en:

- fastholdelse af de eksterne censorers medvirken til sikring af de studerendes retssikkerhed og prøvernes kvalitet gennem etablering af et censorkorps ledet af et censorformandskab på det enkelte universitet
- præcis formulering af formandskabets ansvar for fordelingen af de enkelte censuropgaver
- mulighed for etablering af landsdækkende censorkorps.

Efter vores opfattelse, baseret på mange års erfaring med censorvirksomhed, hviler den danske censorfunktion på to helt grundlæggende principper:

1. Uafhængighed af universiteterne.
2. En landsdækkende funktion.

Ad 1: Uafhængigheden af universiteterne.

Censorformandskaberne har i henhold til den nuværende censorbekendtgørelse til opgave at sikre de studerendes retssikkerhed gennem en objektiv, uvildig vurdering. Dette formål er bl.a. blevet sikret gennem den ministerielle beskikkelse af censorerne.

Formandskaberne vil gerne udtrykke forståelse for, at ministeriet i forbindelse med planerne om udvidelse af universiteternes selvstyre ønsker at frasige sig opgaven med at beskikke censorerne. Men den foreslåede løsning må ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning anses som et klart tilbage-

skridt i relation til de studerendes retssikkerhed, idet den reelt ophæver censorernes uafhængighed af det enkelte universitet.

Censorformandskaberne har bemærket sig, at ministeren selv i bemærkningerne har betonet vigtigheden af censorernes uafhængighed af de universiteter, hvis resultater de er sat til at vurdere. Imidlertid foreslås det, at censorerne skal indstilles (det vil i realiteten sige udpeges) af et organ, der direkte er nedsat af universitetet selv. Hermed ville vi vende tilbage til situationen før 1993, med den risiko for vilkårlighed og sammenspisthed, den gamle ordning indebar.

Der må efter censorformandskabernes opfattelse intet steds kunne rejses mistanke om eksistensen af afhængighed eller andre former for interessefællesskab mellem universiteterne og de eksterne censorer, ligesom censorerne ikke i deres funktion som censorer skal kunne føle indskrænkninger i deres uafhængighed. For bl.a. studenterne skal det ligeledes være tydeligt, at der er forskel mellem interne censorer, der udpeges af universitetet, og de eksterne, beskikkede censorer. Dette er baggrunden for, at censorformandskaberne foreslår § 18 b stk. 3 formuleret således:

"Universiteterne beskikker censorer efter indstilling fra aftagerpaneler på baggrund af censorformandskabets anbefaling."

Uafhængigheden er ikke til hinder for et tæt samarbejde med universiteterne i fællesskab eller med det enkelte universitet. Et samarbejde i forbindelse med beskikkelsen af censorer og om rapporteringen vedrørende den løbende virksomhed er en forudsætning for en frugtbar dialog. I alle vore censorkorps har et sådant tæt samarbejde fundet sted i mange år. Censorformandskaberne vil således også være rede til en dialog med de kommende aftagerpaneler vedrørende alle relevante forhold.

Ad 2: Censorkorpsets landsdækkende virksomhed.

Et væsentligt grundlag for retssikkerheden for de studerende - og sikkerhed for aftagerne for ensartede bedømmelser ved forskellige universiteter - er, at der fastholdes et regelsæt om landsdækkende censorkorps. Formandskaberne stiller sig helt uforstående over for, at man tilsyneladende ønsker at vende tilbage til situationen fra før 1993.

Det er for både studerende, universiteterne, aftagere og samfund helt afgørende, at der ikke er forskel på, hvordan bedømmelsen af kandidaterne sker på landsbasis. Universiteterne er og skal være forskellige i deres akademiske tilgang til uddannelserne, men denne forskellighed må ikke føre til mistanke om forskellighed mellem bedømmelserne af eksamensopgaver. Samme præstation i forhold til samme eksamenskrav skal give samme karakter, uanset ved hvilket universitet prøven gennemføres.

Det er derfor overordentlig vigtigt, at landsdækkende censorkorps for ens eller beslægtede uddannelser fastholdes. Samfundet, aftagerne og brugerne skal have sikkerhed for, at en jurist, en læge, en økonom osv. er bedømt efter ensartede kriterier, uanset ved hvilket universitet vedkommende er uddannet. Et rotationsprincip blandt censorerne, som det i stigende grad i de senere år er blevet praktiseret, er for eksempel et effektivt redskab til, at alle kandidater inden for samme eller næsten identiske fag får den ensartede og fair bedømmelse, som de har krav på. Derfor foreslår censorformandskaberne bemærkningerne i § 14 b, stk. 3 fjerde og femte afsnit ændret til:

Efter forslaget opretter universitetet sit eget eksterne censorkorps for samme eller beslægtede uddannelser. Såfremt samme eller beslægtede uddannelser udbydes ved flere universiteter, opretter universiteterne et fælles censorkorps. De eksterne censorer beskikkes af universitetet(erne) men efter indstilling fra aftagerpanelet(erne) på baggrund af censorformandskabernes anbefaling. Indstilling af censorer til fælles censorkorps skal ske enten i samarbejde med aftagerpaneler ved andre universiteter eller ved, at universitetet nedsætter aftagerpaneler i fællesskab med et eller flere universiteter.

Blandt de eksterne censorer vælges et censorformandskab, der får til opgave at fordele censuropgaverne blandt censorerne i korpset og via aftagerpanelerne at indberette til universitetet eller universiteterne, hvis censorkorpset er fælles for uddannelser ved flere universiteter. I konkrete sager vedrørende forhold på et enkelt universitet kan indberetning ske direkte til det enkelte universitet.

Censorenes medvirken ved kvalitetssikring og -udvikling.

Den nugældende universitetslov fokuserer på sikringen af uddannelsernes kvalitet nu og i fremtiden.

Vi betragter kvalitetsudviklingsarbejde som en fortløbende og opfølgende proces, som censorerne længe har deltaget i. Censurers arbejdsmæssige baggrund og regelmæssige deltagelse i eksaminer indebærer, at de naturligt kan følge med i, hvordan uddannelserne udvikler sig, og hvordan de forholder sig til det af censorerne kendte arbejdsmarked. Samtidig vil en videreførelse af censorenes indberetninger indebære, at det over for universiteterne er muligt at følge op på forslag til kvalitetsforbedringer. Censorformandskaberne skal derfor kraftigt anbefale, at universiteterne og de kommende aftagerpaneler også i de kommende år drager nytte af en dialog med censorerne om kvalitet og kvalitetsudvikling. I § 18 b, stk. 2 foreslår censorformandskaberne derfor følgende indhold:

"Universitetet sikrer dialog mellem aftagerpanelet, censorkorpset og universitetet om uddannelsernes kvalitet og relevans for samfundet og inddrager aftagerpaneler og censorkorps ved udvikling af nye og eksisterende uddannelser samt ved udvikling af nye undervisnings- og eksamensformer."

De andre punkter, der er omtalt i § 18, stk. 2 – 4 af relevans for censorerne, ser censorformandskaberne frem til at drøfte i forbindelse med udarbejdelsen af censorbekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Mogens Gruelund

på vegne af nedenstående censorformandskaber:

Det erhvervsproglige censorformandskab

Ivan Sørensen

Det erhvervsøkonomiske censorformandskab

Andreas Nicolaisen

Det økonomiske censorformandskab:

Hans Ejvind Hansen

Censorformandskaberne for uddannelserne på KVL (3 censorformandskaber)	Per Steen
Censorformandskaberne for ingeniøruddannelserne (6 censorformandskaber)	Michael Vaag
Censorformandskabet for lægeuddannelsen	Fritz Schønau Jørgensen
Censorformandskabet for uddannelserne på DFU	Bo Kreilgaard
Censorformandskabet for teologi	Lars Ole Gjesing
Censorformandskabet for geografi	Erik Engberg Olsen
Censorformandskabet for historie	Margit Grove
Censorformandskabet for engelsk	Per Knudsen
Censorformandskabet for spansk	Peter Rohde Jensen
Censorformandskabet for filosofi	Søren Harnow Klausen
Censorformandskabet for fransk	Lars Damkjær
Censorformandskabet for dansk	Per Seeberg Friis
Censorformandskabet for litteraturvidenskab	Torben Ditlevsen
Censorformandskabet for statskundskab	Jesper Maarbjerg
Censorformandskabet for kemi	Ole Hammerich
Censorformandskabet for matematik	Hans J. Munkholm
Censorformandskabet for biologi og biokemi	Hans-Henrik Schierup
Censorformandskabet for odontologi	Olav J. Bergmann
Censorformandskabet for informationsvidenskab og inter- aktive medier	Jesper Simonsen
Censorformandskabet for idræt	Hans Bonde
Censorformandskabet for datalogi	Michael Schwartzbach
Censorformandskabet for fysik	Per Morgen

Censorformandskabet for musik	Bjarne Mørup
Censorformandskabet for sociologi	Hans Kristensen
Censorformandskabet for kunsthistorie	Hanne Abildgaard
Censorformandskabet for forvaltning	Jens Erik Steenstrup
Censorformandskabet for tysk	Ole Lauridsen
Censorformandskabet for Afrika-studier	Jens Erik Steenstrup
Censorformandskabet for antropologi	Finn Kjær Jensen og Kristoffer Brik Bertelsen
Censorformandskabet for de samfundsvidenskabelige basisuddannelser på RUC og AAU	Henning Bender
Censorformandskabet for geologi	Bjørn Buchardt Westergaard
Censorformandskabet for religionsvidenskab	Johannes Iversen
Censorformandskabet for semitisk og tyrkisk	Stig T. Rasmussen

c.c. Rektorkollegiet og rektorerne på universiteterne

Fra: Hanne Clausen

Sendt: 12. januar 2007 17:13

Til: Hanne Clausen

Emne: Rektorkollegiets svarunilov.doc

REKTORKOLLEGIET

The Danish Rectors' Conference

Fiolstræde 44, 1. th.J.nr. 2006-2000-18
DK-1171 København K Den 12. januar 2007

WM
Telefon: (+45) 33 92 54 09
Telefax: (+45) 33 92 50 75

www.rektorkollegiet.dk
wm@rks.dk

Univ
Bred
1260

ubst(

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven)

Rektorkollegiet takker for forslag til ændring af universitetsloven, der er modtaget i høring den 14. december 2006.

Overordnede principielle kommentarer

Rektorkollegiet støtter mange af intentionerne bag forslaget. Det er imidlertid Rektorkollegiets opfattelse, at lovforslaget generelt regulerer alt for detaljeret. Der fastsættes nye detaljerede regler, der gives ministeren beføjelser til at indføre nye regler, og andre steder pålægges universitetet at fastsætte detaljerede regler i dets vedtægt. Denne manglende tillid til, at universiteterne kan regulere deres opgaver, er efter vores opfattelse ubegrundet og medfører unødvendige begrænsninger i universiteternes handlefrihed. Det er uhørt i en international sammenhæng, at man lægger op til en *lovmæssig* styring af universiteterne ned i de detaljer, der her er tale om.

De ønskede mål, hvoraf vi er enige i de fleste, er for nogles vedkommende allerede indført mange steder og kan for de øvrige opnås ved aftaler, udviklingskontrakter eller andre mere fleksible styringsinstrumenter. Dette vil tillige give mulighed for at tilpasse midlerne til forholdene på hvert enkelt universitet. Der er mange eksempler på unødvendigt detaljerede regler eller ministerbeføjelser til at fastsætte yderligere regler i forslaget: Fx retskravet om vejledning, regler for disse samtaler, aftagerpaneler, regler om offentliggørelse af evalueringer, bestemmelser for ph.d.-skoler, regler for, hvordan man kan henvende sig til universitetet, og bestemmelser om, hvor der skal anvendes eksternt censur.

En af intentionerne med universitetsloven var at give universiteterne uafhængighed og frihed til at udvikle universiteterne. Blandt andet derfor fik man bestyrelserne med eksternt flertal. Vi skal derfor advare om, at ethvert velment politisk forsøg på at forbedre dette og hint på universiteterne fremover medfører lovændringer. Universitetsloven bør være en rammelov for universitetets virke, og disse rammer skal man ikke flytte på, hver gang man får en god ide.

Rektorkollegiet støtter indførelse af ph.d.-skoler, men der er en række uhensigtsmæssigheder og uklarheder i bestemmelserne, som der bør rettes op på (se nedenfor).

Rektorkollegiet finder afskaffelsen af de landsdækkende og beskikkede censorkorps problematisk. Det er en væsentlig opgave for censorkorpset at sikre nogenlunde ensartede bedømmelser på tværs

af institutioner. Det er rimeligt, at kravet til en jurist er nogenlunde det samme i hele landet. Det er en vanskelig opgave allerede i dag, men hvis de landsdækkende censorkorps forsvinder, kan man frygte stigende forskelle i bedømmelserne.

Endvidere vil det både over for de studerende og over for omverdenen svække troværdigheden, hvis universitetet formelt selv udpeger sine kontrollanter. Derfor bør censorerne fortsat være beskikkede.

Specifikke kommentarer til lovforslagets emner:

Formålsparagraffen

Det foreslås, at formålsparagraffen formuleres mere elegant og mere generelt. Det er ikke ordentligt at klistre en specifik opgave på som et tillæg til formålet.

Sektorforskningsopgaver

Rektorkollegiet er enig i, at sektorforskningsopgaver skal kunne konkurrenceudsættes, men muligheden for meget hurtig konkurrenceudsættelse af myndighedsbetjeningen er ikke rimelig. Fusionerne må i det mindste komme på plads først, hvorfor en frist på fx 4 år forekommer mere hensigtsmæssig. Endvidere er det principielt uheldigt, at universiteterne skal konkurrere om opgaverne i åbent udbud, samtidig med at ministeren har hjemmel til at pålægge et universitet at udføre opgaver for en fagminister (mod betaling), hvis et universitet ikke har kunnet opnå enighed med den pågældende fagminister. Det vanskeliggør unægtelig forhandlingerne.

Faglige enheder

Rektorkollegiet kan tilslutte sig, at der kan oprettes såkaldte "faglige enheder" (§ 16) på fakultetsniveau, hvis universitetet finder det hensigtsmæssigt. Det bør overvejes at lade den særlige Århus-model med "universitetsskoler", som er nævnt i bemærkningerne, fremgå direkte af lovteksten.

Det er ikke tilfredsstillende, at lederen for en faglig enhed kun "så vidt muligt" skal være anerkendt forsker. Hvis en faglig enhed får eget akademisk råd, der fx kan uddele doktorgrader mv., bør det have samme faglighed som et akademisk råd på et fakultet. Enhver bestemmelse, der kan medføre, at nogle akademiske råd vil kunne få status som "andenrangs", må frarådes. Da bestemmelsen ifølge overgangsbestemmelserne kun vedrører nyansættelser, ses der slet ingen grund til at sænke de faglige krav.

Ph.d.-skoler

Bestemmelserne om udpegning af ph.d.-vejleder bør justeres. Instituttlederen planlægger og fordeler opgaverne på instituttet, og denne kompetence bør tages i betragtning ved bestemmelserne om udpegning af vejledere.

De krævede regler i vedtægten om ph.d.-skoler er for detaljerede. Det må være nok, at procedurereglerne beskrives i vedtægten. Hvilke ph.d.-skoler, der oprettes, herunder hvilke skoler man evt. opretter sammen med andre universiteter, bør ikke beskrives i vedtægten. Mange af bestemmelserne er ufleksible og vil gøre det vanskeligt at lave skoler på tværs.

Offentliggørelse af evalueringer

Det er naturligt, at der skal offentliggøres resultater fra de evalueringer, der foretages af uddannelserne. En sådan pligt fremgår allerede af lov om åbenhed og gennemsigtighed. Bemyndigelsen til ministeren om at lave yderligere regler forekommer derfor ganske unødvendig.

Evalueringer har efter vores opfattelse først og fremmest til formål at fremskaffe viden, der kan anvendes til at forbedre forholdene på den enkelte uddannelse. Kravet om, at alle evalueringer skal ensrettes, risikerer derfor at være skadeligt for anvendelsen af evalueringerne.

Meritankenævn

Bemærkningernes påstand om, at der i dag gives mange ubegrundede afslag på merit er udokumenteret og svarer ikke til vores generelle opfattelse.

Det er imidlertid sådan i dag, at et studienævns afslag på merit ikke kan ankes, og det ville forekomme naturligt, at man også skal kunne anke en meritafgørelse. Rektorkollegiet støtter derfor indførelse af en ankemulighed. Da det er dekanen, der har fået ansvaret for at sikre større fleksibilitet, kunne man overveje, om ikke den ønskede ankemulighed kunne opnås mere simpelt, hvis man kunne anke studienævnets afgørelse til dekanen i stedet for de mere besværlige og dyre ankenævn.

Hvis der indføres meritankenævn, er det tilfredsstillende, at det er universitetet selv (rektor), der nedsætter udvalget.

Meritankenævn vil betyde en merudgift. Dette bør fremgå af bemærkningerne til lovforslaget, og Rektorkollegiet går ud fra, at der vil blive afsat midler til formålet.

Elektronisk kommunikation

Det har længe forekommet helt forældet, at et universitet ikke kan indføre obligatorisk elektronisk kommunikation med de studerende. Forslaget herom hilses derfor meget velkommen. Der bør imidlertid gives mulighed for at kræve elektronisk kommunikation med andre end de nuværende studerende; det kunne fx også være relevant for kommunikationen med kommende studerende og medarbejderne. Der er sådan set ikke grund til, at ministeren fastsætter nye regler herfor, blot der sikres universiteterne en ret til selv at fastlægge bestemmelser for, hvordan henvendelse, tilmelding, aflevering mv. kan finde sted.

Vejledningssamtaler

Rektorkollegiet finder det fornuftigt og relevant at vejlede de kommende studerende så godt så muligt. Det er en helt central aktivitet for ethvert universitet, og sådan har det været i mange år. Redskaberne hertil kan være mange: Informationsmøder, samtaler, besøg, studerende for en dag, skriftlige materialer, mails for at nævne nogle af de væsentligste. Der er også mange aktører om denne opgave, bl.a. de gymnasiale uddannelser, vejledningscentre og universiteter. Rektorkollegiet støtter, at denne opgave styrkes yderligere, og vi indgår også gerne i drøftelser og aftaler om, hvordan en sådan styrkelse kan ske.

Det er imidlertid vores opfattelse, at det er uhensigtsmæssigt at give retsgaranti på op til 70.000 vejledningssamtaler lige netop i månederne op til studievalget. Ingen ved, om en sådan garanti overhovedet vil hjælpe, og den giver betydelige praktiske problemer. Hvordan skal man fx administrere en "ret til samtale"? Kan man klage over ikke at have fået den? Gælder retten også for udenlandske ansøgere? Der er tale om et forslag til lovgivning, som ikke fremtræder gennemtænkt.

Obligatoriske vejledningssamtaler vil betyde en betragtelig merudgift. Universiteterne modtager således 60-70.000 ansøgninger. Hvis forslaget bibeholdes, bør denne merudgift fremgå af bemærkningerne til lovforslaget, og Rektorkollegiet går ud fra, at der vil blive afsat midler til formålet.

Aftagerpaneler

Universiteterne har gode erfaringer med aftagerpaneler, og det forventes, at de vil blive etableret endnu flere steder fremover. De er medvirkende til at forbedre de ydelser, vi leverer til samfundet.

Det forekommer derfor ubegrundet, at der nu skal lovgives om dette, og det bidrager i væsentlig grad til indtrykket af ønsket om en detailstyring af universiteterne.

Hvis bestemmelsen indføres i universitetsloven, må panelerne ikke tillægges kompetence eller forvaltningsmæssige opgaver.

Censur

Rektorkollegiet forventer, at hvis der indføres krav om censur på alle mundtlige eksaminer og i bachelor-, kandidat- og masterspecialer, så vil ministeriet fjerne kravet om, at der skal være ekstern censur ved 1/3 af eksaminerne.

Udenlandske ansøgere

Hjemlen til at opkræve gebyrer, afholde prøver mv. er tilfredsstillende.

Høringssvar fra censorformandskaberne

Rektorkollegiet undrer sig over, at ministeriet ikke har ønsket at høre censorformandskaberne selvstændigt, og at universiteterne i stedet skal inddrage censorformandskabernes synspunkter, da disse formelt er uafhængige af det enkelte universitet. Denne undren bliver ikke mindre af, at et væsentligt element i ændringsforslaget netop vedrører censorordningen. Kollegiet har derfor besluttet, at censorformandskabernes høringssvar skal vedlægges dette svar særskilt.

Vi vil afslutningsvis ligeledes kommentere høringsperioden. I betragtning af, at det globaliseringsudspil, forslaget skal implementere, har været kendt i ganske lang tid, er det ikke tilfredsstillende, at forslaget sendes i høring ganske få dage før juleferien med en frist først i det nye år. Det giver meget vanskelige vilkår for at inddrage forskellige interessenter som fx censorerne eller de studerende.

Rektorkollegiet har ikke yderligere bemærkninger, men henviser i øvrigt til de vedlagte høringssvar fra universiteterne. Høringssvaret fra DTU fremsendes af tidsmæssige årsager direkte til UBST.

Med venlig hilsen

Jens Oddershede

Bilag: 7 høringssvar

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Att. Kommitteret Jakob Fuchs
Bredgade 43
1260 København K

Københavns Universitets bemærkninger til forslag til ændring af lov om universiteter (universitetsloven)

10. JANUAR 2007

Københavns Universitets (KU) har fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling ved mail modtaget udkast af 14. december 2006 til forslag til ændring af lov om universiteter (universitetsloven). Ministeriet har angivet den 12. januar som frist for bemærkninger til udkastet.

REKTOR

NØRREGADE 10
POSTBOKS 2177
1017 KØBENHAVN K

Hermed følger KUs bemærkninger.

Først anføres principielle bemærkninger vedr. forskningsfriheden, ministerens bemyndigelser, vedtægtsfastsættelse af aftagerpanel m.v., høringsprocessen og økonomi, herunder lovforslagernes kadence, censorformandskaberne og høringsfristen. Derefter følger KUs specifikke bemærkninger til lovforslagets 9 temaer.

TLF 35 32 26 26
DIR 35 32 26 12
FAX 35 32 26 28

rektor@adm.ku.dk
www.ku.dk
www.ku.dk/ledelse/rektorat

Herudover vedlægges høringssvar fra censorformandskaberne.

Principielle bemærkninger

Indledningsvis skal KU oplyse, at vi med tilfredshed har noteret, at "Forskningsfriheden er uanfægtet af dette lovforslag", jf. de almindelige bemærkninger side 10.

På side 13 i de almindelige bemærkninger gentages bemærkningen til § 17, stk. 2 i L 125 af 15. januar 2003, forslag til lov om universiteter (universitetsloven): "Den enkelte forsker har således frihed til at vælge forskningsmetode, fremgangsmåde og emner inden for universitetets forskningsstrategiske rammer, som fastlagt i udviklingskontrakten".

På baggrund af erfaringerne med de seneste udviklingskontrakter, som alle er godkendt af videnskabsministeren, finder KU det sidste led "som fastlagt i udviklingskontrakten" uhensigtsmæssig og urealistisk. Udviklingskontrakten kan

REKTORKOLLEGIET

11 JAN. 2007

J.NR.
LØBENR.

2006-2000-18
19

og bør ikke indeholde hele universitetets forskningsstrategiske rammer. Derfor kunne det være ønskværdigt, at sætningens sidste led blev slettet.

For så vidt angår udviklingskontrakten har KU noteret, at udviklingskontrakten skal omhandle universitetets samlede virksomhed, herunder et afsnit om eventuelle § 2 a opgaver, jf. forslaget nr. 4. KU antager, at denne ændring ikke ændrer på det eksisterende koncept for udviklingskontrakter.

Herudover ser KU med bekymring på det voksende antal af bemyndigelser til videnskabsministeren om at regulere dette og hint på universitetet. Denne udvikling er næppe i tråd med universitetslovens grundlæggende intention om at overlade styringen til universiteterne selv og dermed give lovens selvejebegreb et reelt indhold.

I forlængelse heraf skal det bemærkes, at der af retten til selvbestemmelse følger et ansvar til at fastsætte regler for egen regulering. KU er af den opfattelse, at universiteterne i videst muligt omfang skal have udvidet sin mulighed for selvbestemmelse, og derfor også uden tøven bør påtage sig det heraf følgende ansvar for at fastsætte regler for egen virksomhed.

Det er fra Universitetets side uønsket og desuden i strid med lovens intention, at en omfattende del af lovforslagets bestemmelser skal fastsættes på detailniveau i vedtægten, her tænkes specifikt på reguleringen af ph.d.-skole og aftagerpaneler, jf. forslaget nr. 17 og nr. 25. Vedtægten bør kun indeholde en præcisering af de overordnede styrelsesmæssige principper på universitetet. Så universitetet burde i denne sammenhæng kun bemyndiges til at fastsætte reglerne i vedtægten på et overordnet niveau, og så andetsteds end i selve vedtægten detailregulere nævnte organer.

Om selve høringsprocessen skal KU understrege det u hensigtsmæssige i, at der inden for ganske kort tid skal foretages tre større ændringer af en forholdsvis ny universitetslov. KUs umiddelbare vurdering er, at ingen af de foreliggende og annoncerede forslag er af en sådan karakter, der kan begrunde en opdeling i tre selvstændige ændringsforslag. Det vil have været mere hensigtsmæssigt at få et samlet ændringsforslag til høring, således at konsekvenserne af ændringerne kunne vurderes samlet.

Ministeriets fastsatte frist for afgivelse af bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag er -- indholdet af udkastet taget i betragtning og henset til at fristen er placeret hen over jul og nytår -- for kort.

Endvidere er universitetet ganske overraskende af ministeriet blevet bedt om at indhente høringssvar fra censorformandskaberne, selv om disse er uafhængige af universitetet og retteligt burde være hørt af ministeriet.

Det vurderes, at lovforslaget medfører adskillige administrative tiltag. Der synes ikke at være taget højde for finansiering heraf. KU forudsætter, at der foretages beregninger af de administrative og økonomiske konsekvenser af de administrative tiltag i loven inden lovforslaget vedtages, og at der i lovforslaget tages hensyn til finansieringen af tiltagene.

Sammenlagt giver de ovennævnte forhold en utilfredsstillende høringsproces, som burde være forudset og afhjulpet ved bedre planlægning af ministeriet.

Specifikke bemærkninger til lovforslagets 9 temaer

Efter KUs vurdering har lovforslaget følgende 9 temaer: 1) Opgaver der udføres for en minister herunder faglige enheder samt styrelsen af dem, 2) Ph.d.skoler, 3) Offentliggørelse af evaluering af undervisningen, 4) Tilbud til samtaler til personer, der ønsker at søge optagelse på universitetet, 5) Aftagerpaneler herunder, at universitetet beskikker censorer efter indstilling fra aftagerpanelet, 6) Ankenævn for merit, 7) Elektronisk kommunikation mellem studerende og universitet, 8) Gebyr, kvalifikationsprøver samt sprogprøver for udenlandske ansøgere og 9) Tilskud til universitetets udbud af godkendte uddannelser.

1) Opgaver der udføres for en minister herunder faglige enheder samt styrelsen af dem

KU noterer, at § 2a er lovfastsættelse af allerede gældende ret. Det er KUs opfattelse, at opgaverne bør fremhæves i selve bestemmelsen og ikke i bemærkningerne. Det bør præciseres, at der er tale om sektorforskningsopgaver.

Det er positivt, at fagministeren kan vælge at konkurrenceudsætte opgaverne jf. § 2a fra 2009. KU er dog forbeholden overfor, at konkurrenceudsættelsen allerede kan foregå to år efter lovens ikrafttræden ikke mindst i lyset af, at universiteterne overtager lokaler, løn, feriepengeforpligtigelser mv. i forbindelse med fusionerne. Universiteterne bør sikres en længere periode med finansiering af disse forpligtigelser end blot to år.

§ 33, stk. 2 er formodentlig en følge af, at sektorforskningen bliver indfusionsret på universiteterne. KU finder det dog problematisk, at videnskabsministeren jf. § 33, stk. 2 har mulighed for at pålægge universiteterne at udføre opgaver efter § 2a. Dette sætter universiteterne i en dårlig forhandlingsposition samtidigt med, at det fratager universiteterne selvbestemmelsesret på forskningsområdet.

Af forslag til ny § 10 stk. 9 fremgår, at bestyrelsen indgår aftale om varetagelse af opgaver efter § 2 a og nye aftaler om opgavevaretagelse efter § 7 med vedkommende minister. Dvs. jf. § 7 nye aftaler om varetagelse af uddannelsesopgaver for en anden minister.

Det fremgår, at bestyrelsen kan delegerer kompetencen til at indgå aftalerne til rektor. Denne kompetence bør kunne videredelegeres fra rektor til dekanerne.

Faglige enheder

Af § 16a fremgår det, at universiteterne kan vælge at lade "faglige enheder" varetage opgaverne efter § 2a, og at de faglige enheder kan placeres på hovedområde- eller institutniveau. Placeres den faglige enhed på hovedområdeniveau, skal enheden ledes af en direktør, der ansættes af rektor. Placeres den faglige enhed på institutniveau, ledes enheden af en sektionsleder, der ansættes af dekanen.

Af lovforslaget fremgår, at direktøren eller sektorchefen "*så vidt muligt*" skal være anerkendt forsker, men kræver til gengæld, at vedkommende skal have ledelseserfaring og indsigt i ledelse og løsning af opgaver efter § 2a.

Det er problematisk, at det er vigtigere, at lederen af den faglige enhed har erfaring med sektoropgaver, end at vedkommende er anerkendt forsker. Når loven samtidigt lægger op til, at forskere herunder ph.d.-studerende ansat i den faglige enhed skal kunne forske frit ved siden af sektoropgaverne, og at den faglige enhed har et akademisk råd svarende til akademisk råd på fakulteterne med direktøren/sektionschefen som formand, må man kræve de samme kvalifikationer af lederne for de faglige enheder som af lederne på fakultet- og institutniveau.

Det fremgår af bemærkningerne til § 14 stk. 4, at det forventes, at universiteter, der i væsentlig omfang varetager opgaver efter § 2a, vil udvide den øvrige øverste ledelse, så et medlem af denne som sin hovedkompetence bliver ansvarlig for sektoropgaverne. Som det ser ud nu, vil KU ikke varetage opgaver i henhold til § 2a i væsentlig omfang og bemærkningen bliver derfor ikke i første omgang relevant for KU. Det bemærkes dog, at KU er enig i, at det bør sikres, at en person i den øverste ledelse har ansvaret for opgaver der varetages efter § 2a men ikke i, at den øverste ledelse af den grund nødvendigvis behøver at blive udvidet.

2) Ph.d. skoler

KU hilser initiativet med strukturerede ph.d. skoler med en præcis ansvarsplacering og forankring på fakulteterne velkommen. Der er i det hele tale om en markant forbedring.

Det er uklart, hvordan ph.d. skoler, der dækker ph.d. uddannelser på flere universiteter skal organiseres. Af bemærkningerne til § 16 b stk. 2 fremgår, at en ph.d. skole kan oprettes for et hovedområde på flere universiteter. Hvor i mod det af bemærkningerne til § 16 stk. 1 fremgår, at ansvaret for den enkelte ph.d. studerendes forløb altid ligger hos en ph.d.-skole på det universitet, hvor den ph.d. studerende er ansat.

Det er universitets vurdering, at et samarbejde mellem flere institutioner ikke bør afspejle sig i ph.d.-skolestrukturen, men bero på konkrete samarbejdsaftaler.

Det er problematisk, at de nærmere regler for rammerne for organisering og implementering af ph.d.-skolerne forudsættes fastlagt i universitetets vedtægter. Det bør udelukkende være de overordnede principper, der fastlægges i vedtægterne.

For så vidt angår internationale evalueringer forudsætter universitet, at der foretages en beregning af de administrative og økonomiske konsekvenser af ordningen inden lovforslaget vedtages, og at der i lovforslaget tages hensyn til finansieringen af ordningen.

3) Offentliggørelse af evaluering af undervisningen

KU anbefaler, at der ikke bliver tale om en obligatorisk ordning, men at universiteterne må offentliggøre evalueringer, sådan som de finder det mest hensigtsmæssigt. KUs store professionsuddannelser, lægevidenskab og jura er længst i arbejdet med at finde et passende niveau for redigering af de 'rå' evalueringsdata så de dels fremstår anvendelige og dels ikke kan bruges til at identificere enkelte undervisere eller studerende. Det følger af lov om åbenhed og gennemsigtighed, at universiteter har pligt til at offentliggøre evalueringer.

KU noterer sig, at der vil ske en anonymisering af undervisere inden offentliggørelsen, og at data skal være rimelig repræsentativt, dvs. at det skal være muligt at kumulere data over en periode og fra et antal studerende.

KU forudsætter, at ministeriet samtidigt fastsætter regler, der sikrer, at de studerende deltager i evalueringerne.

Universitetet forudsætter, at der foretages en beregning af de administrative og økonomiske konsekvenser af ordningen inden lovforslaget vedtages, og at der i lovforslaget tages hensyn til finansieringen af ordningen.

4) Tilbud om samtaler til personer, der ønsker at søge optagelse på universitetet

Det er et meget sympatisk forslag, men samtidigt så administrativt tungt og omkostningskrævende, at det bør dokumenteres, at en samtale inden studievalg formindsker frafaldet. Det forudsættes, at der foretages en beregning af de administrative og økonomiske konsekvenser af ordningen inden lovforslaget vedtages, og at der i lovforslaget tages hensyn til finansieringen af ordningen. Herudover bør de forvaltningsretlige og administrative konsekvenser fremgå direkte af lovforslaget.

Det bemærkes, at forslaget kun tager hånd om et enkelt segment af ungdomsårgangen, og atomiserer derved den studievejledning der finder sted på ungdomsuddannelserne.

KU foreslår, at information om uddannelsesmuligheder på universitetet gives ved kollektive arrangementer af samme type, som de der allerede i en årrække har været tilbudt ansøgere til lægevidenskab og psykologi på KU. Deltagerne

til arrangementerne kan derefter følge op med spørgsmål på selve møderne og/eller efterfølgende henvendelse pr mail, telefon eller ved senere personligt fremmøde. Meget information gives bedst kollektivt.

5) Aftagerpaneler herunder, at universitetet beskikker censorer efter indstilling fra aftagerpanelet

KU hilser aftagerpanelerne velkommen, universitetet er allerede i gang med etablering af sådanne.

Aftagerpanelerne bør imidlertid kun have rådgivende funktion og ikke tillægges kompetence eller forvaltningsmæssige opgaver. I forhold til vedtægtsfastsættelse af panelerne henvises til de principielle bemærkninger.

I forhold til forslaget om ændring af censorordningen, herunder afskaffelse af censorformandskaberne m.v., finder KU ikke anledning til at ændre på den eksisterende ordning.

Ordningen er ikke fejlfri, men den sikrer umiddelbart landsdækkende censor-korps, ensartet bedømmelse og uafhængighed ved beskikkelse.

6) Ankenævn for merit

KU har ingen bemærkninger.

7) Elektronisk kommunikation mellem studerende og universitetet

KU hilser det velkommen, at universitetet får mulighed for at kræve fx elektronisk eksamenstilmelding og -framelding eller holdtilmelding og lignende. Det bør sikres, at der også kan afholdes elektronisk valg på universiteterne. Det påpeges, at der kan være vanskeligheder ved at stille obligatoriske krav til elektronisk aflevering af opgaver og afhandlinger.

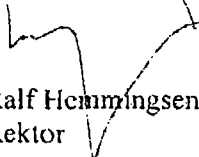
8) Gebyr, kvalifikationsprøver samt sprogsprøver for udenlandske ansøgere

KU er positiv overfor muligheden for at kunne introducere ansøgningsgebyrer for ansøgere fra tredjelande. For en god ordens skyld bemærkes det, at universiteter, der måtte indføre gebyr for visse udenlandske ansøgere, fortsat vil kunne indgå samarbejdsaftaler med andre universiteter, hvor det af aftalen fremgår, at der ikke skal betales gebyr.

9) Tilskud til universitetets udbud af godkendte uddannelser

KU har ikke bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen

Ralf Hemmingsen
Rektor

DET SUNDHEDSVIDENSKABELIGE FAKULTET
KØBENHAVNS UNIVERSITET

Universitets- og bygningsstyrelsen
Bredgade 43,
1260 København K.

**Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter
(Universitetsloven)**

Censorformandskabet for lægeuddannelsen i Danmark, der dækker lægeuddannelsen på Aarhus Universitet, Syddansk Universitet og Københavns Universitet, tillader sig hermed at fremsende kommentarer til lov om ændring af lov om universiteter (Universitetsloven).

Gennem Københavns Universitet er Censorformandskabet blevet bekendt med, at der den 14. december 2006 er udsendt et lovforslag om ændring af universitetsloven til høring. I den forbindelse har vi modtaget en kopi af udkast til høringssvar fra Københavns Universitet. Ligeledes er vi bekendt med, at der vil blive afsendt et høringssvar fra en gruppe af censorformænd, der i forvejen også er i kommunikation med ministeriet.

Censorformandskabet for lægeuddannelsen i Danmark lægger dog vægt på at fremsende sit eget høringssvar, idet censorkorpset dækker uddannelser på flere universiteter og i øvrigt i henhold til den gældende Censorbekendtgørelse er en af universiteterne uafhængig institution.

Censorformandskabet har valgt alene at forholde sig til § 18B stk. 3 og bemærkningerne hertil, således som de er anført på side 14-15 og 30.

Censorformandskabet har med tilfredshed noteret sig at censorinstitutionen, for at sikre de studerendes retssikkerhed, opretholdes og at dens formål og opgaver på flere måder justeres.

Vi finder dog, at det er af afgørende betydning, at de landsdækkende censorkorps opretholdes for de uddannelser, der udbydes ved flere universiteter. Som anført i ministeriets bemærkninger finder vi, at det er betydningsfuldt at censorerne kan være med til at sætte fokus på den enkelte studerendes retssikkerhed og kvaliteten ved de enkelte individuelle eksaminationer. I denne forbindelse vurderer vi, at et landsdækkende censorkorps væsentligt bedre kan leve op til disse mål frem for flere individuelle censorkorps inden for samme fagområde.

28. DECEMBER 2006

CENSORFORMANDSKABET FOR
LÆGEUDDANNELSEN I DANMARK

BLEGDAMSVEJ 3B
2200 KØBENHAVN N

TLF 35 32 79 00
DIR 35 32 70 98
FAX 35 32 70 70

masn@adm.ku.dk
www.sund.ku.dk

REF: marn

Sag: 429-0016/06-3012

Bedes oplyst ved henv.

REKTORKOLLEGIET

11 JAN. 2007

J.NR.
LØBENR.

2006-2000-18
19

Censorkorpsets funktion indenfor kvalitetssikring vil kunne yde værdifulde bidrag til Akkrediteringsrådet arbejde og vi skal derfor foreslå, at censorinstitutionen knyttes nærmere dertil.

Censorformandskabet for lægeuddannelsen i Danmark har haft gode resultater med at indgå i forskellige konkrete arbejdsgrupper på de tre Universiteter. Det er ligeledes Censorformandskabets opfattelse, at Universiteterne har taget positivt imod de forslag til forbedringer af f.eks. studieordninger som formandskabet i sin halvårige evaluering har foreslået. Censorformandskabets evaluering er baseret på evaluering af de enkelte eksamensforløb på baggrund af konkrete henvendelser fra de enkelte censorer.

Vi finder endvidere, at det er særdeles vigtigt, at censorinstitutionen besvarer sin uafhængighed i forhold til universiteterne og gerne med en fortsat stærk tilknytning til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. En beskikelse af censorer efter indstilling af et af universitetet udpeget aftagerpanel skønnes ikke at tilgodese denne uafhængighed. Såfremt ministeriet finder der i dag er for mange censorkorps kunne antallet reduceres betydeligt – f.eks. efter "hovedområder" – såfremt censorinstitutionens opgaver samtidig præciseres betydeligt.

Såfremt ministeriet ønsker ovenstående uddybet, står undertegnede naturligvis gerne til rådighed.

Med venlig hilsen

Fritz Schönau Jørgensen
Formand for Censorformandskabet

Martin Stampe Noer
Sekretær for Censorformandskabet

Høringssvar fra Censorformandskabet for Historie

Universitets - og Bygningsstyrelsen
Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling.
Bredgade 43
1260 København K.

Direktør Kim Brinckmann
Det Humanistiske Fakultet
Københavns Universitet.
Kbr@hum.ku.dk

Høringsvar Forslag til ændringer af Universitetsloven.

Forslag til ændringer af Universitetsloven er sendt i høring af Universitets- og Bygningsstyrelsen med svarfrist til 12. januar 2007. Censorformandskaberne er ikke længere opført på høringslisten, selv om Censorbekendtgørelsen af 1993, der giver dem ret til høring, fortsat må være i kraft, da den ikke er erstattet af anden hjemmel.

Nogle formandskaber har fået forslaget i høring den 21. december fra direktøren for Det Humanistiske Fakultet, Københavns Universitet med frist til 3. januar 2007 med et udkast til høringssvar / arbejdsrapport, der er udarbejdet af fællesadministrationen, Københavns Universitet. KU udbeder sig eventuelle input til papiret senest den 3. januar 2007.

Henset til uklarheden i den valgte procedure, benytter Censorformandskabet for Historie hermed begge svarkanaler samtidig.

De to afsnit i fællesadministrationens arbejdsrapport side 4, der omhandler forhold, der angår censorerne, bør efter vor opfattelse udbygges og præciseres, da ændringsforslaget medfører betydelige ændringer af det eksisterende system – uden tilfredsstillende adressering af opgaver og uden gennemskuelig ressourceallokering. Vi anfører hermed vore bemærkninger om forhold, der bør indarbejdes i arbejdsrapporten/ inddrages i Folketingets overvejelser om forslaget. Vi beder KU vende vore bemærkninger med de øvrige universiteter evt. gennem Rektorkollegiet, og vi beder om at blive tilstillet en kopi af det samlede svar, som KU afgiver.

Ændringsforslaget.

Forslagets §18 b, de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.7, samt bemærkningerne til §18b vedrører censorerne. De indebærer nedlæggelse af censorformandskaberne og omplacering af deres opgaver og afskaffelse af uafhængige og landsdækkende censorkorps. (Tilsvarende forslag var også i høring i november 2002. Ændringerne blev dengang anset for alvorlige tilbageskridt og ikke gennemført. En række af de dengang anførte argumenter er fortsat gyldige).

REKTORKOLLEGIET

11 JAN. 2007

J.NR. 2006-2000-18
I.ØBENF. 19

Det nye forslag indebærer bl.a. nedlæggelse af formandskaberne, flytning af vore opgaver til aftagerpaneler og universiteterne selv. Indstilling af censorer til beskikkelse flyttes til et aftagerpanel. Godkendelse af beskikkelserne flyttes fra ministeriet til universiteterne selv. Det enkelte universitet nedsætter selv censorkorps og foretager fordeling af censorerne. Aftagerpanelerne pålægges et antal endnu ikke afklarede opgaver i forbindelse med fornyelser og kvalitetssikring af uddannelserne. Det er obligatorisk at nedsætte aftagerpaneler, men det er ikke fastlagt hvilke fag, områder og opgaver, de skal dække. Det er frivilligt for universiteterne, om et eller flere af dem vil nedsætte fælles aftagerpaneler. Finansiering af opgaveløsning og ressource allokering fremgår ikke.

Generelle bemærkninger til ændringsforslaget.

Hvis det enkelte universitet gives økonomisk incitament til at løse disse opgaver hver for sig ved allokering af en rund sum til kvalitetssikring under eget ansvar og egen legalitetskontrol, vil det, efter vor opfattelse, betyde tab af kvalitet, troværdighed og retssikkerhed.

Det er nødvendigt, at aftagerpaneler, der skal fungerer ved mere end en institution, får ensartede funktionsvilkår og ressourceallokering.

Den del af fornyelse og kvalitetssikringen, der drejer sig om inspiration kan udmærket være lokalbetiget og foregå i løsere rammer, men den del der drejer sig om kontrol, niveaugaranti og retssikkerhed må med nødvendighed formuleres klarere og mere forpligtende, så der gælder ensartede regler i hele landet.

Ligesom der bør foretages klar allokering af ressourcer til løsning af opgaverne - ganske uanset, hvem der pålægges at løse dem.

Det er muligt, at censorformandskaber bør nedlægges og opgaverne overføres til andre, men ministeriet skylder at oplyse, hvilke opgaver formandskaberne løser nu og hvem, der skal overtage dem. Hvad det koster nu, og hvordan det skal finansieres i fremtiden. Ligesom det skylder at sandsynliggøre, at de påtænkte ændringsforslagene vil være en forbedring.

En EVA rapport fra efteråret 2005 hævder, at den danske censorinstitution er den mest omkostningstunge i verden. Det dokumenteres ikke med en eneste faktuel oplysning. Det anføres sammesteds, at nogle af korpserne fungerer for dårligt. Det er muligt, men det gælder bestemt ikke for censorkorpserne i almindelighed, hvilket rapporten heller ikke formår at dokumentere.

De problemer, der reelt måtte være, afhjælpes ikke med ændringsforslaget, der i bedste fald kan ses som problemeksport. Det ville være mere rimeligt at rette op på konkrete, dokumenterede fejlfunktioner, end at nedlægge alle formandskaber over en kam og forskertse uafhængigheden.

Det foreslås, som nævnt, at indstilling af censorer til beskikkelse overtages af et aftagerpanel, og at godkendelsen af personerne flyttes fra ministeriet til universiteterne, der også selv foreslås at varetage opgavefordelingen for den enkelte censor.

Det enkelte universitet skal altså selv overtage opgaver, ansvar og legalitetskontrol. De kan vælge at oprette fælles aftagerpaneler på to eller flere uddannelsessteder, men det er ikke obligatorisk.

Det er ikke et fremskridt at vende tilbage til de institutionsspecifikke censorkorps fra før 1993-bekendtgørelsen, tværtimod.

Karakterer og eksamensbeviser har retsvirkning. Det bør være obligatorisk, at der etableres fælles og landsdækkende censorkorps med ensartede funktionsvilkår på de fag eller uddannelsesområder, der udbyder landsdækkende uddannelser.

Samfundet, defineret som både studerende, universiteter og aftagere kan ikke være tjent med andet.

Om aftagerpaneler skal være landsækkende, afhænger af de opgaver, de pålægges, men de bør være det, hvis de skal overtage kontrolopgaver og handlinger med retsvirkning fra formandskaberne.

Forslag til censorkandidater kan i dag fremsættes af mange forskellige, en censor kan foreslå sig selv. Indstillingen nu foretages i sidste ende af en uafhængig person, censorformanden. Ministeriet forestår beskikkelsen i dag. Beskikkelsen kan udmærket overtages af universiteterne, som det foreslås, men indstillingen bør forblive hos en uafhængig instans.

Et aftagerpanel, nedsat af et universitet, er ikke uafhængigt. Panelet rummer måske ikke engang en person med kendskab til det pågældende fagområde.

Ændringsforslaget indfører meritankenævn, hvor aftagerpanelerne også skal med. Det har vi ingen indvendinger imod, men vi ville finde censorrepræsentation mere oplagt. Især RUC har skilt sig ud med særordninger, der har vanskeliggjort meritoverførsel og studentermobilitet, se nedenfor under fagspecifikke bemærkninger. Sådanne problemer lettes bestemt ikke af forslaget, men vil snarere blive langt mere udbredte.

Ændringsforslaget nævner ikke de almindelige ankenævn, der tager sig af eksamensklager, hvor censorformandskabet har hovedansvaret i dag. Det kan et medlem af et aftagerpanel ikke påtage sig.

De fleste censorformænd varetager i dag fordelingen af eksamenscensorer til de enkelte eksamensterminer på de forskellige uddannelsessteder og udpeger censorer konkret til det enkelte kandidatspeciale. Her bør man ikke som underviser, fag eller uddannelsessted kunne vælge selv, hvis uafhængighed, cirkulation og retssikkerhed skal bevares.

Lokale censorkorps kan friste til, at hovedkriteriet for valg af censor bliver rejseudgifterne (et problem, der mærkes allerede) og til risiko for gensidig censur/ "censorægteskaber."

Vi har ikke haft problemer med den gældende bekendtgørelse. Den fungerer udmærket, hvis den ellers følges, og den sikrer såvel niveaugaranti, fairness for eksaminanderne og nogenlunde ensartet opgavefordeling for censorerne.

Der er – efter vor opfattelse - ikke behov for at ændre bekendtgørelsen, men måske nok for at håndhæve den og justere den på enkelte områder.

Det må i øvrigt være i alles interesse at få et klart og samlet overblik over opgavefordeling og økonomiske konsekvenser, før den påtænkte ændring af universitetsloven gennemføres.

En afskaffelse af censorformandskaberne, der hvor de fungerer, vil betyde tab af uafhængighed, troværdighed og retssikkerhed, men også af erfaring, fag - og personkendskab.

Om det vil medføre bedre ressourceanvendelse er diskutabelt og i alt fald ikke godtgjort.

Der er i øjeblikket ikke ensartede satser for censur eller normer for honorering af formandskaber. Det kunne udmærket indføres. En objektiv norm ville være en fordel for alle.

Fagspecifikke bemærkninger til ændringsforslaget.

For historie vil det være en ganske alvorlig forringelse, hvis vi ikke længere kan have ekstern censur i metode, der er en helt grundlæggende faglig disciplin, der hidtil i høj grad har fungeret som prøvestenen for de studerendes evner for faget. Ændringsforslaget nævner ekstern censur ved mundtlig eksamen, BA- projekter og Kandidatspecialer, men ellers ser det ud til at være overladt til uddannelsesstederne selv, om der skal være intern eller ekstern censur. Vi kan ikke se, om der indenfor den hidtil gældende norm om mindst en tredjedel ekstern censur, også vil blive plads til ekstern censur på metode. Det anser vi for et stort kvalitetstab. Vi kan anføre, at Censorformandskabet for Historie igennem mange år har forsøgt at få RUC til indføre ekstern censur på metode, da denne mangel har medført meritproblemer for de studerende.

Det er tænkeligt, at den nye karakterskala vil lette muligheden for at indføre stikprøvekontrol i stedet for censur i nogle discipliner. Det kan ikke afvises. Det ville være et forhold, som censorformandskabet normalt ville følge med stor opmærksomhed.

Ved metodeeksamen vil stikprøver ikke være en mulig prøveform, og afskaffelse af ekstern censur i denne disciplin vil være et meget stort problem for denne eksamens værdi og kvalitet.

Vi er stærkt betænkelige ved, at det enkelte uddannelsessted i vidt omfang selv kan kunne bestemme forholdet imellem den ene eller den anden form for eksamen og censur. Det vil medføre et betydeligt kvalitetstab, da den afgørende faktor må formodes at blive den økonomiske.

Afsluttende bemærkninger.

Jeg kan ikke lade være med at undre mig over, at man som led i en reform, der begrundes med behov for globalisering, påtænker regelændringer, der vil besværliggøre landsdækning, merit og niveaugaranti indenfor Danmarks egne grænser.

Jeg er naturligvis til rådighed for uddybende oplysninger eller spørgsmål.

Jeg kan oplyse, at jeg er beskikket som aftagercensur og har været næstformand fra før indførelsen af Censorbekendtgørelsen af 1993. Korpset er mellemstort, alle deltager normalt rundt om i landet med eksamenscensur i hver termin, og den enkelte har i snit en specialecensur i kvartalet. Censorformænd holder kontaktmøder med uddannelsesinstitutionerne og studielederne, ligesom der er regelmæssig kontakt til alle censorkorpsets medlemmer. Den enkelte censor henter information og vejledning i formandskabet.

Formanden indsender opgørelse over formandskabets timeforbruget til KU halvårligt. Det drejer sig for tiden om godt 500 timer på årsbasis.

Drift af censorkorpset og sekretariatsbetjening varetages i øjeblikket af KU.
Rejseudgifter og udgifter til censur afregnes direkte af det enkelte uddannelsessted.

Det præciseres ikke i den gældende bekendtgørelse, hvem formændene skal sende den årlige beretning til. Historie har sendt den til både universiteter og ministerium igennem alle år.

Den nye Akkrediteringslov nævner overhovedet ikke censorinstitutionen, og det ses ikke i det fremsendte ændringsforslag til Universitetsloven, hvilken kontakt man forestiller sig imellem censorkorps uddannelsessted og aftagerpaneler.

Med venlig hilsen

Margit Hurup Grove
Amagerfælledvej 36, 3
2300 København S
grove@post6.tele.dk

Høringssvar fra censorformanden for kinesisk

Kære Kim Brinckman,

Høringsdokumenter mv. vedrørende forslag til ændringer af universitetsloven er afsendt til censorerne 22. december 2006 med svarfrist 3. januar 2007. På grund af høringsfristen, der i fremsendelsesskrivelsen beskrives som "ganske kort", har det ikke været muligt for censorformanden for kinesisk at indhente kommentarer fra de øvrige medlemmer af formandsskabet, eller foretage en koordinering af synspunkter i løbet af juleferien, hvorfor bemærkningerne nedenfor står for formandens regning alene.

Bidrag til høringssvar fra det kinesiske censorformandsskab

Der er i det fremsendte materiale ikke tilstrækkeligt grundlag til en substansbehandling af hovedparten af ændringsforslaget. Der mangler formål, begrundelser, og konsekvensanalyser, hvorfor det kinesiske censorkorps ikke er i stand til at tage stilling til væsentlige dele af forslaget, ud over at notere at den første sætning i udkastet til svarskrivelse ikke umiddelbart virker forståelig.

Forslaget om **aftagerpaneler**, som øjensynlig i det væsentlige er tænkt at skulle erstatte censorformandskaberne, giver anledning til tre overvejelser som jeg gerne så afspejlet i svarskrivelsen.

For det første, at mine erfaringer som censorformand eller -næstformand gennem de seneste 12 år ikke giver anledning til optimisme når det gælder reel høring af censorer (eller aftagerpaneler) f. eks. i forbindelse med ændring af studieordninger, hvor det vist kun er lykkedes Fakultetskontoret én gang at fremsende et forslag til censorformandsskabet inden beslutningen om ændring reelt var truffet – og det med 5 dages svarfrist. Det er intet i lovforslaget der sandsynliggør, at et aftagerpanel ville få en mere relevant betjening af fakultetssekretariatet.

For det andet, at den manglende reelle gennemførelse af høringer af censorformandsskabet for kinesisk, som dermed har været forhindret i at spille den formelle rolle, der hidtil har været lagt op til, har medført at hovedparten af indsigten med studierne har foregået uformelt i formandsskabet. Det har her været en væsentlig gevinst at to aftagercensorer kunne holdes orienteret af et medlem fra hhv. Aarhus og Københavns Universitet, hvilket har betydet at formandsskabet har kunnet reagere hurtigt og mindre formelt på udviklingen på institutterne. Der er efter mit bedste skøn ikke nogen gevinst forbundet med at gøre rådgivnings- og tilsynsvirksomheden til et rent aftageranliggende, især ikke i betragtning af den historisk mangelfulde betjening af censorformandsskaberne, hvilket nærværende høring jo blot er endnu et eksempel på.

Argumentet i udkastet til svarskrivelse om tab af censorernes uafhængighed hvis de udpeges af universiteterne virker for det tredje ikke fuldstændig gennemtænkt, med mindre Videnskabsministeriet i øjeblikket fortager en substansbehandling af fagenes censorindstillinger, der fører til afvisning af formelt kvalificerede censorer. Hvis det ikke er tilfældet, et ministeriets rolle jo rent formel, hvorfor det ville skabe større forvaltningsmæssig klarhed at lade universiteterne foretage udpegningen af de indstillede censorer. Dog er det ikke klart hvorvidt nuværende praksis reelt er tænkt at fortsætte med udpegning/indstilling ved universiteterne og beskikkelse ved ministeriet, ligesom den rationaliseringsgevinst, der ligger i det landsdækkende censorkorps for kinesisk, umiddelbart synes at gå tabt i kraft af forslaget med mindre en mere detaljeret vedtægtskoordinering mellem universiteterne finder sted.

Med venlig hilsen

Ian Bo Andersen
Censorformand (aftagercensor)
Kontorchef, Europa-Kommissionen

REKTORKOLLEGIET

11 JAN. 2007

J.NR. 2006-2000-18
LØBENR. 19

København d. 4.1. 2007

Peter Rovsing Hald
Marianne Kristensen
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet
Københavns Universitet

Høringsvar

Forslag til ændringer af Universitetsloven

Censorformandskabet for Sociologi har fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultet via Sociologisk Institut på Københavns Universitet fået høringsskrivelsen, samt diverse bilag, i hænde d. 2. januar 2007 med en svarfrist til d. 5. januar 2007. Den reelle frist til at udarbejde et svar har således været utilfredsstillende kort. Men på grund af, at de foreslåede ændringer indebærer afgørende forandringer for censorinstitutionen fremsendes hermed nogle i hast udarbejdede bemærkninger, som bl.a. er inspireret af det høringssvar censornæstformanden på historie har afgivet d. 3. januar 2007.

I betragtning af, at censorkorpserne er udpeget af Videnskabsministeriet, og i betragtning af, at forslaget til ændring af Universitetsloven indebærer markante ændringer i hele censorinstitutionen, er det uforståeligt, at Videnskabsministeriet ikke direkte har inddraget censorformandskaberne i høringen selv om Censorbekendtgørelsen af 1993, der giver dem ret til høring, fortsat må være i kraft, da den ikke er erstattet af anden hjemmel.

Ændringsforslaget

Forslagets §18 b, de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.7, samt bemærkningerne til §18b vedrører censorerne. De indebærer nedlæggelse af censorformandskaberne og omplacering af deres opgaver og afskaffelse af uafhængige og landsdækkende censorkorps. (Tilsvarende forslag var også i høring i november 2002. Ændringerne blev dengang anset for alvorlige tilbageskridt og ikke gennemført. En række af de dengang anførte argumenter er fortsat gyldige).

Det nye forslag indebærer bl.a. nedlæggelse af formandskaberne, flytning af vore opgaver til aftagerpaneler og universiteterne selv. Indstilling af censorer til beskikkelse flyttes til et aftagerpanel. Godkendelse af beskikkelserne flyttes fra

REKTORKOLLEGIET

11 JAN. 2007

J.NR. 2006-2000-18
LØBENR 19

ministeriet til universiteterne selv. Det enkelte universitet nedsætter selv censorkorps og foretager fordeling af censorerne.

Aftagerpanelerne pålægges et antal endnu ikke afklarede opgaver i forbindelse med fornyelser og kvalitetssikring af uddannelserne. Det er obligatorisk at nedsætte aftagerpaneler, men det er ikke fastlagt hvilke fag, områder og opgaver, de skal dække.

Det er frivilligt for universiteterne, om et eller flere af dem vil nedsætte fælles aftagerpaneler. Finansiering af opgaveløsning og ressourceallokering fremgår ikke.

Bemærkninger til ændringsforslaget

Hvis det enkelte universitet gives økonomisk incitament til at løse disse opgaver hver for sig ved allokering af en rund sum til kvalitetssikring under eget ansvar og egen legalitetskontrol, vil det, efter vor opfattelse, betyde tab af kvalitet, troværdighed og retssikkerhed.

Det er nødvendigt, at aftagerpaneler, der skal fungerer ved mere end en institution, får ensartede funktionsvilkår og ressourceallokering.

Den del af fornyelse og kvalitetssikringen, der drejer sig om inspiration kan udmærket være lokalt betinget og foregå i løsere rammer, men den del der drejer sig om kontrol, niveaugaranti og retssikkerhed må med nødvendighed formuleres klarere og mere forpligtende, så der gælder ensartede regler i hele landet.

Ligesom der bør foretages klar allokering af ressourcer til løsning af opgaverne - ganske uanset, hvem der pålægges at løse dem.

Det er muligt, at censorformandskaber bør nedlægges og opgaverne overføres til andre, men ministeriet skylder at oplyse, hvilke opgaver formandskaberne løser nu og hvem, der skal overtage dem. Hvad det koster nu, og hvordan det skal finansieres i fremtiden. Ligesom det skylder at sandsynliggøre, at de påtænkte ændringsforslagene vil være en forbedring.

En EVA rapport fra efteråret 2005 hævder, at den danske censorinstitution er den mest omkostningstunge i verden. Det dokumenteres ikke med en eneste faktisk oplysning. Det anføres sammesteds, at nogle af korpsene fungerer for dårligt. Det er muligt, men det gælder bestemt ikke for censorkorpsene i almindelighed, hvilket rapporten heller ikke formår at dokumentere.

De problemer, der reelt måtte være, afhjælpes ikke med ændringsforslaget, der i bedste fald kan ses som problemeksport. Det ville være mere rimeligt at rette op på konkrete, dokumenterede fejlfunktioner, end at nedlægge alle formandskaber over en kam og forskertse uafhængigheden.

Det foreslås, som nævnt, at indstilling af censorer til beskikkelse overtages af et aftagerpanel, og at godkendelsen af personerne flyttes fra ministeriet til universiteterne, der også selv foreslås at varetage opgavefordelingen for den

enkelte censor. Det enkelte universitet skal altså selv overtage opgaver, ansvar og legalitetskontrol. De kan vælge at oprette fælles aftagerpaneler på to eller flere uddannelsessteder, men det er ikke obligatorisk.

Det er ikke et fremskridt at vende tilbage til de institutionsspecifikke censorkorps fra før 1993- bekendtgørelsen, tværtimod.

Karakterer og eksamensbeviser har retsvirkning. Det bør være obligatorisk, at der etableres fælles og landsdækkende censorkorps med ensartede funktionsvilkår på de fag eller uddannelsesområder, der udbyder landsdækkende uddannelser.

Samfundet, defineret som både studerende, universiteter og aftagere kan ikke være tjent med andet.

Om aftagerpaneler skal være landsækkende, afhænger af de opgaver, de pålægges, men de bør være det, hvis de skal overtage kontrolopgaver og handlinger med retsvirkning fra formandskaberne.

Forslag til censorkandidater kan i dag fremsættes af mange forskellige, en censor kan foreslå sig selv. Indstillingen nu foretages i sidste ende af en uafhængig person, censorformanden.

Ministeriet forestår beskikkelsen i dag. Beskikkelsen kan udmærket overtages af universiteterne, som det foreslås, men indstillingen bør forblive hos en uafhængig instans.

Et aftagerpanel, nedsat af et universitet, er ikke uafhængigt, og vil have svært ved at fungere som et bolværk mod en politisering og en overdreven markedsgørelse af uddannelserne. Aftagerpanelerne – og de af dem udpegede censorer – vil i det hele taget have vanskeligt ved at sikre den akademiske og faglige kvalitet i uddannelserne. Panelet rummer måske ikke engang én person med et dybtgående kendskab til det pågældende fagområde.

Ændringsforslaget indfører meritankenævn, hvor aftagerpanelerne også skal med. Det har vi ingen indvendinger imod, men vi ville finde censorrepræsentation mere oplagt.

De fleste censorformænd varetager i dag fordelingen af eksamenscensorer til de enkelte eksamensterminer på de forskellige uddannelsessteder og udpeger censorer konkret til det enkelte kandidatspeciale. Her bør man ikke som underviser, fag eller uddannelsessted kunne vælge selv, hvis uafhængighed, cirkulation og retssikkerhed skal bevares.

Vi har ikke haft problemer med den gældende bekendtgørelse. Den fungerer udmærket, hvis den ellers følges, og den sikrer såvel niveaugaranti, fairness for eksaminanderne og nogenlunde ensartet opgavefordeling for censorerne.

Der er – efter vor opfattelse - ikke behov for at ændre bekendtgørelsen, men måske nok for at håndhæve den og justere den på enkelte områder.

En afskaffelse af censorformandskaberne vil betyde tab af uafhængighed, troværdighed og retssikkerhed, men også af erfaring, fag - og personkendskab.

Det må i øvrigt være i alles interesse at få et klart og samlet overblik over opgavefordeling og økonomiske konsekvenser, før den påtænkte ændring af universitetsloven gennemføres.

Om det vil medføre bedre ressourceanvendelse er diskutabelt og i alt fald ikke godtgjort. Der er i øjeblikket ikke ensartede satser for censur eller normer for honorering af formandskaber. Det kunne udmærket indføres. En objektiv norm ville være en fordel for alle.

Konklusion

Kort sagt finder censorformandskabet for sociologi, at de dele af ændringsforslaget som indebærer væsentlige ændringer af censorinstitutionen, samt en nedlæggelse af censorformandskaberne, i den foreslåede form vil indebære et klart tilbageskridt for universiteternes uddannelser, for de studerende, for aftagerne og samfundet mere generelt.

Vi opfordrer derfor kraftigt til, at ovenstående bemærkninger indarbejdes i fakultetets, og siden universitetets, svar til Videnskabsministeriet.

Hans Kristensen
Censorformand
Censorkorpset for Sociologi

Ærøskøbing, 4. januar, 2007

Til Det teologiske Fakultet,
Københavns Universitet

Vedr.: Censorformandskabets bemærkninger i anledning af høring over forslag til ændringer af universitetsloven

Censorformandskabet udtaler sig i det følgende alene om de dele af ændringsforslagene, der vedrører censorkorps og aftagerpaneler og gør det med særligt henblik på de teologiske uddannelser.

Den eksisterende censorordning med uafhængig beskikkelse, landsdækkende virke, stor aftagerrepræsentation og med formandskabets direkte inddragelse i studiernes udvikling opfylder en række nyttige funktioner, idet den sikrer

- en ensartet bedømmelse af de enkelte studerende idet censorerne har mange eksaminationer
- en stor retssikkerhed for de studerende via censorernes uafhængige beskikkelse og deres vægt i eksamensankenævn
- en ensartet bedømmelse ved begge teologiske uddannelser
- opmærksomhed på udvikling af ikke tilsigtede forskelle i krav og kvalitet de to fakulteter imellem
- at aftagerinteresser inddrages i alle væsentlige beslutninger om studieordning mv.

Nogle af disse funktioner synes på betryggende vis at være sikret med lovforslaget og dets bemærkninger – herunder aftagerens interesser og deltagelse af eksterne censorer på afgørende punkter som bachelorprojekt, kandidatspeciale og masterprojekt. Andre funktioner synes at risikere en svækkelse med forslaget.

Det, som falder formandskabet mest i øjnene, er følgende punkter, som vi vil anbefale fakultetet og universitetet at søge indflydelse på.

1. Censorkorpsets landsdækkende virke.

Fælles censorkorps for begge teologiske uddannelser er i lovforslaget fastholdt som en mulighed, men bør efter vores opfattelse hæves til pligt. Det er censorerne, der – både via deres eksamensdeltagelse og via formandskabets inddragelse i ændringer af studie- og eksamensordninger – er de første til at spore opkomsten af utilsigtede forskelle i krav og faglig kvalitet de to uddannelser imellem. Det er vores opfattelse, at det er væsentligt for aftagerne at kunne stole på, at samme bedømmelse af en københavnsk og en aarhusiansk eksamenspræstation fortsat betyder, at de ligger på samme faglige niveau.

2. Censorkorpsets uafhængighed

Efter forslaget skal censorer fremtidig beskikkes af universitetet efter indstilling fra aftagerpanelet. Denne nyordning opfatter formandskabet som en alvorlig formel svækkelse af censorernes uafhængighed og dermed af retssikkerheden for de studerende. Det er det enkelt punkt i lovforslaget, som giver størst grund til bekymring for den eksterne censurs vilkår.

REKTORKOLLEGIET
1

11 JAN. 2007

J.NR.
LØBENR.

2006-2000-18
19

Vi foreslår, at beskikkelsesretten som hidtil lægges uden for universiteterne – formentlig stadig bedst hos ministeriet.

Indstillingsretten lægges efter lovforslaget hos aftagerpanelet, der er udpeget af institutionen. Vi foreslår, at det bestemmes, at censorformandskabet inddrages formelt i indstillingen af censorer til beskikkelse (hvor end beskikkelsen måtte anbringes). Det er nemlig alene censorformandskabet, der – ikke mindst takket være sin rolle i fordeling af ekstern censur – ligger inde med detaljeret viden om den enkelte censors virke, kompetencer og kapacitet, og om hvilke fagområder, der kvalitativt og kvantitativt er godt dækket ind, og hvilke, der har behov for styrkelse ved nybeskikkelser. Dersom beskikkelsesretten fastholdes hos ministeriet, bør også fakultetet – som nu – tillægges en høringsret ved ny- og genbeskikkelser. Denne ordning har hidtil bidraget til at sikre censorernes virke nyttig legitimitet.

3. Forholdet mellem censorkorps og aftagerpanel

Efter lovforslaget afgiver censorformandskabet fremtidig sine indberetninger til aftagerpanelet, hvis dette ikke er fælles for flere uddannelser, og refererer dermed ikke længere direkte til studieledelsen. Det forekommer at være en omvej, som vil kunne risikere at utydeliggøre kommunikationen mellem censorer og fakultet. Det bør derfor overvejes at opretholde den nuværende direkte kontakt eller alternativt udtrykkelig at åbne mulighed for – eller bedre pligt til – at der er et vist personsammenfald mellem aftagerpanel og censorkorps – evt. sådan, at censorformanden/-formandskabet er fødte medlemmer af aftagerpanelet.

4. Den eksterne censors kvantitative omfang

Lovforslaget åbner mulighed for en stærk indskrænkning af eksterne censorers medvirken ved eksamen. I det omfang disse muligheder benyttes, vil retssikkerheden svækkes for den enkelte studerende, ligesom censorer, der alene medvirker ved store skriftlige opgaver, vil risikere at savne erfaringsbaggrund for deres deltagelse i ankenævn vedr. eksamensklager. Det skal yderligere bemærkes, at der ikke foreligger nogen dokumentation for, at intern censur skulle være billigere end ekstern. Det er snarere nærliggende at tænke sig, at en glidning fra ekstern til intern censur vil flytte midler fra forskning til eksamen.

Undertegnede står gerne til rådighed for uddybning af ovenstående bemærkninger

Med venlig hilsen
på det teologiske censorkorps' formandskabs vegne

Lars Ole Gjesing
formand
62 52 11 72

Rektorkollegiets Sekretariat
Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K

REKTOR

Dato: 8. januar 2007

Journalnr: AU-2006-010-024

Reference: tbj

Direkte tlf: 8942 1148

E-post: tbj@adm.au.dk

Afsenders CVR-nr:

41-82-66-14

**Udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter
(universitetsloven)**

Rektorkollegiets Sekretariat har ved mail af 15. december 2006 fremsendt Universitets- og Bygningsstyrelsens høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven).

Aarhus Universitet kan generelt tilslutte sig de fleste ændringer, men vil dog påpege, at detaljeringsgraden i universitetsloven er meget høj, set i forhold til de overordnede intentioner med loven og en kommende konsekvenstilpasning af underliggende uddannelsesbestemmelser.

Universitetet kan tilslutte sig et ønske fra Handelshøjskolen om, at universitetsskolemuligheden indføres som en generel mulighed i universitetsloven. Til uddybning heraf vedlægges Handelshøjskolens brev af 3. januar 2007.

Universitetet har følgende bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

Ad § 2 a, Myndighedsbetjening

Universitetet finder principielt, at opgaverne beskrevet i § 2 a, bør indarbejdes i § 2, således at alle universitetets opgaver er nævnt i samme paragraf.

Ad § 8 a, stk. 1, Elektronisk kommunikation mellem universitet og studerende

Universitetet finder, at personkredsen bør udvides til også at omfatte ansøgere til såvel uddannelsespladser som stillinger. Til uddybning heraf vedlægges brev af 5. januar 2007 fra rektors og universitetsdirektørens it-rådgiver, lektor Tom Latrup-Pedersen. Universitetet foreslår desuden, at bestemmelsen formuleres således, at det er universitetet, der får hjemmel til at fastsætte regler om pligtmæssig digital kommunikation under udøvelsen af universitetets virksomhed.

Ad § 8 a, stk. 2, Offentliggørelse af studerendes evalueringer af undervisningen

Det bør præciseres, at det er de evalueringer, universitetet foranstalter, der skal offentliggøres. Kravet om sammenlignelighed i evalueringer på nettet

Rektor
Aarhus Universitet
Bygning 1431
Nordre Ringgade 1
8000 Århus C
Tlf: 8942 1111
Fax: 8619 7029
E-post: rektor@au.dk
Web: www.au.dk/led

bør gennemføres på en måde, der ikke reducerer kvaliteten af evalueringerne.

Ad § 8 b, Tilbud om samtaler til studerende

Universitetet kan principielt tilslutte sig, at personer der ønsker optagelse på en bacheloruddannelse tilbydes en samtale. Ingen, der henvender sig, nægtes i dag en samtale, ligesom der allerede eksisterer en række informations- og vejledningstilbud. Dog bør de ressourcemæssige og tidsmæssige konsekvenser af dette forslag nøje afvejes med fordelene, idet det må forventes, at stort set alle unge vil tage imod sådant et tilbud. Det forekommer især ikke hensigtsmæssigt at give ansøgere retskrav på vejledning i den korte periode fra afslutning af adgangsgivende eksamen og til ansøgningsfristen den 5. juli, når uddannelsesvejledning mest hensigtsmæssigt for ansøgerne foregår tidligere end lige op til ansøgningsfristen.

REKTOR

Ad § 16 a, Faglige enheder

Universitetet forstår bestemmelsen som valgfri, således at universiteterne også kan vælge at varetage denne opgave inden for sin sædvanlige struktur og organisering på linje med øvrige opgaver.

Det fremgår af stk. 4, at direktøren har pligt til at sikre, at medarbejderne ved den faglige enhed bidrager til universitetets uddannelse efter nærmere aftale med studielederen og ph.d.-skolelederen. Det forekommer ikke klart, hvem der menes med studielederen. Hvis der tænkes på undervisning ved andre hovedområder, bør aftalen indgås med dekanen, som er overordnet ansvarlig for fakultetets uddannelser og økonomi.

Ad § 16 b, Ph.d.-skoler, ph.d.-skoleleder og ph.d.-udvalg

- Universitetet bifalder forslaget om at organisere al ph.d.-uddannelse i ph.d.-skoler.
- Universitetet foreslår en mindre tilpasning af ph.d.-skolelederens opgaver, jf. stk. 4, således at ph.d.-skolelederen godkender ph.d.-vejledere efter indstilling fra institutter eller tilsvarende, idet institutlederen fordelele instituttets arbejdsopgaver.
- Af lovudkastet fremgår, at dekanen nedsætter ph.d.-udvalg samt udpeger og afsætter ph.d.-skoleledere. Det fremgår imidlertid ikke klart, hvorvidt ph.d.-skolelederen også kan være formand for et ph.d.-udvalg. Universitetet anser det for hensigtsmæssigt, at der er mulighed for at ph.d.-skolelederen også er formand for ph.d.-udvalget f.eks. i de tilfælde, hvor man på et hovedområde vælger at nedsætte ét ph.d.-udvalg og udpege én ph.d.-skoleleder, ligesom en formand for et studienævn også kan udpeges som studieleder.
- Det kunne med fordel overlades til det enkelte universitet at fastlægge nogle af ph.d.-udvalgets opgaver i universitetets vedtægt.

REKTOR

- Universitetet finder det ikke hensigtsmæssigt, at udvalget, jf. stk. 7, nr. 1, skal indstille til dekanen om sammensætning af bedømmelsesudvalg eller behandle ansøgninger om merit og dispensationer. Det foreslås i stedet, at sådanne indstillinger og afgørelser træffes af ph.d.-skolelederen. Kvalitet og relevans af udlandsophold er primært et anliggende for vejlederen, men ph.d.-udvalget kan i sin rådgivning af ph.d.-skolelederen være med til at sikre de overordnede retningslinjer for ph.d.-kurser og udlandsophold.
- Det bør præciseres, at ph.d.-skolelederen godkender ph.d.-studerende som fagligt kvalificerede til optagelse på ph.d.-studiet, men indskrivning og ansættelse bør være samlet hos dekanen. En indskrivning på et ph.d.-studium indebærer i langt de fleste tilfælde ansættelse i overensstemmelse med reglerne i ansættelsesbekendtgørelsen, hvor dekanen – efter delegation fra rektor – træffer beslutning. Dermed sikres, at ansættelsesbeslutninger træffes i overensstemmelse med fakultetets forskningsstrategi, hvor forskeruddannelsen indgår som et særdeles vigtigt element.
- Universitetet ser gerne mulighed for samarbejdende eller tværgående ph.d.-skoler, men formuleringerne i lovudkastet og bemærkningerne dertil kan med fordel klagøres.
- Det fremgår af bemærkningerne til § 16 b, stk. 8, at "*det samlede antal medlemmer af ph.d.-udvalg fastsættes i universitetets vedtægt*". Universitetet forudsætter, at vedtægten alene skal indeholde procedureregler for nedsættelse af ph.d.-udvalg, men ikke det konkrete antal medlemmer af de enkelte udvalg.

Ad § 16 b, stk. 7 og § 18 a,

Ankemulighed for universitetsstuderende over meritafgørelser

Ændringer i meritpraksis kræver en aktiv ledelsesindsats. I forbindelse med den nye universitetslov fik dekanerne til opgave at samordne meritpraksis mellem de faglige hovedområder. Hvis man via en ankemulighed ønsker at sikre en ensartet meritpraksis ville det derfor være mere oplagt at henlægge behandlingen af klager over afslag på merit til dekanens regi.

Ad § 18 b, Aftagerpanel og ny censurordning

- Universitetet lægger stor vægt på dialog med aftagerne omkring kvalitet og relevans af universitetets udbud af uddannelser. Imidlertid vil et aftagerpanel næppe bestå af personer, der er fagkyndige inden for alle de fagområder, hvor der afholdes prøver. Universitetet forudsætter derfor, at beskikkelse af censorer "efter indstilling fra aftagerpanelet" skal forstås således, at beskikkelse af censorer sker efter forudgående drøftelse i aftagerpanelet, men at initiativet til en beskikkelse kan komme fra universitetets faglige miljøer.

A A R H U S U N I V E R S I T E T

- Universitetet ser gerne et minimumskrav om eksternt censur ved bachelorprojekt, kandidatspeciale og masterprojekt, ledsaget af en ophævelse af 1/3-reglen, da den nuværende ordning ikke ses at være berettiget når kvalitetssikringen overgår til Akkrediteringsrådet.
- Ordet "eksamensformer" i § 18 b, stk. 2, bør erstattes med ordet "prøveformer", jf. forslaget § 18, stk. 6, nr. 3.

REKTOR

Ad de almindelige bemærkninger, pkt. 2.3.1.

Det fremgår her at "Aarhus Universitet forventes at indgå tilsvarende aftaler for godt 1 mia. kr., svarende til 29% af universitetets samlede omsætning." Dette beløb bør kontrolleres, da den samlede omsætning på DMU og DJF for 2007 er på 877 mio., og da omsætningen også rummer andre finansieringskilder end aftaler om myndighedsbetjening.

Med venlig hilsen

Lauritz B. Holm-Nielsen
rektor

Bilag: Handelshøjskolens brev af 3. januar 2007
Tom Latrup-Pedersens brev af 5. januar 2007

**Er elektronisk
på sagen.**

Journalkontoret

Aarhus Universitet
Nordre Ringgade 1
8000 Århus C

AARHUS UNIVERSITET - JOURNALLEN	
JOUR.NR.	AU-2006-010-024
MOEDT.	- 4 JAN. 2007
AKT NR.	17
ANSV. AFD.	1 FD SAGSB. TBJ

Ledelsen

Tlf.: 89 48 62 10

Fax: 89 48 66 61

E-mail: BO@asb.dk

Århus, den 3. januar 2007

Ref.: BO/ksn

Videnskabsministeriet har udsendt forslag til ændring af universitetsloven til høring. Til forslaget skal Handelshøjskolen, Aarhus Universitet først og fremmest kommentere lovforslagets bestemmelser eller rette manglende bestemmelser vedrørende styring af universiteterne efter gennemførelsen af universitetsfusionerne.

Som bekendt er Handelshøjskolen efter bekendtgørelse nr. 1463 af 13. december 2006 placeret som en såkaldt universitetsskole med et særligt aflagerråd, der rådgiver den decentrale ledelse om en række spørgsmål af principiel og overordnet betydning. Under forhandlingsforløbet, der førte til fusionen mellem Handelshøjskolen og Universitetet, blev det af både Handelshøjskolen, Universitetet og ministeriet forudsat, at den særlige struktur ville blive lovfæstet gennem en ændring af universitetsloven. Af teknisk-juridiske årsager gennemførtes en vedtagelse af strukturen imidlertid gennem en bekendtgørelse med hjemmel i universitetslovens § 31 som følge af den særlige fusionssituation, der muliggjorde en anvendelse af denne specielle paragraf. Under forhandlingsforløbet udtrykte både Universitetet og ministeren sig positivt om universitetsskolekonstruktionen.

I det foreliggende lovforslag gennemføres ændringer, som udmærket kunne have været gennemført med samme lovhjemmel eller for den sags skyld uden egentlig lovhjemmel. Det kan derfor undre og bekymre, at ministeriet ikke har benyttet det foreliggende lovforslag til at indføre muligheden for oprettelse af universitetsskoler som en generel ordning i universitetsloven. Med den bevægelse, der i øjeblikket er på institutionsstrukturområdet, kan man med stor sandsynlighed forudse, at der bliver behov for tilsvarende konstruktioner i andre sager, ligesom ændringerne med stor sandsynlighed vil kunne føre til ønsker om f.eks. at udskille dele af et universitets virksomhed i en universitetsskole. Ikke alle tænkelige situationer vil kunne gennemføres med hjemmel i universitetslovens § 31.

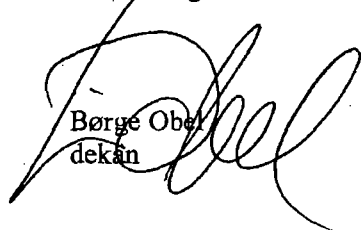
Handelshøjskolen skal derfor opfordre Universitetet til i høringssvaret at fremsætte et klart ønske om, at universitetsskole-muligheden indføres som en generel mulighed i universitetsloven.

Det fremgår af lovforslaget, at hvert universitet skal oprette et aftagerpanel. Efter Handelshøjskolens opfattelse er det uklart, hvordan et sådant panel skal fungere i sammenhæng med universitetets eksternt dominerede bestyrelse. I den sammenhæng og i sammenhæng med bekendtgørelse nr. 1463 af 13. december 2006, hvorefter der oprettes et

aftagerråd med tilknytning til Handelshøjskolen, finder Handelshøjskolen, at der er grund til at overveje, om der i forbindelse med loven skal skabes klarhed om muligheden for at honorere medlemmerne af aftagerpanelet og aftagerrådet for deres arbejde.

På det studiemæssige område ønsker Handelshøjskolen at fremhæve det uheldige i afskaffelsen af censorinstitutionen som en institution, der er uafhængig af universiteterne. Signalværdien af, at universiteternes eksamenskvalitet løbende bliver garanteret af et uafhængigt organ, er efter Handelshøjskolens opfattelse af stor betydning. Den foreslåede ordning vil næppe i praksis adskille sig væsentligt fra den eksisterende, men den vil være sårbar netop over for beskyldninger om, at man udpeger sine egne kontrollanter.

Med venlig hilsen

Børge Obel
dekan

AARHUS UNIVERSITET - JOURNALEN
KOPIFORDELING: LKN, S17 PMO, SL
UDFØRT 5/1-07 AF: lk

Aarhus Universitet
att. Tove Bæk Jensen

**AFDELINGEN FOR
OFFENTLIG RET**

Tom Latrup-Pedersen
Lektor, IT-rådgiver

Dato: 5. januar 2007

Direkte tlf: 8942 1468
Direkte fax: 8942 5353
E-post: tlp@jura.au.dk

Afsenders CVR-nr:
41-82-66-14

**Høring om udkast til ændring af universitetsloven
lovudkastet § 1, nr. 2 (§ 8 a, stk. 1) om elektronisk kommunikation**

Universiteternes servicering af studerende er i vidt omfang baseret på digital undervisningsforvaltning. E-læringsplatforme er allerede integreret med de studie- og undervisningsadministrative systemer, og de digitale selvbetjeningssystemer for indskrevne såvel som kommende studerende er under stadig udvikling. Det skyldes ikke mindst et markant ønske fra de studerende om i videst mulige omfang at kunne kommunikere både undervisningsmæssigt og administrativt med universitetet uafhængigt af tid og sted.

Der er selvsagt ikke blot tale om fakultativ internetbaseret informationsformidling men også om gennemførelse af forpligtende digitale transaktioner (netbaserede ansøgninger, opgave- og eksamensaflevering, SU-relaterede transaktioner, eksamenstilmelding, kursustilmelding og obligatorisk anvendelse af netbaserede undervisningsfaciliteter m.v.).

Regeringens politik for en integreret digital forvaltning, der omfatter en kvantitativ og kvalitativ udbygning af digitale services baseret på et samarbejde mellem myndigheder og med en effektivisering af administrationen til følge er således allerede i meget vidt omfang realiseret i universitetssektoren. Den eneste hindring for en endnu bedre brugerbetjening og en videre udbygning af det digitale samarbejde mellem universitetslovsinstitutionerne og de relevante ministerier er desværre ikke mindst den meget restriktive holdning, som har kendetegnet regeringens politik for så vidt angår institutionernes mulighed for at foreskrive obligatorisk digital kommunikation.

På den baggrund er lovudkastets bestemmelse i § 8 a, stk. 1 (udkastets § 1, nr. 3), stærkt bekymrende – ikke mindst i lyset af de bemærkninger, der er knyttet til bestemmelsen.

§ 8 a, stk. 1, har følgende ordlyd: »Ministeren kan fastsætte regler om, at kommunikation mellem universitetet og indskrevne studerende, herunder ph.d.-studerende, helt eller delvis skal ske elektronisk.«

REKTORKOLLEGIET

- 8 JAN. 2007

J.NR. 2006-2000-18
LØBENR. 13

Afdelingen for Offentlig Ret
Juridisk Institut
Aarhus Universitet
Bartholins Allé, bygning 350
8000 Århus C
Tlf: 8942 1111
Fax: 8620 2747
E-post:
offentlig.ret@jura.au.dk
Web: www.jura.au.dk

Bestemmelsen er begrænset til at omfatte *indskrevne* studerende. Herved udelukkes muligheden for at foreskrive obligatorisk anvendelse af digitale ansøgninger i forbindelse med KOT, kandidat- og ph.d.-optagelse. For Aarhus Universitets vedkommende betyder denne begrænsning blandt andet, at et igangværende udviklingsprojekt, der i høj grad vil kunne forbedre serviceringen af ph.d.-ansøgere gennem anvendelse af en obligatorisk digital ansøgningsprocedure nu må tilrettelægges med henblik på opretholdelse af en parallel traditionel ansøgningsprocedure på ubestemt tid. Herved forringes det serviceniveau, der kan tilbydes ansøgerne, og den forudsete administrative effektiviseringsgevinst kan ikke høstes, når alle hidtidige servicekanaler skal forblive åbne.

AFDELINGEN FOR
OFFENTLIG RET

Ligeledes på de øvrige optagelsesområder, bachelor- og kandidatuddannelserne, vil der være meget betydelige fordele forbundet ved på sigt at kunne foreskrive anvendelse af en digital ansøgningsprocedure. Med § 8 a, stk. 1's nuværende formulering er denne mulighed udsat på ubestemt tid, hvilket selvsagt har stor betydning for det omfattende ikt-mæssige udviklingsarbejde, som universiteterne står over for ikke mindst som følge af de igangværende fusioner.

Det er også særdeles u hensigtsmæssigt, at bestemmelsen er begrænset til kommunikation mellem universiteterne og dets *studerende*. Ved ansættelse af medarbejdere i videnskabelige stillinger på alle niveauer anvendes i stadig videre omfang digital kommunikation (og transaktion). Disse ansættelser kendetegnes af et meget betydeligt bilagsmateriale i form af publikationer, der modtages i analog form af universiteterne og videresendes til bedømmelsesudvalgenes medlemmer, hvorefter de efter endt brug returneres til ansøgerne. I de tilfælde, hvor publikationerne allerede foreligger i digital form, er det overordentligt hensigtsmæssigt både for ansøgere og for universitetet, hvis universitetet kan foreskrive indlevering af digitaliseret bilagsmateriale og i øvrigt rutinemæssigt anvende digital kommunikation med ansøgerne.

Bestemmelsens anvendelsesområde bør derfor udvides til at omfatte kommunikation også med ansøgere såvel i forbindelse med optagelse og indskrivning som ansættelse.

Det anføres i bemærkningerne til § 8 a, stk. 1, at ministeren kan fastsætte regler om obligatorisk digital kommunikation i forbindelse med tilmelding til undervisning, prøver mv., og i forbindelse med aflevering af skriftlige opgaver, specialer, ph.d.-afhandlinger mv.

Formålet med bestemmelsen synes således at være at skabe den hjemmel for obligatorisk digital kommunikation, som Ombudsmanden savnede i FOB 2002.268 om Det Juridiske Fakultets regler om eksamenstilmelding via internettet, og som Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling gav et overraskende bredt perspektiv ved i skrivelse af 12. november 2002 under j.nr. 4395 at give tre studerende ved et universitet medhold i, at universitetet ikke var berettiget til som led i en obligatorisk ordning at tildele dem en e-postkonto.

De to afgørelser, hvis retlige nødvendighed er mest iøjnefaldende for den førstes vedkommende, er imidlertid overhalet af udviklingen på universitetsområdet. Der findes således næppe en universitetsuddannelse, hvorunder studerende kan undlade at kommunikere digitalt og søge internetbaseret information om studiemæssige forhold.

AFDELINGEN FOR
OFFENTLIG RET

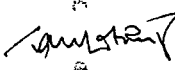
At universiteterne og deres studerende skal afvente ministeriel fastsættelse af regler om forhold, der allerede indgår som en relevant, nødvendig og problemfri del af hverdagen, forekommer ikke hensigtsmæssigt. Det er nødvendigt som et led i kvalitetssikring af uddannelserne, at universiteterne har frihed til at foreskrive obligatorisk brug af digital kommunikation som led i varetagelsen af uddannelsesopgaven. Der bør således i det mindste sondres mellem ministerielle regler om pligtmæssig digital kommunikation som led i universiteternes udøvelse af egentlig forvaltningsmæssig kompetence og regler om obligatorisk digital kommunikation som led i uddannelsesaktiviteter, herunder undervisningsadministration. Sidstnævnte regler bør betragtes som omfattet af universiteternes kompetence til at regulere anstaltsforhold og må nødvendigvis omfatte kompetencen til at tildele alle studerende en e-postkonto og en konto på universiteternes e-læringsplatforme samt naturligvis også regler om pligtmæssig indlevering af opgaver, afhandlinger mv. i digital form og deltagelse i eksaminer under anvendelse af digitale hjælpemidler.

§ 8 a bør derfor formuleres således, at det klart fremgår, at universiteterne kan anordne pligtmæssig digital kommunikation i forbindelse med varetagelse af uddannelsesopgaven, og at ministeriet kan fastsætte regler om elektronisk kommunikation for så vidt angår universiteternes udøvelse af egentlig forvaltningsvirksomhed. Endvidere bør ministeriets hjemmel som tidligere anført udvides, således at den forpligtede personkreds ikke blot omfatter indskrevne studerende men også ansøgere både i forbindelse med optagelse på en uddannelse og i forbindelse med ansættelse i videnskabelige stillinger.

Det er i denne forbindelse Aarhus Universitets håb, at ministeriet vil udnytte hjemmelen, således at bestemmelsen ikke bliver en hvilende løfteparagraf på samme måde som tilfældet har været for den tilsvarende hjemmel for Undervisningsministeriet i lov om statens uddannelsesstøtte § 43 a, der blev indsat i loven i 2001, og som endnu ikke er udnyttet.

Med venlig hilsen

Tom Latrup-Pedersen

Digital signatur af Tom Latrup-Pedersen
DN: cn=Tom Latrup-Pedersen, o=AARHUS UNIVERSITET //
CVR=11926614,
serialNumber=CVR:11926614-
RDN:dn=00851502172
Date: 2007.01.05 17:31:20 +0100

SYDDANSK UNIVERSITET
UNIVERSITY OF SOUTHERN DENMARK

Rektorkollegiet
Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K

Ledelsessekretariatet
Campusvej 55
5230 Odense M

Tlf. 6550 1000
Fax 6550 1090
www.sdu.dk

8. januar 2007
J.nr. 010-2006
Ref. JS/bf

Ved e-mail af 15. december 2006, j.nr. 2006-2000-18, er universitetet blevet anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven).

Syddansk Universitet hilser ændringerne i § 28 velkomne. Ligeledes finder universitetet, at de ændringer i Universitetsloven, der er nødvendige som en konsekvens af universitetsfusionerne, er dækket af det fremsatte lovforslag. Lovforslaget griber imidlertid ind på helt centrale områder og på afgørende vis ind over for universiteternes selvstyre i modstrid med intentionerne i den oprindelige universitetslov.

Lovforslaget lægger op til en uacceptabel høj grad af detailstyring, der ikke harmonerer med de nye styrelsesbestemmelser med selveje og styring ved hjælp af udviklingskontrakten. Set i lyset af dette og af de væsentlige ændringer, der er lagt op til i lovforslaget, burde der have været givet en frist, der muliggjorde, at forslaget kunne behandles af bestyrelsen og af de kollegiale organer samt i institutlederkredsen. Høringsfristen hen over jul og nytår har været urimelig kort. Fakulteterne har sendt forslaget til høring ved studienævnene og hos institutlederne, men har på grund af den korte frist kun modtaget enkelte høringssvar.

Universitetet har følgende specifikke kommentarer til de enkelte paragraffer.

Ad § 2 a:

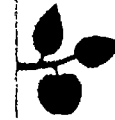
Det fremgår, at universitetet på grundlag af sin forskning kan udføre opgaver efter aftale med den minister, hvorunder det pågældende område hører. Det foreslås, at aftalerne er 4-årige og rullende, således at de årligt efter forhandling skal fornyes for en ny fire-årig periode.

Det er universitetets opfattelse, at aftalesystemet med korte kontraktperioder, årlige kontraktfornyelser og en hurtig konkurrenceudsættelse kan give universiteterne urimelige vilkår for at fungere som konkurrenter på et marked, når man tager deres langsigtede ansvar for personale, udvikling af viden og infrastruktur på det pågældende

REKTORKOLLEGIET

- 8 JAN. 2007

J.NR. 2006-2000-18
LØBENR. //

område i betragtning. Det bliver i urimelig grad købers marked, hvilket også fremgår af § 33, stk. 2, hvorefter videnskabsministeren kan tvinge universitetet til at indgå en aftale.

Ad § 8 a, stk. 2:

Det er universitetets opfattelse, at netop bestemmelsen i denne paragraf repræsenterer et betydeligt indgreb i forhold til universitetets selvstyre, og at den lægger op til en detailstyring, som står i skarp kontrast til de frihedsgrader, som blev stillet os i udsigt i forbindelse med vedtagelsen af universitetsloven i 2003.

Universitetet stiller sig desuden tvivlende overfor, at der ved offentliggørelsen af de studerendes evalueringer kan sikres fuld anonymisering af underviseren, idet det ofte vil være åbenlyst, hvilken underviser og undervisning, evalueringen vedrører. Offentlighedens legitime interesse i at få kendskab til evalueringer kunne derimod honoreres ved at offentliggøre evalueringer af den enkelte uddannelse som en helhed.

Ad § 8 b:

Det er en omfattende opgave for universiteterne at skulle tilbyde samtlige potentielle studerende en samtale (anslået ca. 17 mio. for hele universitetssektoren). Det er desuden en opgave, som allerede håndteres af en anden statslig institution, nemlig studievalg.dk.

Ad § 16 a, stk. 3 og 6:

Det fremgår heraf, at direktøren og sektorchefen "så vidt muligt" skal være anerkendt forsker. Universitetet finder det meget uhensigtsmæssigt ikke at bibeholde kravet om, at den faglige leder skal være anerkendt forsker. Der er ikke noget til hinder for at bibeholde kravet, og så give mulighed for at kunne dispensere herfra i konkrete tilfælde.

Ad § 16 b, stk. 1 og 2:

Det er ikke klart, hvordan man kan forene kravet om, at ansvaret for et ph.d.-forløb ligger, hvor den studerende er ansat, jf. stk. 1 med muligheden for at oprette skoler på tværs af institutionsgrænser, jf. stk. 2.

Det vil være hensigtsmæssig med en nærmere detaljeret beskrivelse af begrebet ph.d.-skole. Desuden giver bestemmelsen anledning til at stille følgende spørgsmål: Er det hensigten, at hver ph.d.-skole skal udbyde et obligatorisk kursus-program? Skal kursUSDelen udvides?

Ad § 16 b, stk. 3:

Det fremgår af bemærkningerne til § 16 b, stk. 3, at ph.d.-skolelederen har det overordnede ansvar for uddannelse af ph.d.-studerende inden for et fagligt afgrænset og sammenhængende område. Det vil i den forbindelse være ønskeligt, såfremt dette ansvar nærmere præciseres særligt i forhold til dekanens og institutledernes ansvar og kompetencer.

Ad § 16 b, stk. 4 - 9:

Det fremgår implicit heraf, at der ikke skal udpeges næstformænd til ph.d.-udvalgene. Det vil være ønskeligt med en nærmere begrundelse herfor.

Forslaget om, at ph.d.-skolelederen skal udpege ph.d.-vejledere vil berøre institutlederens kompetence til at planlægge og fordele arbejdsopgaver, jf. universitetslovens § 17 stk. 2. Det er universitetets opfattelse, at det fortsat skal være institutlederen, der udpeger ph.d.-vejledere, evt. efter høring hos ph.d.-skolelederen.

Endvidere er det uklart, hvorledes forslaget, om at ph.d.-skolelederen skal godkende ph.d.-studerende, skal ses i forhold til universitetets almindelige regler om ansættelse, hvorefter det er dekanen, der efter delegation fra rektor træffer beslutning om besættelse af stillinger, herunder ph.d.-stillinger. Ph.d.-skolelederens opgaver i relation til den forskningsprojektbaserede del af uddannelsen er endvidere uklart beskrevet. Det foreslås derfor, at ph.d.-skolelederen skal godkende den ph.d.-studerende og det forskningsprojekt, som ph.d.-uddannelsen er baseret på, efter indstilling fra repræsentanter for det videnskabelige personale.

Dekanen godkender formænd for ph.d.-udvalg, og at dette sker efter indstilling fra ph.d.-skolelederen. Dette kan forekomme problematisk, idet der vel ikke er noget til hinder for, at ph.d.-skolelederen og formanden for ph.d.-udvalget kan være én og samme person, og i givet fald vil det ikke være hensigtsmæssigt, at denne person indstiller sig selv som formand. Det skal foreslås, at det er ph.d.-udvalget, som indstiller formanden til godkendelse.

Desuden finder universitetet, jf. stk. 7, at det bør være ph.d.-skolelederen, der efter høring af de videnskabelige medlemmer af ph.d.-udvalget, indstiller sammensætningen af bedømmelsesudvalget til dekanen.

Ifølge forslaget bliver der mulighed for at oprette ph.d.-skoler på tværs af universiteter, jf. stk. 9. Dette vurderes hensigtsmæssigt, men det vil være ønskeligt med en nærmere afklaring af det rent organisatoriske i den henseende særligt for så vidt angår ph.d.-skolelederen. Endvidere bør det nævnes, at det er repræsentanterne for det videnskabelige personale i ph.d.-

udvalgene, som indstiller til skolelederen, hvem der skal indskrives.
Hvorledes skal det gribes an ved tværgående ph.d.-skoler?

Ad § 18 b:

Ved Syddansk Universitet er der allerede oprettet flere aftagerpaneler, og vi har gode erfaringer med disse. Det er imidlertid universitetets opfattelse, at nedsættelse af aftagerpaneler ikke skal reguleres i universitetsloven, men skal være op til det enkelte universitets selvbestemmelse, jævnfør tidligere bemærkninger om indgrebet mod universiteternes selvstyre.

Endvidere bemærkes, at aftagerpanelerne bør have rådgivende opgaver, og at de ikke bør have myndighed i forhold til indstilling af censorer, jf. § 18 b, stk. 3. Det strider dels mod princippet om, at bestyrelsen er den eksterne, bestemmende aktør i forhold til det enkelte universitet, dels med muligheden for, at universiteterne kan oprette censorkorps på tværs af institutionsgrænser. Det vil i så tilfælde være uklart, hvem der har ansvaret.

Det strider mod hensigten om at styrke censuren og de studerendes retssikkerhed, at man foreslår at afskaffe de landsdækkende, faglige censorkorps, idet man giver det enkelte universitet mulighed for at nedsætte decentrale censorkorps. På den måde blander man uheldigt begreberne ekstern og intern censor, ligesom man gør større forskelle mellem ens uddannelser på forskellige universiteter mulige. Problemet løses ikke ved, at flere universiteter etablerer fælles censorkorps, som andre universiteter så ikke er med i. Eksterne censorer bør fortsat være udpeget af staten og formelt uafhængige af de universiteter og fag, som de skal forholde sig til.

Ad § 18 b, stk. 3:

Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår, at ministeriet agter at udstede regler om, at mundtlige eksamener fremover altid skal gennemføres med censur (ekstern eller intern).

Dette kan naturligvis være hensigtsmæssigt af hensyn til såvel de studerende som af hensyn til eksaminatorerne. Der vurderes imidlertid at have økonomiske konsekvenser i et eller andet omfang.

Det er universitetets opfattelse, at dette ikke bør reguleres af ministeriet, men at det bør være op til universitetet selv at træffe beslutning herom ud fra en faglig vurdering.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at lovforslaget skal træde i kraft 1. juli 2007. Henset til ændringernes omfang og karakter virker det som meget kort tid med henblik på implementering af ændringerne.

SYDDANSK UNIVERSITET
UNIVERSITY OF SOUTHERN DENMARK

Syddansk Universitet tilslutter sig i øvrigt Rektorkollegiets bemærkninger
som fremsendt til universitetet ved mail af 18. december 2006.

På rektors vegne

Jørgen Schou
Kontorchef

Direkte tlf: 6550 1040
E-mail: js@adm.sdu.dk

Rektorkollegiets Sekretariat
Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K

DATO/REFERENCE

6. januar 2007 PH/irj

JOURNALNUMMER

2006-00-000/0002

Unilovændring jan2007

DERES REFERENCE / JOURNALNUMMER

Vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter

Roskilde Universitetscenter har den 15. december 2006 modtaget ovennævnte lovforslag til høring med frist den 8. januar 2007. Den korte høringsfrist og tidspunktet for høringen hen over julen betyder, at lovforslaget ikke har kunnet behandles af Akademisk Råd, hvilket universitetet beklager.

Lovforslaget er en opfølgning på Globaliseringsrådets anbefalinger, og det fremgår af følgeskrivelsen, at der kommer endnu et lovændringsforslag til høring som opfølgning på Velfærdsaftalen. Universitetet har følgende bemærkninger til udvalgte punkter i ændringslovforslaget, som kommer til at berøre RUC:

1) Universitetet finder generelt bestræbelserne på at forbedre kvaliteten i forskeruddannelsen gennem etablering af faste forskeruddannelsesprogrammer positive. Men på en række områder foregår dette antagelig bedst gennem et tværinstitutionelt samarbejde mellem forskergrupper på flere universiteter, ligesom enkelte forskerskoler indgår i faste internationale programmer. Det foreliggende forslag sigter på at styrke disse forskeruddannelsesprogrammernes forankring i institutionerne, hvilket også er vigtigt. Men de tværinstitutionelle kontakthaver kan være lige så vigtige. I forbindelse med etablering af nye og reetablering af eksisterende ph.d.-skoler inden for de nye rammer er det vigtigt at opretholde det samarbejde om tværinstitutionelle forskerskoler, der allerede findes mellem universiteterne. Det vil virke bremsende på forskeruddannelsens udvikling at definere ph.d.-skolebegrebet så fast, at det ikke tillader disse variationer. Ph.d.-skolebegrebet skal kunne rumme andre varianter af en velstruktureret forskeruddannelse.

2) Forslaget i § 8 a om, at ministeren kan fastsætte regler om, at kommunikation mellem universitetet og indskrevne studerende kan foregå elektronisk, finder universitetet særdeles positivt, således at universiteterne får hjemmel til at stille krav til de studerende om at anvende de elektroniske selvbetjeningssystemer, der på mange studieadministrative områder længe har været tilgængelige, og som kan muliggøre frisættelse af administrative ressourcer til andre formål.

3) Forslaget om fastsættelse af en pligt for universiteterne til at gennemføre samtaler med personer, som efter afsluttet adgangsgivende eksamen vil søge optagelse på universitetets bacheloruddannelser, jf. § 8 b, forekommer overflødig, da universiteterne allerede i forvejen og uden lov-

REKTORKOLLEGIET

UNIVERSITETSVEJ 1, POSTBOX 260, 4000 ROSKILDE
DIREKTE NUMMER: 4674 2065, E-POST: ph@ruc.dk
Roskilde Universitetscenters CVR-nr.: 29 05 75 59

- 8 JAN. 2007

TELEFON: 4674 2000
TELEFAX: 4674 3001

J.NR.
ØBENR.

2006-2000-18
10

givning på området naturligvis står til rådighed for sådanne samtaler med potentielle studerende, der måtte ønske en samtale. Det er naturligvis i universiteternes interesse at optage de mest motiverede og afklarede ansøgere. Sådanne samtaler udgør således allerede i dag en væsentlig del af indslusningsvejledningen. Universitetet er imidlertid enig i intentionen i forslaget om at forbedre ansøgernes grundlag for valg af uddannelse.

Det bør dog præciseres i bestemmelsen, om tilbuddet om en vejledningssamtale også skal være et retskrav for udenlandske ansøgere med en afsluttet gymnasial uddannelse, der søger optagelse på en bacheloruddannelse i Danmark, eller om tilbuddet kun gælder danske statsborgere. Det bør endvidere fremgå, om EU/EØS-borgere i den henseende er sidestillet med danske statsborgere. I så fald forudses disse vejledningssamtaler at blive en meget ressourcekrævende opgave for universiteterne at løfte. Derfor vil det efter universitetets opfattelse være hensigtsmæssigt, at universiteterne selv får mulighed for at bestemme, hvilken vejledningsform, der anses som den mest hensigtsmæssige for den pågældende studerende. F.eks. vil vejledning via e-mail og telefon ofte være en mere adækvat form i forhold til udenlandske ansøgere.

4) Forslaget i § 18 a om etablering af en ankemulighed for studerende i forlængelse af studienævns meritafgørelser - det være sig i forbindelse med forhåndsmérit eller ved meritoverførsel af beståede uddannelsesaktiviteter ved andre universiteter eller uddannelsesinstitutioner - kan være et godt initiativ med henblik på en styrkelse de studerendes retssikkerhed.

I takt med lanceringen af den nye voucherordning og forventning om en øget udgående mobilitet kan der forventes en stigning i antallet af meritsager. Af voucherordningen fremgår det, at den studerende skal tilbagebetale (dele af) et udlandsstipendium, såfremt der ikke opnås fuld endelig merit. Derfor vil der givetvis komme en stigning i antallet af klager over meritafgørelser, idet en afgørelse på denne måde kan have direkte økonomiske konsekvenser for den studerende. Også antallet af ansøgninger om forhåndsmérit forventes at stige, da en forhåndsmérit er en forudsætning for at ansøge om et udlandsstipendium. Således kan der også forventes et øget antal klager over sådanne afgørelser.

Ud over at indførelsen af en sådan ankemulighed vil være en ny administrativt ressourcekrævende opgave for universiteterne, kan det også forventes, at nedsættelsen af ankenævn med deltagelse af en videnskabelig medarbejder fra faget på en anden institution vil medføre krav om en eller anden form for honorering af et sådan ekstra arbejdsindsats fra den pågældende institution/VIP-medarbejder. Dette forslag anses derfor ikke for at være udgiftsneutralt, således som det er forudsat i bemærkningerne til lovændringsforslaget.

5) Af bemærkningerne til ændringsforslaget fremgår det, at også Adgangsbekendtgørelsen vil blive ændret. Således vil der blive oprettet en særlig kvote for optagelse af ansøgere fra lande uden for EU/EØS. Universitetet finder det positivt, at der oprettes en særlig kvote for optagelse af disse studerende, der tilgodeser de særlige behov, disse studerende har, bl.a. med realistiske frister, således at ansøgerne kan få svar på deres ansøgninger på et langt tidligere tidspunkt end den 28. juli.

Det fremgår, at den særlige kvote hvert år vil blive fastsat af ministeriet efter indstilling fra de enkelte universiteter, og at den "vil omfatte optag til såvel bachelor-, kandidat- som masteruddannelser." Dimensioneringen og kvotefastsættelsen for optagelse på bacheloruddannelserne eksisterer allerede idag i det nuværende optagelsessystem via Den Koordi-

nerede Tilmelding. Hidtil har universiteterne imidlertid selv kunnet dimensionere optagelsen til næsten alle kandidat- og masteruddannelser. Universitetet vil foretrække at fortsætte denne praksis og selv foretage den nødvendige dimensionering af og kvotefastsættelse på kandidat- og masteruddannelserne. Det er vigtigt, at det primært er faglige hensyn, der ligger til grund for fastsættelsen af, hvor mange internationale studerende og fra hvilke lande, der ønskes optaget på de enkelte uddannelser.

6) Forslaget i § 26 om fastsættelse af en mulighed for opkrævning af administrationsgebyrer af visse udenlandske ansøgere finder universitetet positivt, idet forslaget vil fremme formålet om at begrænse antallet af useriøse ansøgere og falske ansøgninger. Ligeledes finder universitetet det positivt, at der laves en hjemmel til afholdelse af kvalifikationsprøver og engelskprøver for at dokumentere, om ansøgerne opfylder de faglige og sproglige optagelseskrav. Også disse aktiviteter vil kunne finansieres af ansøgerne via gebyrer.

Universitetet anbefaler imidlertid generelt, at det meget høje prisniveau, der er for udenlandske selvbetalere, som ønsker at studere i Danmark, tages op til fornyet overvejelse med henblik på at styrke Danmarks konkurrencesituation, når det gælder rekruttering af betalingsstuderende fra lande uden for EU og EØS.

Med venlig hilsen

Poul Holm

AALBORG UNIVERSITET

Universitets- og Bygningsstyrelsen

Ledelsessekretariatet
Fredrik Bajers Vej 5
Postboks 159
9100 Aalborg
Tlf. 9635 8080
Fax 9815 2201
www.aau.dk

Anne Tonboe
Tlf. 9635 9495
at@adm.aau.dk

8. januar 2007

Sagsnr. 2006-001/01-0008

REKTORKOLLEGIET

- 8 JAN. 2007

Høring over udkast til lov om ændring af lov om universiteter

J.NR.
LØBENR.

2006 - 2000 - 18

12

Med brev af 14.12.06 har Universitets- og Bygningsstyrelsen fremsendt forslag til lov om ændring af lov om universiteter. Generelt finder Aalborg Universitet, at lovforslaget er meget detaljeret, og ikke mindst lægger lovforslaget og bemærkningerne op til en helt unødigt detailstyring af universiteternes virksomhed. Aalborg Universitet finder det betænkeligt, at lovforslaget i sine hensigter tenderer mod en homogenisering og centralisering af universitetssektoren.

Til de enkelte bestemmelser har universitetet følgende bemærkninger:

Ad § 2, stk. 1: Universitetet finder, at det af formålsparagraffen bør fremgå, at universiteternes hovedopgaver ikke blot er forskning og forskningsbaseret uddannelse, men også vidensformidling. På den måde angives det, at myndighedsrådgivning indgår på lige fod med de to andre formål, hvilket er vigtigt efter universiteternes fusion med sektorforskningsinstitutioner.

Ad § 8 a: Omkring offentliggørelse af evaluering af undervisningen ligger dette forslag i god forlængelse af den tydeliggørelse af lærings- og kompetencemål, som bl.a. kravene i forbindelse med implementeringen af den nye karakterskala er udtryk for. Hvis en sådan offentliggørelse skal

være hensigtsmæssig, kræver det, at evalueringen netop afspejler kompetenceudviklingsprocessen.

Selv om formålet er at tydeliggøre undervisningens kvalitet og resultat, er der en klar fare for, at offentliggørelse på universiteternes hjemmeside også vil komme til at fungere som ren markedsføring og ikke blot dokumentation. Det vil betyde, at den studerende vil have meget vanskeligt ved at gennemføre sammenligninger mellem universiteter. Det bør derfor overvejes, om man i forbindelse med de kommende akkrediteringer kan stille krav til, hvordan en offentliggjort evaluering dokumenterer, at lærings- og kompetencemål er opfyldt gennem undervisningen. Det vil også indebære, at evalueringen forholder sig til den pædagogiske og kompetenceudviklende proces frem for til undervisningens generelle underholdningsværdi, sådan som der ofte er en fare for.

Ifølge lovforslaget med bemærkninger skal ministeren kunne fastsætte regler om, at kommunikation mellem universitetet og indskrevne studerende "helt eller delvis skal ske elektronisk". Da det må forventes, jf. bemærkningerne til § 8 a, stk. 2, at sådanne regler vil blive ud-

arbejdet, skal universitetet advare mod det formodede indhold i en sådan bestemmelse. Anvendelsen af digital signatur er overordentlig ufleksibel og ikke i overensstemmelse med den formodede bestemmelses bemærkninger om, at universitetet tilbyder adgang til det nødvendige edb-udstyr. Digital signatur er knyttet til en helt bestemt computer. De studerende kan altså ikke anvende en hvilken som helst til rådighed stående.

Endvidere skal universitetet advare mod, at bestemmelsen kan indeholde regler om aflevering af forskellige typer af eksamensopgaver i elektronisk form. Dette vil i givet fald pålægge institutionerne et enormt arbejde med at udskrive og kopiere elektronisk tilsendt materiale. Dette er helt uantageligt. Elektronisk tilmelding til eksamen foregår i forvejen uden problemer ved Aalborg Universitet, og det meste af den almindelige kommunikation mellem studerende og universitet foregår også allerede elektronisk.

Ad § 8 a, stk. 2: Universitetet skal advare om den tidskrævende procedure, som forudses i bemærkningerne. Dels må det forudses at en homogenisering af reglerne og publicering af undervisningsevalueringerne på tværs af universiteterne føre til langvarige diskussioner om, hvordan og hvad der skal publiceres, og dels synes det at være et kraftigt indgreb i universiteternes selvstyre. Det er svært at forestille sig, hvad der skulle kunne opnås ved at koordinere denne indsats universiteterne imellem. Endvidere skal universitetet pege på, at publiceringer af disse mængder af evalueringer (pr. semester pr. fag pr. studerende) næppe uden en mængde af ekstraarbejde vil kunne publiceres i forståelig og generelt ensartet form. Vi henstiller derfor til, at bestemmelsen alene kræver, at hver enkelt uddannelse vedligeholder en publiceringsform på sine hjemmesider.

Ad § 8 b, stk. 2: Lovforslaget lægger op til, at universitetet efter anmodning skal tilbyde samtaler med personer, der efter afsluttet adgangsgivende eksamen vil søge optagelse på universitetets bacheloruddannelser. Med 60.000 ansøgninger i KOT-systemet er det potentielle antal samtaler og dermed de ressourcer, der skulle afsættes til det, ganske betragteligt. De enkelte universiteter gennemfører allerede informationskampagner om uddannelserne og afholder brobygningsaktiviteter, hvor der er fri adgang for potentielle studerende. Desuden findes der allerede studievalsorganisationen og universiteternes studievejledninger, som håndterer behovet. Det er derfor begrænset hvilken ekstra nytteværdi, der vil komme ud af den ekstra betydelige arbejdsindsats, som det foreslåede samtalesystem kan give. Hvis formålet med forslaget er at sikre, at der foregår færre forkerte studievalg, og at den enkelte studerendes vej gennem studiet derved bliver hurtigere, er det en langt mere effektiv metode at sikre bedre muligheder for studieskift i løbet af det første studieår.

Ad § 16 a: Universitetet er enig i, at integrationen af sektorforskningsinstitutionerne i universiteterne organisatorisk gennemføres ved, at der kan etableres særlige faglige enheder. Det understøtter lovens intention om bevarelse af forskningsfriheden, og det vil i praksis også skabe en mere glidende overgang til en situation, hvor to forskellige forskningskulturer skal rummes inden for samme organisatoriske ramme. Universitetet er imidlertid betænkelig ved, at de enkelte fagministre kan vælge at konkurrenceudsætte myndighedsopgaverne allerede med virkning fra 2009, det vil sige blot to år efter, at fusionerne er trådt i kraft. Erfaringer fra ikke mindst det private erhvervsliv viser, at fusioner som regel først finder sin form efter en noget længere periode, og da der er tale om en stor ændring i den samlede universitetskultur, vil det være hensigtsmæssigt at sikre en længere periode med arbejdsro. Det bør derfor overvejes, at princippet om rullende fireårige aftaler om myndighedsbetjening mellem fagministerierne og universiteterne fortolkes sådan, at aktiviteterne ikke kan konkurrenceudsættes før med virkning i 2011.

Universitetet er enig i at en fusion på længere sigt vil være udgiftsneutral som angivet i de generelle bemærkninger.

Ad § 16 b: I forlængelse af evalueringen af den danske forskeruddannelse i 2006 er det naturligt, at lovforslaget også berører forskerskoleområdet og dermed spørgsmålet om, hvordan man generelt

videreudvikler kvaliteten i de knap 200 forskerskoler, der i dag findes herhjemme, og hvordan man sikrer en entydig opgave- og ansvarsfordeling. Forslaget med oprettelsen af ph.d.-skoler vil kunne bidrage til at sikre tværfaglighed og kritisk masse, sådan som evalueringen anbefalede. Lovforslaget indebærer, at den klart overvejende del af behandlingen af bedømmelsesudvalg

nu flyttes fra Akademisk Råd til dekanen og ph.d.-skolelederen. Dermed bliver det endnu tydeligere end i den eksisterende lov, at Akademisk Råds centrale opgave er at rådgive i forhold til strategiske områder på universitetet.

Universitetet skal gøre opmærksom på, at definitionen af en ph.d.-skole er uklar, idet det af bemærkningerne til § 16 b, stk. 2, fremgår, at sådanne skoler oprettes for et hovedområde, mens bemærkningerne til stk. 3 kan læses som, at skolerne oprettes inden for et fagligt afgrænset og sammenhængende område. Endelig skal universitetet anmode om, at den engelske oversættelse af ph.d.-skole vil være "post-graduate school" og ikke blot "graduate school", da dette vil give forståelsesproblemer i udlandet i lighed med de problemer vi allerede har med at forklare, at en dansk masteruddannelse ikke svarer til en angelsaksisk masteruddannelse.

Ad § 16 b, stk. 9: Universitetet finder det uhensigtsmæssigt, hvis de nærmere regler for nedsættelse af ph.d.-udvalg, som oprettes i samarbejde mellem universiteter, skal fastsættes i de deltagedes universiteters vedtægter. Det kan resultere i, at vedtægten kan komme til at indeholde flere forskellige regler om dette alt efter hvilket universitet, man arbejder sammen med.

Ad § 18 a: Hvad angår ankemuligheder i forbindelse med meritvurderinger, kan universitetet naturligvis kun støtte formålet med at styrke den studerendes retssikkerhed. Spørgsmålet er imidlertid, om den studerendes retssikkerhed bliver større ved, at der nedsættes et ankenævn med en intern og en ekstern fagperson, end i det system, AAU praktiserer, hvor dekanen er klagemulighed. Den foreslåede ændring medfører, at der i hvert enkelt klagetilfælde skal nedsættes et udvalg, og arbejdsomfanget i klagebehandlingen vil derfor stige betragteligt. Langt de fleste sager om meritafslag er uproblematisk, men vil med lovforslaget alligevel kræve nedsættelse af et udvalg med efterfølgende sagsbehandling.

Ad § 18 b: Universitetet finder, at det er positivt, at lovforslaget lægger op til flere forskellige måder at organisere aftagerpaneler på. Det betyder, at etableringen af aftagerpaneler kan ske ud fra det enkelte områdes faglige kultur og organisatoriske praksis, hvorved nytteværdien af aftagerpanelerne bliver større. Det er også positivt, at aftagerpanelerne får en konkret rolle i forbindelse med udpegningen af censorer, så censorkorpset ikke blot bliver en anonym garant for de studerendes retssikkerhed, men fortsat afspejler både faglig kompetence og erfaringer på arbejdsmarkedet.

Ad § 26, stk. 5: Universitetet er enig i, at det er hensigtsmæssigt at tydeliggøre sprogkravene for udenlandske studerende der følger engelsksprogede uddannelser. Det er endvidere positivt, at der afsættes en særlig kvote for optagelse af ansøgere uden for EU/EØS.

Universitetet har indhentet bemærkninger fra censorformandskaberne og fået udtalelser fra censorformandskabet for engelsk, censorformandskabet for ingeniørvidenskaberne, censorformandskabet for den sociale kandidatuddannelse og fra censorformandskabet for den samfundsvidenskabelige basisuddannelse. Censorformandskabernes udtalelser vedlægges.

Med venlig hilsen

Finn Kjærdsdam
Rektor

Anne Tonboe
Sekretariatschef

Til det humanistiske fakultetskontor

Censorformandskabet for engelsk må med forbløffelse konstatere, at censorformandskaberne ikke er opført på høringslisten vedr. udkast til ny universitetslov. Vi er på den baggrund overordentlig glade for, at Aalborg Universitet giver os mulighed for alligevel at give udtryk for vores holdning til udkastet.

Vi har disse bemærkninger til udkastet til ny universitetslov:

Overordnet er vi meget tilfredse med, at censorinstitutionen opretholdes med henblik på fortsat at være garant for de studerendes retssikkerhed. Vi mener dog, at det er af afgørende betydning, at de landsdækkende censorkorps opretholdes, og at censorkorpssene ikke nedsættes af universiteterne, men af en deraf uafhængig instans (ministeriet og censorformanden). Vi er enige i - jfr. ministeriets bemærkninger - at censorerne kan være med til at sætte fokus på den enkelte studerendes retssikkerhed og kvaliteten ved de enkelte, individuelle eksaminationer. Men samtidig må vi påpege, at et landsdækkende censorkorps for engelsk bedre vil kunne leve op til disse mål sammenlignet med individuelle censorkorps ved hvert af institutterne.

Vi har i anden sammenhæng fremført, at censorinstitutionen på flere punkter kan bidrage væsentligt til akkrediteringsarbejdet, og vi vil derfor foreslå, at censorkorpssenes rolle i forhold til Akkrediteringsrådets arbejde beskrives nærmere. Censorformandskabet for engelsk har hidtil opnået en vis lydhørhed i samarbejdet med universiteterne om såvel ændringer af de eksisterende studieordninger som om udmøntningen af disse, ikke mindst fordi censorformandskabets indstillinger har været baseret på censorernes evalueringer af de konkrete eksamensforløb. Med udkastets formuleringer må vi frygte, at censorkorpssenes meget værdifulde arbejde på dette felt går tabt eller i det mindste svækkes.

Grundet den meget korte høringsfrist har det ikke været muligt for os at udarbejde et mere detaljeret hørings svar. Vores holdning til udkastet er imidlertid - også på detaljeplanet - helt på linje med tankerne i nedenstående hørings svar (uddrag) fra censorformandskabet for historie.

Med venlig hilsen
Per Knudsen
Censorformand, engelsk

Forslag til ændringer af Universitetsloven er sendt i høring af Universitets- og Bygningsstyrelsen med svarfrist til 12. januar 2007. Censorformandskaberne er ikke længere opført på høringslisten, selv om Censorbekendtgørelsen af 1993, der giver dem ret til høring, fortsat må være i kraft, da den ikke er erstattet af anden hjemmel.

.....

De to afsnit i fællesadministrationens arbejdsrapport side 4, der omhandler forhold, der angår censorerne, bør efter vor opfattelse udbygges og præciseres, da ændringsforlaget medfører

REKTORKOLLEGIET

10 JAN. 2007

J.NR.
LØBENR

2006-2000-18
17

betydelige ændringer af det eksisterende system – uden tilfredsstillende adressering af opgaver og uden gennemskuelig ressourceallokering.

.....

Ændringsforslaget.

Forslagets §18 b, de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.7, samt bemærkningerne til §18b vedrører censorerne. De indebærer nedlæggelse af censorformandskaberne og omplacering af deres opgaver og afskaffelse af uafhængige og landsdækkende censorkorps. (Tilsvarende forslag var også i høring i november 2002. Ændringerne blev dengang anset for alvorlige tilbageskridt og ikke gennemført. En række af de dengang anførte argumenter er fortsat gyldige).

Det nye forslag indebærer bl.a. nedlæggelse af formandskaberne, flytning af vore opgaver til aftagerpaneler og universiteterne selv. Indstilling af censorer til beskikkelse flyttes til et aftagerpanel. Godkendelse af beskikkelserne flyttes fra ministeriet til universiteterne selv. Det enkelte universitet nedsætter selv censorkorps og foretager fordeling af censorerne. Aftagerpanelerne pålægges et antal endnu ikke afklarede opgaver i forbindelse med fornyelser og kvalitetssikring af uddannelserne. Det er obligatorisk at nedsætte aftagerpaneler, men det er ikke fastlagt hvilke fag, områder og opgaver, de skal dække. Det er frivilligt for universiteterne, om et eller flere af dem vil nedsætte fælles aftagerpaneler. Finansiering af opgaveløsning og ressource allokering fremgår ikke.

Generelle bemærkninger til ændringsforslaget.

Hvis det enkelte universitet gives økonomisk incitament til at løse disse opgaver hver for sig ved allokering af en rund sum til kvalitetssikring under eget ansvar og egen legalitetskontrol, vil det, efter vor opfattelse, betyde tab af kvalitet, troværdighed og retssikkerhed.

Det er nødvendigt, at aftagerpaneler, der skal fungerer ved mere end en institution, får ensartede funktionsvilkår og ressourceallokering.

Den del af fornyelse og kvalitetssikringen, der drejer sig om inspiration kan udmærket være lokalbetinget og foregå i løsere rammer, men den del der drejer sig om kontrol, niveaugaranti og retssikkerhed må med nødvendighed formuleres klarere og mere forpligtende, så der gælder ensartede regler i hele landet.

Ligesom der bør foretages klar allokering af ressourcer til løsning af opgaverne - ganske uanset, hvem der pålægges at løse dem.

Det er muligt, at censorformandskaber bør nedlægges og opgaverne overføres til andre, men ministeriet skylder at oplyse, hvilke opgaver formandskaberne løser nu og hvem, der skal overtage dem. Hvad det koster nu, og hvordan det skal finansieres i fremtiden. Ligesom det skylder at sandsynliggøre, at de påtænkte ændringsforslagene vil være en forbedring.

En EVA rapport fra efteråret 2005 hævder, at den danske censorinstitution er den mest omkostningstunge i verden. Det dokumenteres ikke med en eneste faktuel oplysning. Det anføres

sammesteds, at nogle af korpserne fungerer for dårligt. Det er muligt, men det gælder bestemt ikke for censorkorpserne i almindelighed, hvilket rapporten heller ikke formår at dokumentere.

De problemer, der reelt måtte være, afhjælpes ikke med ændringsforslaget, der i bedste fald kan ses som problemeksport. Det ville være mere rimeligt at rette op på konkrete, dokumenterede fejlfunktioner, end at nedlægge alle formandskaber over en kam og forskertse uafhængigheden.

Det foreslås, som nævnt, at indstilling af censorer til beskikkelse overtages af et aftagerpanel, og at godkendelsen af personerne flyttes fra ministeriet til universiteterne, der også selv foreslås at varetage opgavefordelingen for den enkelte censor.

Det enkelte universitet skal altså selv overtage opgaver, ansvar og legalitetskontrol. De kan vælge at oprette fælles aftagerpaneler på to eller flere uddannelsessteder, men det er ikke obligatorisk.

Det er ikke et fremskridt at vende tilbage til de institutionsspecifikke censorkorps fra før 1993-bekendtgørelsen, tværtimod.

Karakterer og eksamensbeviser har retsvirkning. Det bør være obligatorisk, at der etableres fælles og landsdækkende censorkorps med ensartede funktionsvilkår på de fag eller uddannelsesområder, der udbyder landsdækkende uddannelser.

Samfundet, defineret som både studerende, universiteter og aftagere kan ikke være tjent med andet.

Om aftagerpaneler skal være landsdækkende, afhænger af de opgaver, de pålægges, men de bør være det, hvis de skal overtage kontrolopgaver og handlinger med retsvirkning fra formandskaberne.

Forslag til censorkandidater kan i dag fremsættes af mange forskellige, en censor kan foreslå sig selv. Indstillingen nu foretages i sidste ende af en uafhængig person, censorformanden. Ministeriet forestår beskikkelsen i dag. Beskikkelsen kan udmærket overtages af universiteterne, som det foreslås, men indstillingen bør forblive hos en uafhængig instans.

Et aftagerpanel, nedsat af et universitet, er ikke uafhængigt. Panelet rummer måske ikke engang en person med kendskab til det pågældende fagområde.

Ændringsforslaget indfører meritankenævn, hvor aftagerpanelerne også skal med. Det har vi ingen indvendinger imod, men vi ville finde censorrepræsentation mere oplagt. Især RUC har skilt sig ud med særordninger, der har vanskeliggjort meritoverførsel og studentermobilitet, se nedenfor under fagspecifikke bemærkninger. Sådanne problemer lettes bestemt ikke af forslaget, men vil snarere blive langt mere udbredte.

Ændringsforslaget nævner ikke de almindelige ankenævn, der tager sig af eksamensklager, hvor censorformandskabet har hovedansvaret i dag. Det kan et medlem af et aftagerpanel ikke påtage sig.

De fleste censorformænd varetager i dag fordelingen af eksamenscensorer til de enkelte eksamensterminer på de forskellige uddannelsessteder og udpeger censorer konkret til det enkelte kandidatspeciale. Her bør man ikke som underviser, fag eller uddannelsessted kunne vælge selv, hvis uafhængighed, cirkulation og retssikkerhed skal bevares.

Lokale censorkorps kan friste til, at hovedkriteriet for valg af censor bliver rejseudgifterne

(et problem, der mærkes allerede) og til risiko for gensidig censur/ "censorægteskaber."

Vi har ikke haft problemer med den gældende bekendtgørelse. Den fungerer udmærket, hvis den ellers følges, og den sikrer såvel niveaugaranti, fairness for eksaminanderne og nogenlunde ensartet opgavefordeling for censorerne.

Der er – efter vor opfattelse - ikke behov for at ændre bekendtgørelsen, men måske nok for at håndhæve den og justere den på enkelte områder.

Det må i øvrigt være i alles interesse at få et klart og samlet overblik over opgavefordeling og økonomiske konsekvenser, før den påtænkte ændring af universitetsloven gennemføres.

En afskaffelse af censorformandskaberne, der hvor de fungerer, vil betyde tab af uafhængighed, troværdighed og retssikkerhed, men også af erfaring, fag - og personkendskab.

Om det vil medføre bedre ressourceanvendelse er diskutabelt og i alt fald ikke godtgjort.

Der er i øjeblikket ikke ensartede satser for censur eller normer for honorering af formandskaber. Det kunne udmærket indføres. En objektiv norm ville være en fordel for alle.

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne

ved management konsulent ingeniør, MBA og HD Michael Vaag, formand for censorkorpset for maskiningeniøruddannelserne
Østerløkken 48, 8381 Tilst, Tlf. 86 24 55 80

07-01-2007

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

Høringssvar til udkast til lov om Universitetsloven

Hermed fremsendes høringssvar til forslaget vedrørende ændringer af lov om universiteter (universitetsloven).

Høringssvaret sendes på vegne af censorformandskaberne for ingeniøruddannelserne, omfattende censorkorpserne for grundvidenskaberne, eksport-, kemi-, elektro-, bygnings- og maskiningeniøruddannelserne.

Høringssvaret indsendes på baggrund af udkastet til de to ovennævnte lovforslag, bestemmelserne i § 7 stk. 2 i bekendtgørelse nr. 332 om censorinstitutionen samt censorformandskabernes generelle interesse i at medvirke til udvikling af de uddannelser, der er omfattet af censorformandskabernes ansvarsområde.

Censorformandskaberne for ingeniøruddannelserne finder det naturligt primært at kommentere de forhold, som angår kvalitetssikring og udvikling af uddannelserne, d.v.s. specielt om censorernes kommende roller og ansvar.

Generelle kommentarer

Censorformandskaberne for ingeniøruddannelserne har gennemgået de eksterne censorers beskikkelse, udpegning og funktion m.m. som beskrevet i udkastet af 14. december 2006 til lov om ændring af universitetsloven. Formandskaberne har i sit høringssvar valgt alene at forholde sig til de afsnit i lovforslagets § 18 b, stk. 2 og stk. 3 samt de tilhørende bemærkninger på siderne 14, 15 og 30, der vedrører dem.

Censorformandskaberne er meget tilfredse med at lovforslaget lægger op til:

- fastholdelse af de eksterne censorernes medvirken til sikring af de studerendes retssikkerhed og prøvernes kvalitet gennem etablering af et censorkorps ledet af et censorformandskab på det enkelte universitet
- en præcis formulering af formandskabets ansvar for fordelingen af de enkelte censuropgaver
- muligheden for etablering af landsdækkende censorkorps.

Efter vores opfattelse, baseret på mange års erfaring med censorvirksomhed, hviler den danske censorfunktion på to helt grundlæggende principper:

1. Uafhængighed af universiteterne.
2. En landsdækkende funktion.

REKTORKOLLEGIET

10 JAN. 2007

J.NR.
LØBENR

2006-2000-18 Side 1
17

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne

ved management konsulent ingeniør, MBA og HD Michael Vaag, formand for censorkorpset for maskiningeniøruddannelserne
Østerløggen 48, 8381 Tilst, Tlf. 86 24 55 80

Ad 1: Uafhængigheden af universiteterne.

Censorformandskaberne har i henhold til den nuværende censorbekendtgørelse til opgave at sikre de studerendes retssikkerhed gennem en objektiv, uvildig vurdering. Dette formål er bl.a. blevet sikret gennem den ministerielle beskikkelse af censorerne.

Formandskaberne vil gerne udtrykke forståelse for, at ministeriet i forbindelse med planerne om udvidelse af universiteternes selvstyre ønsker at frasige sig opgaven med at beskikke censorerne. Men den foreslåede løsning må ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning anses som et klart tilbageskridt i relation til de studerendes retssikkerhed, idet det reelt op hæver censorernes uafhængighed af det enkelte universitet.

Censorformandskaberne har bemærket sig, at ministeren selv i bemærkningerne har betonet vigtigheden af censorernes uafhængighed af de universiteter, hvis resultater de er sat til at vurdere. Imidlertid foreslås det, at censorerne skal indstilles (det vil i realiteten sig udpeges) af et organ, der direkte er nedsat af universitetet selv. Hermed ville vi vende tilbage til situationen før 1993, med den risiko for vilkårlighed og sammenspisthed, den gamle ordning indebar.

Der må efter censorformandskabernes opfattelse intet steds kunne rejses mistanke om eksistensen af afhængighed eller andre former for interessefællesskab mellem universiteterne og de eksterne censorer, ligesom censorerne ikke i deres funktion som censorer skal kunne føle indskrænkninger i deres uafhængighed. For bl.a. studenterne skal det ligeledes være tydeligt, at der er forskel mellem interne censorer, der udpeges af universitetet, og de eksterne, beskikkede censorer. Dette er baggrunden for, at censorformandskaberne foreslår § 18 b stk. 3 formuleret således:

"Universiteterne beskikker censorer efter indstilling fra aftagerpaneler på baggrund af censorformandskabets anbefaling."

Uafhængigheden er ikke til hinder for et tæt samarbejde med universiteterne i fællesskab eller med det enkelte universitet. Et samarbejde i forbindelse med beskikkelsen af censorer og om rapporteringen om den løbende virksomhed er en forudsætning for en frugtbar dialog. I alle vore censorkorps har et sådant tæt samarbejde fundet sted i mange år. Censorformandskaberne vil således også være rede til en dialog med de kommende aftagerpaneler vedrørende alle relevante forhold.

Ad 2: Censorkorpsets landsdækkende virksomhed.

Et væsentligt grundlag for retssikkerheden for de studerende - og sikkerhed for aftagerne for ensartede bedømmelser ved forskellige universiteter - er, at der fastholdes et regelsæt om landsdækkende censorkorps. Formandskaberne stiller sig helt uforstående over for, at man tilsyneladende ønsker at vende tilbage til situationen fra før 1993.

Det er for både studerende, universiteterne, aftagere og samfund helt afgørende, at der ikke er forskel på, hvordan bedømmelsen af kandidaterne sker på landsbasis. Universiteterne er og skal være forskellige i deres akademiske tilgang til uddannelserne, men denne forskellighed må ikke føre til mistanke om forskellighed mellem bedømmelserne af eksamensopgaver. Samme præstation i forhold til samme eksamenskrav skal give samme karakter, uanset ved hvilket universitet prøven

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne

ved management konsulent ingeniør, MBA og HD Michael Vaag, formand for censorkorpset for maskiningeniøruddannelserne
Østerløggen 48, 8381 Tilst, Tlf. 86 24 55 80

gennemføres. Det er derfor overordentlig vigtigt, at landsdækkende censorkorps for ens eller beslægtede uddannelser fastholdes.

Samfundet, aftagerne og brugerne skal have fuld sikkerhed for, at en jurist, en læge, en økonom osv. er bedømt efter ensartede kriterier, uanset ved hvilket universitet vedkommende er uddannet. Et rotationsprincip blandt censorerne, som det i stigende grad i de senere år er blevet praktiseret, er for eksempel et effektivt redskab til, at alle kandidater inden for samme eller næsten identiske fag får den ensartede og fair bedømmelse, som de har krav på. Derfor foreslår censorformandskaberne bemærkningerne i § 14 b, stk. 3 fjerde og 5 afsnit ændret til:

Efter forslaget opretter universitetet sit eget eksterne censorkorps for samme eller beslægtede uddannelser. Såfremt samme eller beslægtede uddannelser udbydes ved flere universiteter, opretter universiteterne et fælles censorkorps. De eksterne censorer beskikkes af universitet(erne) men efter indstilling fra aftagerpanelet(erne) på baggrund af censorformandskabernes anbefaling. Indstilling af censorer til fælles censorkorps skal ske enten i samarbejde med aftagerpaneler ved andre universiteter eller ved, at universitetet nedsætter aftagerpaneler i fællesskab med et eller flere universiteter.

Blandt de eksterne censorer udpeges et censorformandskab, der får til opgave at fordele censuropgaverne blandt censorerne i korpset og at indberette til universitetet eller universiteterne, hvis censorkorpset er fælles for uddannelser ved flere uddannelser, via aftagerpanelerne. I konkrete sager vedrørende forhold på et enkelt universitet kan indberetning ske direkte til det enkelte universitet.

Censorernes medvirken ved kvalitetssikring- og udvikling.

Den nugældende universitetslov fokuserer på sikringen af uddannelsernes kvalitet nu og i fremtiden.

Vi betragter kvalitetsudviklingsarbejde som en løbende og opfølgende proces, som censorerne længe har deltaget i. Censorers arbejdsmæssige baggrund og regelmæssige deltagelse i eksaminer indebærer, at de naturligt kan følge med i, hvordan uddannelserne udvikler sig, og hvordan de forholder sig til det af censorerne kendte arbejdsmarked. Samtidig vil en videreførelse af censorernes indberetninger indebære, at det over for universiteterne er muligt at følge op på forslag til kvalitetsforbedringer. Censorformandskaberne skal derfor kraftigt anbefale, at universiteterne og de kommende aftagerpaneler også i de kommende år drager nytte af en dialog med censorerne om kvalitet og kvalitetsudvikling. I § 18 b, stk. 2 foreslår censorformandskaberne derfor følgende indhold:

"Universitetet sikrer dialog mellem aftagerpanelet, censorkorpset og universitetet om uddannelsernes kvalitet og relevans for samfundet og inddrager aftagerpaneler og censorkorps ved udvikling af nye og eksisterende uddannelser samt ved udvikling af nye undervisnings- og eksamensformer."

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne

ved management konsulent ingeniør, MBA og HD Michael Vaag, formand for censorkorpset for maskiningeniøruddannelserne
Østerløkken 48, 8381 Tilst, Tlf. 86 24 55 80

De andre punkter, der er omtalt i § 18, stk. 2 – 4 af relevans for censorerne, ser censorformandskaberne frem til at drøfte i forbindelse med udarbejdelsen af censorbekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Michael Vaag
formand for censorkorpset for maskiningeniøruddannelserne
samt koordinerende formand for samtlige ingeniøruddannelser og grundvidenskaberne

Fra: Anne Tonboe
Sendt: 8. januar 2007 16:17
Til: Lis Thygesen
Emne: VS: Kommentarer til høring om forslag til ændring af universitetsloven

Fra: Lis Jervild
Sendt: 8. januar 2007 11:40
Til: Anne Tonboe
Cc: Allan Næs Gjerding
Emne: VS: Kommentarer til høring om forslag til ændring af universitetsloven

Kære Anne

Hermed er ligelede kommentarer til ændring af universitetsloven fra censorformandsskabet for Den sociale Kandidatuddannelse, v. Allan Madsen

Venlig hilsen

Lis Jervild

Kære Henning og lis

Jet er helt enig i Hennings bemærkninger, og vi må endnu engang undre os over, at ministeriet afskaffer noget velfungerende og erstatter det med noget uigennemtænkt. Det er jo besynderligt, at når det samme ministerium i alle andre anliggender appellerer til ensartethed, vil man åbenbart nu afskaffe/erstatte de landsdækkende censorkorps, der netop sikrer en ensartet bedømmelse af de studerende på flere institutioner

Venligst

allan

REKTORKOLLEGIET

10.1.2007

J.NR.
LØBENR

2006-2000-18
17

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K.

**Copenhagen
Business School**
HANDELSHØJSKOLEN

The President
Rektor

Solbjerg Plads 3
DK-2000 Frederiksberg

Dir. tel: +45 · 3815 2014
Tel: +45 · 3815 3815
Fax: +45 · 3815 2015
E-mail: fj@pbs.dk
www.pbs.dk

9. januar 2007

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Universitets- og Bygningsstyrelsen har ved brev af 14. december 2006 fremsendt udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven, idet man anmoder om universitetets eventuelle bemærkninger hertil.

CBS har følgende bemærkninger (henvisningerne gælder paragrafferne i universitetsloven):

Ad. § 8, stk. 2, og § 16 b (ph.d.-uddannelsen, ph.d.-skoler m.v.)

Generelt støtter CBS, at der sikres en formel organisatorisk ramme om ph.d.-uddannelsen i Danmark, herunder sikres en entydig terminologi og klarhed omkring begreber og organisering samt en klar opgave- og ansvarsfordeling i forhold til forskeruddannelsen. De foreslåede begreber *ph.d.-skole* og *ph.d.-skoleleder* synes dog mindre hensigtsmæssige, idet det påkalder sig en elev eller studenter rolle. Anvendes derimod begreber som *ph.d.-center* og *ph.d.-forsker* vil det forskningsmæssige indhold i forløb og ansættelse blive fremhævet.

CBS finder det positivt, at universitetet kan oprette det nødvendige antal ph.d.-skoler. Det fremgår, at en ph.d.-skole kan oprettes for et eller flere hovedområder på et eller flere universiteter. Det fremgår ligeledes, at en ph.d.-skoleleder har det overordnede ansvar for uddannelsen af ph.d.-studerende inden for et fagligt afgrænset og sammenhængende område. Spørgsmålet er om hovedområde er tilstrækkeligt klart og entydigt. Sidestilles hovedområde med fakultet vil der for eksempelvis CBS ikke være tale om et fagligt afgrænset og sammenhængende område. CBS foreslår den præcisering, at universitetet kan oprette ph.d.-skoler i forhold til et afgrænset og sammenhængende område – evt. i et samarbejde med andre danske og/eller udenlandske universiteter.

Af lovforslaget fremgår det, at ph.d.-skolelederen har det overordnede ansvar for uddannelsen af ph.d.-studerende inden for et afgrænset og sammenhængende område, og at det er ph.d.-skolelederens ansvar at sikre et tilfredsstillende kvalitetsniveau i ph.d.-afhandlingerne. Efter CBS opfattelse bør det naturligt følge, at det er ph.d.-skolelederen, der indstiller til dekanen om nedsættelse af et kvalificeret bedømmelsesudvalg.

J.nr.
TWH

Thomas Werner Hansen
Chefkonsulent
Tlf: 38 15 26 77
Email: twh.oefak@pbs.dk

CBS finder det desuden positivt, at forskeruddannelsen med ph.d.-udvalg ikke længere er omfattet af de gældende regler om studienævn.

Ad. § 8 b (samtaler med potentielle ansøgere til bacheloruddannelser)

CBS kan fuldt ud tilslutte sig målet med forslaget: at de studerende sikres det bedst mulige grundlag for at foretage deres studievalg, således at risikoen for frafald mindskes. De gældende principper for tildeling af ressourcer til uddannelserne (taxametersystemet incl. færdiggørelsesbonus) sikrer allerede, at institutionerne har en stærk egeninteresse i at fremme dette mål. CBS udfolder derfor allerede i dag store anstrengelser - og anvender betragtelige ressourcer - på at sikre de potentielle studerende et kvalificeret grundlag for deres studievalg, bl.a. i form af 'åbent hus'-arrangementer, hvor studievejledere og uddannelsens lærere rådgiver interesserede studerende.

Vi finder os imidlertid ikke overbevist om, at forslaget om at give alle potentielle studerende et retskrav på en individuel vejledningssamtale er den optimale måde at anvende de ganske store ressourcer, der uvægerligt vil blive tale om, på. Da det samtidig fremgår, at der ikke medfølger ekstra ressourcer til universiteternes varetagelse af opgaven, idet forslaget ikke forventes at have økonomiske konsekvenser for staten, betyder det reelt, at universiteterne skal finde ressourcerne til vejledningssamtalerne ved omprioritering indenfor de givne bevillinger (dvs. at de typisk vil fragå direkte undervisningsrelaterede formål).

Vi anbefaler derfor at bestemmelsen i stedet udformes, så det alene pålægges universiteterne at fremme det anførte *mål*, mens det overlades til de enkelte institutioner at vurdere med hvilke *midler*, målet bedst fremmes indenfor de ressourcer, der afsættes hertil.

Ad. § 18 a (ankenævn vedr. meritafgørelser)

Forslaget om at indføre et ankenævn for universiteternes afgørelser i merit-sager synes baseret på en antagelse om, at disse afgørelser i dag ikke er velbegrundede med i stedet unødigt restriktive, jf. at formålet er "at nedbringe unødvendige forlængelser af studietiden".

CBS finder ikke at denne opfattelse er begrundet endsige dokumenteret, og vi finder derfor heller ikke, at der er behov for at indføre ankenævn for merit.

Ud over at forslaget grundlæggende strider mod universitetslovens intentioner om at give institutionerne større selvstændighed, er det vores opfattelse, at studienævnet er et velegnet forum til at træffe den slags afgørelser, der i øvrigt typisk vil være baseret på en indstilling fra en fagkyndig lærer. For så vidt angår inddragelsen af en repræsentant for det videnskabelige personale fra et andet universitet angiveligt med det formål at sikre en ensartet praksis i institutionernes meritafgørelser (jf. de generelle bemærkninger til lovforslaget) bemærkes, at dette allerede i udstrakt grad finder sted i dag gennem de fællesudvalg, der er etableret mellem universiteterne i tilknytning til de enkelte uddannelser, og hvori der deltager repræsentanter for *samtlige* udbydende institutioner.

Da det desuden vil være omkostningsfrit for de studerende at anke afgørelserne, kan man forudse, at langt hovedparten af afslag meritansøgninger vil blive indbragt for ankenævnet, og at forslaget således vil medføre et ikke ubetydeligt administrativt merarbejde, som universiteterne selv skal afsætte ressourcer til, jf. det ovenfor anførte om at lovforslaget forventes at være omkostningsneutralt for staten.

Ad. § 18 b, stk. 3 (bortfald af ministerielt beskikkede censorer)

CBS er betænkelig ved forslaget om, at det fremover skal være universitetet, der beskikker også de eksterne censorer, og at institutionen 'ministerielt beskikkede censorer' dermed forsvinder. Uden at betvivle at de eksterne censorer også i fremtiden vil bestride hvervet med den forudsatte integritet, vil det uomtvisteligt svække de studerendes opfattelse af, at de eksterne censorer i deres funktion som garantier for de studerendes retssikkerhed i eksamenssituationen er uafhængige af universitetet, når de er beskikket af dette. Desuden indgår de eksterne censorer som et væsentligt element i kvalitetssikringen af uddannelserne, og også i den forbindelse ligger der en væsentlig svækkelse af signalværdien overfor offentligheden i, at universitetet selv har udpeget sine 'kontrollanter', frem for at det er ministeriet, der har gjort det.

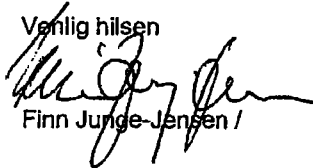
Ad. § 18 b, stk. 6 (aftagerpanelers regulering i vedtægten)

Det forekommer unødvendigt bureaukratisk 'tungt' og 'stift', at de nærmere bestemmelser om aftagerpanelers organisering og vedtagelse skal fremgå af vedtægten. Det foreslås derfor, at bestemmelsen i stedet formuleres således, at de nærmere regler om organisering og nedsættelse af aftagerpaneler fastsættes af bestyrelsen.

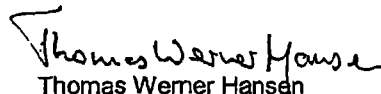
Ad. § 28, stk. 5 (mulighed for at opkræve gebyrer)

CBS hilser det velkomment, at der nu tilvejebringes hjemmel til at opkræve gebyrer for de i bestemmelsen nævnte administrative omkostninger, der er forbundet med optagelse af visse udenlandske studerende.

Venlig hilsen

Finn Junge-Jensen

Thomas Werner Hansen
Thomas Werner Hansen

Ruth Jacobsen

Fra: Mads Tofte [tofte@itu.dk]
Sendt: 8. januar 2007 10:06
Til: RKS
Emne: hørings svar om forslag til ændring af universitetsloven

Til rektorkollegiet

IT-Universitetet tilslutter sig forslaget til ændring af universitetsloven.

Venlig hilsen

Mads Tofte
Rektor

REKTORKOLLEGIET

8 JAN. 2007

J.NR.
LØBENR

2006 - 2000 - 18

16

RIGSREVISIONEN
C6

Universitets- og Bygningsstyrelsen

Dato: 12. januar 2007

J.nr.: 2007-5920-11
(Angiv venligst j.nr. ved besvarelse)

Ref.: RN / 33 95 47 23

Til orientering for:
Videnskabsministeriets
departement

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven)

Universitets- og Bygningsstyrelsen har den 14. december 2006 sendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven) i høring. Der henvises til styrelsens sag nr. 06-011291.

Rigsrevisionen har gennemgået udkastet med henblik på regnskabs- og revisionsrelevante bestemmelser. Rigsrevisionen har ikke bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen

Lars Tang

Adresse

Landgreven 4
Postboks 9009

Telefon/Telefax

33 92 84 00
33 11 04 15

E-mail/Hjemmeside

rigsrevisionens-email@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

CVR-nr./EAN-nr.

CVR-nr. 77-80-61-13
EAN-nr.
5798000016002

1022 København K

Sektorforskningens Direktørkollegium

Roskilde d. 10. januar 2007

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

Att. Kommitteret Jacob Fuchs

Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter (Universitetsloven).

Sektorforskningens Direktørkollegiums (SEDIRK) har følgende bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om universiteter:

Vedr. § 2 og § 2 a:

Det bør i en og samme paragraf fremhæves, at universiteternes formål også kan omfatte myndighedsbetjening. Det er i forarbejderne til lovforslaget netop fremhævet, at en væsentlig del af universiteternes nye opgaver bliver myndighedsbetjening og videnformidlingen af dette. Det er derfor afgørende for den kommende udførelse af myndighedsbetjeningen på universiteterne, at sikre paralleliteten mellem universiteternes ansvar for varetagelsen af hhv. forskningen, forskningsbaseret undervisning og den forskningsbaserede myndighedsbetjening. SEDIRK finder derfor at opgaverne omtalt i § 2 a bør indarbejdes i § 2.

I Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser vedr. § 2 a har SEDIRK følgende kommentarer:

Andet afsnit: Under punkterne a) - e) skal "Myndighedsunderstøttende forskning" ind som første punkt, idet der jo netop ikke overføres basismidler til denne forskning til universiteterne. Den myndighedsunderstøttende forskning finansieres bl.a. via fagministeriers betaling og er grundlaget for at selve myndighedsberedskabet kan varetages. Som konsekvens heraf skal sætningerne lige før a) - e) rettes til: "De opgavetyper, som universitetet i medfør af bestemmelsen kan påtage sig, er opregnet i § 2 i lov om sektorforskningsinstitutioner, jf. lov nr. 326 af 5. maj 2004 og omfatter:"

To sidste afsnit: Det nævnes, at det af aftaler mellem fagministre og universiteter, skal fremgå hvilken andel af ministeriets betaling, der omhandler forskning og følgelig skal indgå i opgørelsen vedr. offentlig forskning af hensyn til opfyldelse af målsætning om at offentlig forskning udgør 1% af BNP (Barcelona-målsætningen). I relation til muligheden for at fagministre kan vælge at konkurrenceudsætte hele eller dele af de opgaver aftalen omhandler, skal det pointeres at forudsætningen

BESTYRELSE

Formand:

Direktør
Henrik Sandbech
Danmarks Miljøundersøgelser
Frederiksborgvej 399
Postboks 358
4000 Roskilde

Tlf. 46 30 13 90
Fax. 46 30 11 14
e-mail: hs@dmu.dk

Næstformand:

Direktør
Lone Møller Sørensen
Statens Byggeforskningsinstitut
Postboks 19
Dr. Neergaardsvej 15
2970 Hørsholm

Tlf. 45 74 22 41
Fax. 45 86 75 35
e-mail: lms@sbi.dk

Direktør

Finn Kamper-Jørgensen
Statens Institut for Folkesundhed
Øster Farimagsgade 5
1399 København K

Tlf. 39 20 77 77
Fax. 39 20 80 10
e-mail: fkj@si-folkesundhed.dk

Direktør

Niels Axel Nielsen
Danmarks Fiskeriundersøgelser
Jægersborgvej 64-66
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. 33 96 33 01
Fax. 33 96 33 49
e-mail: nan@dfu.min.dk

Direktør

Carsten U. Larsen
Nationalmuseet
Frederiksholms Kanal 12
1220 København K

Tlf. 33 47 30 00
Fax. 33 47 33 00
e-mail: carsten.u.larsen@natmus.dk

Direktør

Mette Wær
Artemis og Kommunernes
Forskningsinstitut
Nyropsgade 37
1602 København V

Tlf. 33 11 03 00
Fax. 33 15 26 75
e-mail: mw@akf.dk

Sektorforskningens Direktørkollegium

for at indregne forskningsandelen i Barcelona-målsætningen er, at opgaverne varetages ved et forskningsmiljø, som efter internationale videnskabelige kriterier udfører forskning og videnskabelig publicering. Dette forhold bør følgelig indgå i bemærkningerne.

Vedr. § 16a Stk. 4:

I sidste sætning "Direktøren skal desuden sikre, at medarbejderne ved den faglige enhed bidrager til universitetets uddannelse efter nærmere aftale med studielederen og ph.d.-skolelederen", er formuleringen "skal sikre" uhensigtsmæssig. - Direktøren skal **medvirke til**, at der ved den faglige enhed står kompetencer til rådighed, som kan bidrage til universitetets uddannelser, men det er universitetets hovedområder, der er ansvarlig for udbudet af forskningsbaseret uddannelse. I de tilfælde, hvor den faglige enhed bidrager til universitetets uddannelser, er de rette aftalepartnere desuden snarere dekan og/eller institutledere, som er de økonomisk/administrative ansvarlige for undervisningen ved universitetet.

Vedr. § 16a Stk. 6:

"Sektorchef" erstattes af "Forskningschef" (og konsekvensrettes i den efterfølgende tekst) for at understøtte at universiteterne udfører myndighedsunderstøttende forskning og ikke sektorforskning. Betegnelsen sektorchef er endvidere misvisende, da man ikke bliver chef for en sektor, men en forskningsafdeling.

Vedr. § 16b Stk. 9

Der vil fortsat være forskningsinstitutioner i form af nationale centre, som vil deltage i forskeruddannelse og dermed være part i ph.d.-skoler, derfor bør andet punktum formuleres: "Flere universiteter/forskningsinstitutioner kan i samarbejde oprette ph.d.-skoler med forankring på ét universitet." Sidste punktum bør også reformuleres, da det vil være uhensigtsmæssigt, hvis vedtægten skal laves om hver gang der oprettes/ændres/nedlægges ph.d.-skoler.

Kommentarer til "Bemærkninger til lovforslaget - Almindelige bemærkninger":

Vedr. 2. Lovforslagets indhold

2.1. Formål – myndighedsbetjening:

I afsnit fire står: "Af lovforslaget fremgår, at omfang, kvalitet og betaling for udførelsen af myndighedsbetjeningen forventes fastlagt i 4-årige, rullende aftaler mellem fagministrene og universiteterne" – men dette fremgår ikke af lovforslaget.

Vedr. 2.3. Styrelsesbestemmelser:

For at sikre at sektorforskningsinstitutioner, som tidligere er integreret som § 31 centre ved danske universiteter, omfattes af den nye universitetslov, og at der tages højde for deres særlige styrelsesforhold, bør det nævnes, at Fødevarøkonomisk Institut og S&L, der blev sammenlagt med KVL pr. 1. januar 2004, forudsættes at have særlige styrelsesforhold, jf. aftale mellem Videnskabsmini-

BESTYRELSE

Formand:

Direktør
Henrik Sandbeck
Danmarks Miljøundersøgelser
Frederiksborgvej 399
Postboks 358
4000 Roskilde

Tlf. 46 30 13 90
Fax. 46 30 11 14
e-mail: hs@dmu.dk

Næstformand:

Direktør
Lone Møller Sørensen
Statens Byggeforskningsinstitut
Postboks 19
Dr. Neergaardsvej 15
2970 Hørsholm

Tlf. 45 74 22 41
Fax. 45 86 75 35
e-mail: lms@sbfi.dk

Direktør

Finn Kømper-Jørgensen
Statens Institut for Folkesundhed
Øster Farimagsgade 5
1399 København K

Tlf. 39 20 77 77
Fax. 39 20 80 10
e-mail: fkj@si-folkesundhed.dk

Direktør

Niels Axel Nielsen
Danmarks Fiskeriundersøgelser
Jægersborgvej 64-66
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. 33 96 33 01
Fax. 33 96 33 49
e-mail: nan@dfu.min.dk

Direktør

Carsten U. Larsen
Nationalmuseet
Frederiksholms Kanal 12
1220 København K

Tlf. 33 47 30 00
Fax. 33 47 33 00
e-mail: carsten.u.larsen@natmus.dk

Direktør

Mette Wær
Artemes og Kommunernes
Forskningsinstitut
Nyropsgade 37
1602 København V

Tlf. 33 11 03 00
Fax. 33 15 28 75
e-mail: mw@akf.dk

Sektorforskningens Direktørkollegium

steriet, Fødevareministeriet og Miljøministeriet herom. Det bør præciseres i bemærkningerne, at den konkrete håndtering skal ske i fastlæggelsen af KU's vedtægter.

Vedr. 3. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser:

SEDIRK mener ikke man i fremstillingen bør bagatellisere de engangsudgifter, der er forbundet med en fusion. Der findes allerede mange erfaringer med, hvad det koster at gennemføre fusioner - for bl.a. at få telefoni, IT, grafisk identitet, økonomistyringssystemer osv. til at spille sammen. Gennemførelse af en fusion er forbundet med store engangsudgifter og er sjældent udgiftsneutral. Alene udgifter til overførsel af patenter fra en juridisk enhed til en anden juridisk enhed andrager skønsmæssigt samlet et to-cifret millionbeløb i de igangværende fusioner i forskningslandskabet. Der er også på finansloven afsat midler netop til fusionerne.

Med venlig hilsen

Henrik Sandbech

BESTYRELSE

Formand:

Direktør
Henrik Sandbech
Danmarks Miljøundersøgelser
Fredenksborgvej 399
Postboks 358
4000 Roskilde

Tlf. 46 30 13 90
Fax. 46 30 11 14
e-mail: hs@dmu.dk

Næstformand:

Direktør
Lone Møller Sørensen
Statens Byggeforskningsinstitut
Postboks 19
Dr. Neergaardsvej 15
2970 Hørsholm

Tlf. 45 74 22 41
Fax. 45 86 75 35
e-mail: lms@stb.dk

Direktør
Finn Kamper-Jørgensen
Statens Institut for Folkesund-
hed
Øster Farimagsgade 5
1399 København K

Tlf. 39 20 77 77
Fax. 39 20 80 10
e-mail: fkj@si-folkesundhed.dk

Direktør
Niels Axel Nielsen
Danmarks Fiskeriundersøgelser
Jægersborgvej 64-66
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. 33 96 33 01
Fax. 33 96 33 49
e-mail: nan@dfu.min.dk

Direktør
Carsten U. Larsen
Nationalmuseet
Frederiksholms Kanal 12
1220 København K

Tlf. 33 47 30 00
Fax. 33 47 33 00
e-mail:
carsten.u.larsen@natmus.dk

Direktør
Mette Wier
Arntemes og Kommunernes
Forskningsinstitut
Nyropsgade 37
1602 København V

Tlf. 33 11 03 00
Fax. 33 15 28 75
e-mail: mwv@akf.dk

AALBORG UNIVERSITET

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

Leidelsesekretariatet
Fredrik Bayers Vej 5
Postboks 159
9100 Aalborg
Tlf. 9835 8080
Fax 9815 2201
www.aau.dk

Anna Tonboe
Tlf. 9835 9495
at@adm.aau.dk

9. januar 2007

Sagsnr. 2006-001/01-0008

Høring over udkast til lov om ændring af lov om universiteter

Med brev af 14.12.06 har Universitets- og Bygningsstyrelsen fremsendt forslag til lov om ændring af lov om universiteter. Generelt finder Aalborg Universitet, at lovforslaget er meget detaljeret, og ikke mindst lægger lovforslaget og bemærkningerne op til en helt unødigt detailstyring af universiteternes virksomhed. Aalborg Universitet finder det betænkeligt, at lovforslaget i sine hensigter tenderer mod en homogenisering og centralisering af universitetssektoren.

Til de enkelte bestemmelser har universitetet følgende bemærkninger:

Ad § 2.stk. 1: Universitetet finder, at det af formålsparagraffen bør fremgå, at universiteternes hovedopgaver ikke blot er forskning og forskningsbaseret uddannelse, men også vidensformidling. På den måde angives det, at myndighedsrådgivning indgår på lige fod med de to andre formål, hvilket er vigtigt efter universiteternes fusion med sektorforskningsinstitutioner.

Ad § 8 a: Omkring offentliggørelse af evaluering af undervisningen ligger dette forslag i god forlængelse af den tydeliggørelse af lærings- og kompetencemål, som bl.a. kravene i forbindelse med implementeringen af den nye karakterskala er udtryk for. Hvis en sådan offentliggørelse skal være hensigtsmæssig, kræver det, at evalueringen netop afspejler kompetenceudviklingsprocessen.

Selv om formålet er at tydeliggøre undervisningens kvalitet og resultat, er der en klar fare for, at offentliggørelse på universiteternes hjemmeside også vil komme til at fungere som ren markedsføring og ikke blot dokumentation. Det vil betyde, at den studerende vil have meget vanskeligt ved at gennemføre sammenligninger mellem universiteter. Det bør derfor overvejes, om man i forbindelse med de kommende akkrediteringer kan stille krav til, hvordan en offentliggjort evaluering dokumenterer, at lærings- og kompetencemål er opfyldt gennem undervisningen. Det vil også indebære, at evalueringen forholder sig til den pædagogiske og kompetenceudviklende proces frem for til undervisningens generelle underholdningsværdi, sådan som der ofte er en fare for.

Ifølge lovforslaget med bemærkninger skal ministeren kunne fastsætte regler om, at kommunikation mellem universitetet og indskrevne studerende "helt eller delvis skal ske elektronisk". Da det må forventes, jf. bemærkningerne til § 8 a, stk. 2, at sådanne regler vil blive udarbejdet, skal universitetet advare mod det formodede indhold i en sådan bestemmelse. Anvendelsen af digital signatur er overordentlig ufleksibel og ikke i overensstemmelse med den formodede bestemmelses bemærkninger om, at universitetet tilbyder adgang til det nødvendige edb-udstyr. Digital signatur er knyttet til en helt bestemt computer. De studerende kan altså ikke anvende en hvilken som helst til rådighed stående.

Endvidere skal universitetet advare mod, at bestemmelsen kan indeholde regler om aflevering af forskellige typer af eksamensopgaver i elektronisk form. Dette vil i givet fald pålægge institutionerne et enormt arbejde med at udskrive og kopiere elektronisk tilsendt materiale. Dette er helt uantageligt. Elektronisk tilmelding til eksamen foregår i forvejen uden problemer ved Aalborg Universitet, og det meste af den almindelige kommunikation mellem studerende og universitet foregår også allerede elektronisk.

Ad § 8 a, stk. 2: Universitetet skal advare om den tidskrævende procedure, som forudses i bemærkningerne. Dels må det forudses, at en homogenisering af reglerne og publicering af undervisningsevalueringerne på tværs af universiteterne fører til langvarige diskussioner om, hvordan og hvad der skal publiceres, og dels synes det at være et kraftigt indgreb i universiteternes selvstyre. Det er svært at forestille sig, hvad der skulle kunne opnås ved at koordinere denne indsats universiteterne imellem. Endvidere skal universitetet pege på, at publiceringer af disse mængder af evalueringer (pr. semester pr. fag pr. studerende) næppe uden en mængde af ekstraarbejde vil kunne publiceres i forståelig og generelt ensartet form. Vi henstiller derfor til, at bestemmelsen alene kræver, at hver enkelt uddannelse vedligeholder en publiceringsform på sine hjemmesider.

Ad § 8 b, stk. 2: Lovforslaget lægger op til, at universitetet efter anmodning skal tilbyde samtaler med personer, der efter afsluttet adgangsgivende eksamen vil søge optagelse på universitetets bacheloruddannelser. Med 60.000 ansøgninger i KOT-systemet er det potentielle antal samtaler og dermed de ressourcer, der skulle afsættes til det, ganske betragtelige. De enkelte universiteter gennemfører allerede informationskampagner om uddannelserne og afholder brobygningsaktiviteter, hvor der er fri adgang for potentielle studerende. Desuden findes der allerede studievalsorganisationen og universiteternes studievejledninger, som håndterer behovet. Det er derfor begrænset hvilken ekstra nytteværdi, der vil komme ud af den ekstra betydelige arbejdsindsats, som det foreslåede samtalesystem kan give. Hvis formålet med forslaget er at sikre, at der foregår færre forkerte studievalg, og at den enkelte studerendes vej gennem studiet derved bliver hurtigere, er det en langt mere effektiv metode at sikre bedre muligheder for studieskift i løbet af det første studieår.

Ad § 16 a: Universitetet er enig i, at integrationen af sektorforskningsinstitutionerne i universiteterne organisatorisk gennemføres ved, at der kan etableres særlige faglige enheder. Det understøtter lovens intention om bevarelse af forskningsfriheden, og det vil i praksis også skabe en mere glidende overgang til en situation, hvor to forskellige forskningskulturer skal rummes inden for samme organisatoriske ramme. Universitetet er imidlertid betænkelig ved, at de enkelte fagministre kan vælge at konkurrenceudsætte myndighedsopgaverne allerede med virkning fra 2009, det vil sige blot to år efter, at fusionerne er trådt i kraft. Erfaringer fra ikke mindst det private erhvervsliv viser, at fusioner som regel først finder sin form efter en noget længere periode, og da der er tale om en stor ændring i den samlede universitetskultur, vil det være hensigtsmæssigt at sikre en længere periode med arbejdsro. Det bør derfor over-

vejes, at princippet om rullende fireårige aftaler om myndighedsbetjening mellem fagministerierne og universiteterne fortolkes sådan, at aktiviteterne ikke kan konkurrenceudsættes før med virkning i 2011.

Universitetet er enig i, at en fusion på længere sigt vil være udgiftsneutral som angivet i de generelle bemærkninger.

Ad § 16 b: I forlængelse af evalueringen af den danske forskeruddannelse i 2006 er det naturligt, at lovforslaget også berører forskerskoleområdet og dermed spørgsmålet om, hvordan man generelt videreudvikler kvaliteten i de knap 200 forskerskoler, der i dag findes herhjemme, og hvordan man sikrer en entydig opgave- og ansvarsfordeling. Forslaget med oprettelsen af ph.d.-skoler vil kunne bidrage til at sikre tværfaglighed og kritisk masse, sådan som evalueringen anbefalede. Lovforslaget indebærer, at den klart overvejende del af behandlingen af bedømmelsesudvalg nu flyttes fra Akademisk Råd til dekanen og ph.d.-skolelederen. Dermed bliver det endnu tydeligere end i den eksisterende lov, at Akademisk Råds centrale opgave er at rådgive i forhold til strategiske områder på universitetet.

Universitetet skal gøre opmærksom på, at definitionen af en ph.d.-skole er uklar, idet det af bemærkningerne til § 16 b, stk. 2, fremgår, at sådanne skoler oprettes for et hovedområde, mens bemærkningerne til stk. 3 kan læses som, at skolerne oprettes inden for et fagligt afgrænset og sammenhængende område. Endelig skal universitetet anmode om, at den engelske oversættelse af ph.d.-skole vil være "postgraduate school" og ikke blot "graduate school", da dette vil give forståelsesproblemer i udlandet, i lighed med de problemer vi allerede har med at forklare, at en dansk masteruddannelse ikke svarer til en angelsaksisk masteruddannelse.

Ad § 16 b, stk. 9: Universitetet finder det uhensigtsmæssigt, hvis de nærmere regler for nedsættelse af ph.d.-udvalg som oprettes i samarbejde mellem universiteter, skal fastsættes i de deltagende universiteters vedtægter. Det kan resultere i, at vedtægten kan komme til at indeholde flere forskellige regler om dette alt efter hvilket universitet, man arbejder sammen med.

Ad § 18 a: Hvad angår ankemuligheder i forbindelse med meritvurderinger, kan universitetet naturligvis kun støtte formålet med at styrke den studerendes retssikkerhed. Spørgsmålet er imidlertid, om den studerendes retssikkerhed bliver større ved, at der nedsættes et ankenævn med en intern og en ekstern fagperson, end i det system, AAU praktiserer, hvor dekanen er klagemulighed. Den foreslåede ændring medfører, at der i hvert enkelt klage tilfælde skal nedsættes et udvalg, og arbejdsomfanget i klagebehandlingen vil derfor stige betragteligt. Langt de fleste sager om meritafslag er uproblematisk, men vil med lovforslaget alligevel kræve nedsættelse af et udvalg med efterfølgende sagsbehandling.

Ad § 18 b: Universitetet finder, at det er positivt, at lovforslaget lægger op til flere forskellige måder at organisere aftagerpaneler på. Det betyder, at etableringen af aftagerpaneler kan ske ud fra det enkelte områdes faglige kultur og organisatoriske praksis, hvorved nytteværdien af aftagerpanelerne bliver større. Det er også positivt, at aftagerpanelerne får en konkret rolle i forbindelse med udpegningen af censorer, så censorkorpset ikke blot bliver en anonym garant for de studerendes retssikkerhed, men fortsat afspejler både faglig kompetence og erfaringer på arbejdsmarkedet.

Ad § 26, stk. 5: Universitetet er enig i, at det er hensigtsmæssigt at tydeliggøre sprogkravene for udenlandske studerende, der følger engelsksprogede uddannelser. Det er endvidere positivt, at der afsættes en særlig kvote for optagelse af ansøgere uden for EU/EØS.

Universitetet har indhentet bemærkninger fra censorformandskaberne og fået udtalelser fra censorformandskabet for engelsk, censorformandskabet for ingeniørvidenskaberne, censorformandskabet for den sociale kandidatuddannelse og fra censorformandskabet for den samfundsvidenskabelige basisuddannelse.

- 4/. Censorformandskabernes udtalelser vedlægges.

Med venlig hilsen

Finn Kjærdsdam
Rektor

Anne Tonboe
Sekretariatschef